

DE LICHTE VOORDE

periodiek van de
VERENIGING VOOR OUDHEIDKUNDE TE LICHTENVOORDE

Themanummer Voetbal

No. 45
december 2001
ISSN: 0927-6688

Bij de afbeelding op de voorkant:
Uitvergroting reclame foto Wekking uit de vijftiger jaren.

“De Lichte Voorde” is een half-jaarlijkse uitgave van de Vereniging voor Oudheidkunde te Lichtenvoorde. De vereniging stelt zich ten doel het onderzoek naar de geschiedenis van onze gemeente in de breedste zin van het woord te stimuleren en te bevorderen.

De redactie van ‘De Lichte Voorde’ bestaat uit:
N.J.M. Adema Mzn, B.H.W. van Lochem en G.A.Th.M. Nijs

Inhoud

Woord vooraf	Blz. 3
---------------------	--------

Hoofdstuk 1

Voetbalclubs in de gemeente Lichtenvoorde van 1910 tot 1930	Blz. 4
T.O.P.	Blz. 5
Volharding	Blz. 6
R.K.V.V. Volharding	Blz. 8
D.O.S.	Blz. 13
Z.V.C. Zieuwent	Blz. 14
De Zwaluwen Lievelede	Blz. 15
Excelsior Vragender	Blz. 16
Victoria	Blz. 16
De voetbal vandaal of supporter	Blz. 20
L.V.V.	Blz. 21
E.M.M.	Blz. 22

Hoofdstuk 2

Kort overzicht van het ontstaan van de verschillende voetbalbonden	Blz. 27
R.K.S.V. Longa	Blz. 28

Hoofdstuk 3

De wilde clubs van 1930 tot 1940	Blz. 34
K.M.D. Harreveld	Blz. 35
V.V. Harreveld	Blz. 35
H.V.C. Harreveld (het latere K.S.H.)	Blz. 36
V.V. Vragender (het latere K.S.V.)	Blz. 41
De Zwaluwen Lievelede	Blz. 47
D.J.V. Lichtenvoorde	Blz. 52
R.A.C. Lichtenvoorde	Blz. 53
K.J.C. en de K.J.W. Lichtenvoorde	Blz. 56

Hoofdstuk 4

De opkomst van de Zaterdagmiddagcompetitie 1946 tot 1960	Blz. 73
Neerlandia Harreveld	Blz. 74
Neerlandia Boys	Blz. 76
P.S.V. Lichtenvoorde	Blz. 77
De ondergang van P.S.V.	Blz. 85

Hoofdstuk 5

De wilde competitie 1960 tot 2001	Blz. 87
--	---------

Bronvermelding	Blz. 91
-----------------------	---------

Met dank aan	Blz. 91
---------------------	---------

Woord vooraf

Voor u ligt 'De Lichte Voorde' nummer 45. De periodiek is weer een themanummer, deze keer geheel gewijd aan volkssport nummer één, het voetbal. Wij beperken ons uiteraard tot de gemeente Lichtenvoorde. Een enkele maal komt ook iets uit de omstreken aan de orde. Ruim drie jaar is er gezocht naar oude voetbalfoto's, gegevens over diverse clubs, voetbalverslagen in kranten en anekdotes. Het resultaat is deze publicatie, die u terugbrengt naar de tijd dat voetbal nog gespeeld werd in "kalverweiden" achter boerderijen, maar die u ook meeneemt naar modernere en veel comfortabeler omstandigheden, naar het huidige voetbal in de gemeente.

De bakermat van ons huidige voetbal is Engeland. Daar ontstond in het begin van de negentiende eeuw aan elitaire kostscholen het zogenaamde Football, een mix van rugby, lopen met de bal en het met de voet bespelen van de bal. Omstreeks 1850 maakt ook Nederland kennis met het voetbalspel. Het is sportfanaticus Pim Mulier die in 1879 de H.F.C. opricht, de oudste nog bestaande voetbalclub van Nederland.

Het waren de Engelse textielarbeiders die de voetbalsport naar deze regionen bracht. De oudste nog bestaande club in het oosten is U.D. uit Deventer. Hoewel in 1875 opgericht, speelde U.D. pas veel later voetbal. In 1896 waren er in Gelderland voldoende verenigingen om een eigen bond in het leven te roepen: de Gelderse Voetbalbond. Drie jaar later volgde de Twentse Voetbalbond en kort daarop de Arnhemse. Hieruit blijkt wel dat de belangstelling voor de voetbalsport ook in het oosten van het land zeer snel groot werd. Het zou echter nog tot de Eerste Wereldoorlog duren voor de Achterhoek en met name Lichtenvoorde ging voetballen.

Deze periodiek is tot stand gekomen door de medewerking van oud-spelers en bestuursleden van diverse clubs uit de gemeente Lichtenvoorde en directe omgeving, ook van clubs die al lang niet meer bestaan. Zij hebben veel tijd en informatie in dit boekwerkje gestoken. Hun verhalen en anekdotes maken deze periodiek levendig en dat is ook nodig, want als men over voetbal praat of schrijft gaat het vaak over statistieken en uitslagen. Anekdotes en foto's geven de nodige kleur aan feitjes en dorre cijfers.

Dit themanummer bevat vijf hoofdstukken. Hoofdstuk 1 beschrijft de periode van 1910 tot 1930. In hoofdstuk 2 komen de K.N.V.B. en de huidige voetbalclub in Lichtenvoorde, Longa '30, aan de orde. Vervolgens beschrijven we in hoofdstuk 3 de periode van 1930 tot 1940, het ontstaan van de zogenoemde wilde competitie; naast Longa waren er in Lichtenvoorde in die tijd ook nog enkele andere clubs. Met name het ontstaan van de voetbalclubs in de kerkdorpen komt hierin aan de orde. Hoofdstuk 4 gaat over twee bijzondere clubs: Neerlandia en P.S.V. Tot slot gaat hoofdstuk 5 over het zogenaamde wilde voetbal, het café-voetbal.

Aangezien deze periodiek een themanummer is, zullen de excursies en lezingen die de vereniging in het afgelopen half jaar heeft georganiseerd, en stukken over andere onderwerpen die we binnen hebben gekregen, in een volgend nummer geplaatst worden. De redactie is altijd verheugd, wanneer u als lezer ook zelf in de pen kruipt. Hebt U iets te vertellen over de plaatselijke geschiedenis, over het familieverleden, of een leuke anekdote van een oud-inwoner van Lichtenvoorde, dan is de redactie daar zeer in geïnteresseerd. Samen met u willen wij er voor zorgen dat ons verleden en heden bewaard blijft voor de toekomst. Voor nu, veel lees plezier met periodiek 45.

Namens de redactie,
Benno van Lochem

Hoofdstuk 1

Op een slof en een oude voetbalschoen Voetbalclubs in de gemeente Lichtenvoorde van 1910 tot 1930

Voetbal betekende aan het begin van de vorige eeuw niet veel meer dan vriendschappelijk een balletje trappen met wat buurtjongens. Vaak met een “opgeblaozen varkensblaoze” en op de “daagse” klompen. Een dribbel verliep dus niet altijd even vloeiend en al helemaal niet als de wedstrijd in een weiland moest worden gespeeld, waar voor het spel de “molsheupe en koostront” uit elkaar geslagen moesten worden. Een varkensblaas met wat “wind” erin was bovendien veel te licht om gericht mee te schieten. Ook had zo’n varkensblaas veel overeenkomst met een ei, zodat daarmee nauwelijks recht vooruit geschoten kon worden. De kronkelende bewegingen van zo’n geschopte “bal” plaatsten een keeper altijd weer voor verrassingen, waardoor ook een hard schot geen geheid doelpunt was. Vlak voor de Eerste Wereldoorlog speelde men hier zeker geen hoogstaand voetbal. Toch was dat geen belemmering voor de opmars van het voetbal. Het werd steeds populairder in weerwil van de strenge veroordeling door de pastoors. Op den duur werd de pastoor in het bestuur gevraagd als geestelijk adviseur van zo’n club. Misschien ook drong die zichzelf op in die functie om het clubgebeuren van binnenuit te kunnen controleren.

Voetbal werd een uitlaatklep voor de werkman, die zondags wel een verzetje wilde. Als het een beetje meezat nam vader een deel van het kroost mee. Op die manier raakten kinderen vertrouwd met het voetbal. Als de krant een spannende wedstrijd meldde, zeurden de kinderen vader en moeder al dagenlang aan het hoofd om een dubbeltje zakgeld om te gaan kijken. Een jongen van dertien, veertien jaar kon zijn entreegeld soms zelf verdienen, maar voor een dubbeltje moest heel wat werk verzet worden. Bovendien werd bij elke ongehoorzaamheid gedreigd: “Jonge, i-j komt mien zondag neet naor het voetballen hen!” Voor de jeugd was er doorgaans op zondagmiddag toch al niet veel te beleven. Katholieke jeugd moest naar de vespers om drie uur of het lof om vier uur. Je was al een hele held wanneer je jouw kameraden kon vertellen dat je beide diensten had verzuimd. Als je dan het entreegeld had verdiend, probeerde je toch nog voor het begin van de wedstrijd onder het “punddroad” door te kruipen, zodat je gratis kon kijken. Het dubbeltje bleef in de “naosak” branden.

Voetbal was sensatie in die tijd. Vaak werd de plaatselijke harmonie opgetrommeld om wedstrijden met muziek op te luisteren. In die beginjaren van de voetbalsport ontstonden er allerlei clubs, waarvan de een langer op de been bleef dan de ander. De meeste clubs waren echter vroeg of laat gedoemd te verdwijnen. Een van de redenen was dat er van een georganiseerde competitie geen sprake was. Deze werd pas begin jaren twintig ingevoerd.

Enkele clubs uit die begintijd zijn blijven bestaan, bijvoorbeeld W.V.C. uit Winterswijk, opgericht in 1912, Concordia Wehl uit 1914, S.D.O.U.C. Ulf uit 1908 en Be Quick Zutphen uit 1902. Clubs die de jaren dertig niet haalden waren: Houd Moed, Stormvogels en V.V.C., alle uit Varsseveld, Sparta uit Terborg en H.M.M. en D.E.G. uit Aalten. In Groenlo kende men onder andere Gazelle, Wilhelmina en Mobiel. Lichtenvoorde kende ook een aantal van deze clubs, die alle op hielden te bestaan toen in 1930 Longa werd opgericht. T.O.P. was zo’n voetbalclub uit Lichtenvoorde.

T.O.P.

T.O.P. was rond 1910 opgericht. Achter het huis van H.A. Hulshof-Roggen (nu garage Wessels aan de Dijkstraat) lag op een heideperceel van Schilderink uit Vragender het eerste eigen sportterrein van de voetbalclub Tot Ons Plezier. In die tijd werd voetbal door r.k. kerkelijke autoriteiten, ook door de pastoor van Lichtenvoorde, beschouwd als zedenverwildering. De pastorie werkte het georganiseerde voetbalspel dus krachtig tegen, waardoor de letters T.O.P. in de volksmond al gauw "Tegen Onze Pastoor" ging betekenen. Feit was dat de pastoor de voetballers de toegang tot het toen populaire patronaatsgebouw ontzegde en de ouders van de jongens ernstig onderhield over de misdragingen van hun kinderen. De kerk had in die tijd een grote invloed op het dagelijkse leven. Waarschijnlijk is dit ook de reden, waarom we pas vanaf 1913 de eerste voetbalverslagen vinden in de lokale kranten.

T.O.P. speelde op 3 september 1913 op eigen terrein een voetbalwedstrijd tegen Wilhelmina uit Groenlo. Wilhelmina, dat later opging in de Grolse boys, was een protestants-christelijke vereniging die in 1907 was opgericht en had al een gerenommeerde ploeg. De krant vermeldt over deze wedstrijd in de sporteditie het volgende:

"Zondagmiddag werd te Lichtenvoorde een voetbalwedstrijd gespeeld tussen TOP en Wilhelmina. Door de Groenlosche club werd dapper gespeeld, vooral na rust, toen 5 goals werden gemaakt. De wedstrijd werd daardoor met 0-6 gewonnen."

Dat de club in 1916 al beter draaide bleek wel uit het wedstrijdverslag van zondag 21 augustus 1916. T.O.P. speelde toen een vriendschappelijke wedstrijd tegen voetbalvereniging Dinxperlo:

"Bij rust was de stand 1-0 in het voordeel van de thuisploeg. Na rust wist TOP nog tweemaal het vijandelijk doel te doorboren, zoodat Lichtenvoorde de Dinxperlosche voetballers met een 3-0 nederlaag naar huis wist te sturen."

Waarschijnlijk is de club kort daarna of althans voor 1918 opgeheven, aangezien we na 1916 niets meer over T.O.P. hebben kunnen vinden.

Aantal gevonden en gespeelde wedstrijden 2 waarvan 1 gewonnen en 1 verloren.

Voetbalclub T.O.P. rond 1910. Op de foto zittend v.l.n.r.: Jan Hulshof, H. van Wijngaarden, en Herman Leferink. Staande v.l.n.r.: H. Hulshof-Wiegerink, H. Hulshof-Eras, B. van Wijngaarden, B. Leferink, B. Ormel, geheel in het zwart met vlinderdas waarschijnlijk de scheidsrechter, H. Lelivelt, J. Huinink, H. Wildenborg (oud- wethouder) Jan Kothuis, man met witte boord, vervolgens H. ten Have en met pet H. Leferink, broer van de twee andere Leferinks.

Volharding

Volharding is opgericht in 1913 en kan worden beschouwd als voorloper van Longa'30. De club wist het 10 jaar vol te houden. Oorspronkelijk is de vereniging een soort buurtvereniging, waarvan de meeste leden aan de Broekboomstraat, Patronaatsstraat en Varsseveldseweg woonden of gewoond hadden. Het unieke van deze ploeg was dat er zowel rooms-katholieke als hervormde jongens in voetbalden. In die tijd hadden clubs vaak alleen rooms-katholieken of protestanten als leden. Volharding was dus een zogenaamde neutrale club. De r.k. geestelijken spraken er schande van. Zolang het bij enkele partijtjes in de omtrek bleef, werd de "neutraliteit" door de vingers gezien. Toch speelde de club in een soort van competitie, wat inhield dat er door het hele jaar wedstrijden werden gespeeld, vaak meer dan een tegen dezelfde ploeg. Aan het eind van het jaar werd bekeken wie de meeste wedstrijden had gewonnen en die was dan de winnaar.

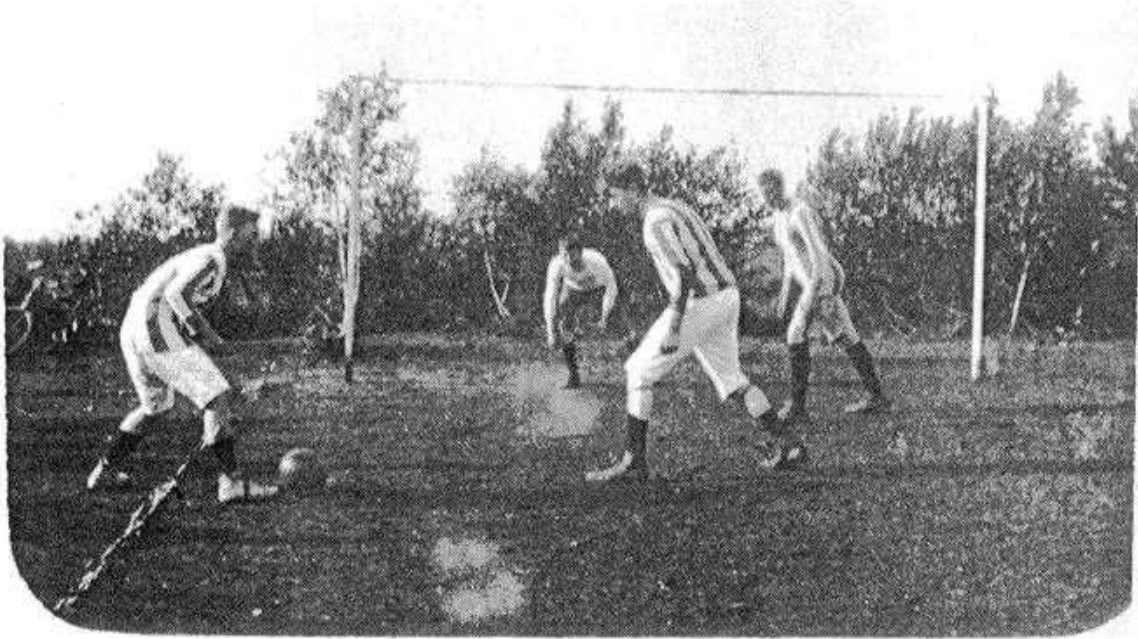
De naam Volharding is voortgekomen uit de opmerking van een journalist in de krant, dat de "volhouders uit Lichtenvoorde" gewonnen hadden van V.V.C. Varsseveld. Er werd in een blauw-wit gestreept shirt gespeeld. De club speelde aan de Venediek bij de Harreveldse weg waar thans de veenweg richting de Riette loopt. Daar er nog geen strenge regels waren omtrent de afmetingen van het veld, kwam het speelveld overeen met de grootte van het weiland. Maaien gebeurde met de zeis en de lijnen werden getrokken met zaagsel. Het Café van Van Lochem werd in die tijd gebruikt als kantine van de voetbalploeg.

Volharding 1914. V.l.n.r.: Hendrik Leferink, Antoon Kienne Holweg, Batjen Boschker, rechtsbuiten, Michel Klerx, geboren in Waalwijk op 8-11-1893 en werkzaam bij Hulshof leer, Wilhelm van Lochem. Tweede rij op de knieën: Tone Roemaat Jan Ikink, de keeper en kleermaker van beroep en zwager van Klerx, Jan Roemaat, linkshalf. Onderste rij: Rode Hogenkamp, Ru Aalbers, knecht bij bakker Bloemers, Bernard van Lochem, linksback. Tussen Boschker en Antoon Holweg staat met hoed tweede van links Frederik van Lochem, de voorzitter, penningmeester en secretaris van de club.

In 1916 wordt Volharding versterkt met Gerrit Horsten. Zijn volledige naam is Gerhardus Antonius Maria Horsten. Hij werd geboren op 16-4-1900 in Tilburg en kwam in 1916 naar Lichtenvoorde als knecht van barbier Sterenborg op de Markt. Bij Volharding verwierf hij daarom de bijnaam "Pietje in zeep". Dat hij goed kon voetballen bleek toen hij terug was in Tilburg. Daar ging hij spelen bij Willem II en in 1924 kwam hij op de Olympische Spelen in Parijs uit voor Nederland. Gerrit Horsten werd 6 maal in het Nederlands elftal opgesteld. Daarna speelde hij bij Vitesse om in 1935 als trainer terug te keren bij Longa '30. Hij overleed in Arnhem.

Enkele leden van Volharding in 1916 tijdens de training: aan de bal Gerrit Horsten, met sokhouders Hendrik Leferink, keeper Jan Ikink en Jan Roermaat (kolenhandelaar).

Met Horsten in de gelederen was het gemakkelijk winnen. Dat bleek wel op 1 oktober 1916 toen Volharding een serie wedstrijden in Terborg speelde. De eerste tegenstander was D.E.S. uit Doetinchem. Voor rust kwam men al met 4-0 voor te staan. Na de thee wist D.E.S. toch tweemaal te scoren, maar ook Volharding maakte nog een doelpuntje. Zo werd de eindstand 5-2. Op 21 mei 1917 was D.O.S. uit Dinxperlo aan de beurt, het wedstrijdverslag in de krant vertelt:

"Onder het branden van het felle zonnetje wist Volharding met 5-0 te zegevieren. Stand bij rust was 3-0. Ofschoon DOS zich uit alle kracht inspande om een tegengoal te maken mocht hun dit niet gelukken."

Op 23 mei 1918 speelde Volharding een wedstrijd tegen Gazelle uit Groenlo, die verloren werd met 3-0. In augustus 1918 organiseerde Volharding op het eigen terrein aan de Harreveldseweg een toernooi met ploegen als Mobiel, Gazelle uit Groenlo, V.V.C. uit Varsseveld en Vitesse, Fortuna en Steeds Voorwaarts uit Winterswijk. De spannendste wedstrijd was wel die tussen Volharding en V.V.C. die na de speeltijd op een 1-1 stond. Een verlenging moest uitkomst bieden. De krant zegt:

"Van beide kanten werd hard gewerkt, tot het tenslotte den middenvoor van Volharding gelukte uit een mooien voorzet van den linksbuiten met een keihard schot de VVC doelverdediger het nazien te geven. Toen na 2 minuten de scheidsrechter inrukken blies, hadden onze blauw-witten welverdiend met 2-1 gewonnen."

In hetzelfde jaar zien we een vrij groot verloop van spelers: Gerrit Horsten keert terug naar Brabant en de gebroeders Van Lochem houden het voor gezien. Michel Klerx besluit zich toe te leggen op het scheidsrechtersvak. Hij wordt in de periode 1920 tot 1924 verschillende malen in de wedstrijdverslagen genoemd. Van 1920 tot 1921 is hij aangesloten bij de r.k. Voetbalbond de Graafschap waar hij de officiële bondsscheidsrechter is. Ook Ru Aalbers vinden we niet terug. Door het verdwijnen van deze personen wordt de club een geheel katholieke aangelegenheid en krijgt hij een geestelijk adviseur in de persoon van de pastoor, die de club een nieuwe start geeft.

Aantal gevonden wedstrijden 9, waarvan 6 gewonnen, 1 verloren en van 2 is de stand niet bekend.

Het Nederlandse elftal op 2-11- 1924 tijdens de interland Nederland-Zuid-Afrika. De uitslag was 2-1. V.l.n.r.: Gerrit Horsten (6x), Gejus van der Meulen (54x), Harry Denis, sterspeler en aanvoerder(56x), Andre le Fevre (14x), Albert Hurgronje (6x), Wim Volkers (4x), Charles van Baar van Slangenburgh (6x), Jan de Natris (23x), Kees Pijl (8x), Henk Vermetten (3x), Bertus Bul (6x). (de aantallen geven aan hoe vaak deze spelers voor Oranje gespeeld hebben).

R.K.V.V.Volharding

Op uitnodiging van de pastoor hielden de overgebleven leden van Volharding op 13 januari 1919 een vergadering in het patronaatsgebouw met als doel Volharding om te zetten in een katholieke club. Na een uitgebreide besprekingen werd hiertoe besloten. De club heette van toen af Rooms Katholieke Voetbalvereniging Volharding, afgekort tot R.K.V.V. Volharding. Ook werd die avond een nieuw bestuur gekozen, waarvan we de namen helaas niet konden achterhalen.

De eerste wedstrijd in de nieuwe bezetting werd gespeeld op 15 juni 1919 tegen Mobiel uit Groenlo. In deze door luitenant Piek in 1914 opgerichte club speelden alleen gemobiliseerde militairen die de grens bewaakten. Dat bij Volharding de ervaring van de oudspelers werd gemist, blijkt wel uit de eindstand: de wedstrijd werd door Mobiel met 1-0 gewonnen.

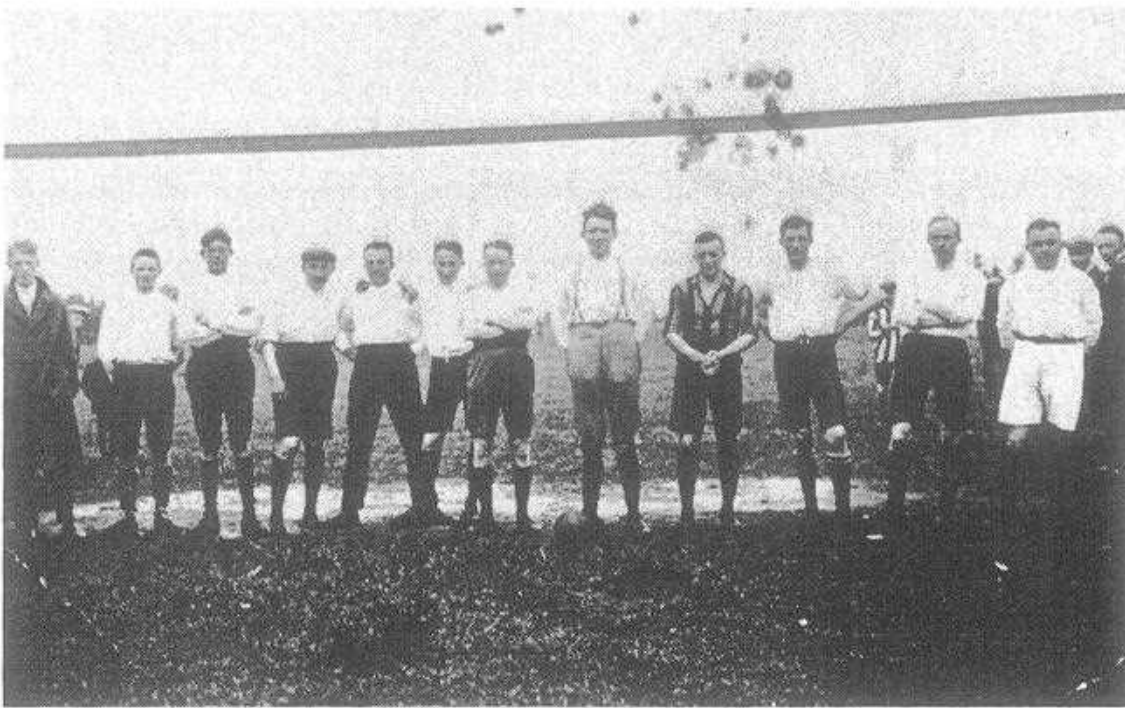
Op 21 juli bleek de nieuwe club Volharding behoorlijk ingespeeld, want de wedstrijd op eigen terrein tegen Gaanderen is met 9-0 gewonnen. Toen Volharding op 28 juli 1919 zijn halfjaarlijkse vergadering in het patronaatsgebouw hield, werden zes nieuwe leden geregistreerd waardoor het ledental op 24 kwam. Met algemene stemmen besloot de vereniging om een tweede elftal op te richten. Ook keek de vergadering terug op het eerste halfjaar, waarin 12 wedstrijden waren gespeeld, waarvan 7 gewonnen. Het was een halfjaar waarin de club tweemaal een medaille wist te winnen! Verder werd nagepraat over het toernooi in Keijenburg op 7 juli daarvoor waar men een vinnige strijd had geleverd tegen V.V.C. uit Varsseveld, die ondanks reusachtige versterking de r.k. Volharding niet binnen de reguliere tijd had kunnen bedwingen: na een kwartier verlenging kwam V.V.C. met 1-0 verder. De r.k. Volharding streed toen voor de derde plaats tegen Hercules uit Hengelo. Deze wedstrijd won Volharding met 2-0. De pastoor besloot de vergadering met de wens dat Volharding zijn reputatie die het op dat moment bezat, zou behouden.

Op zondag 21 augustus 1919 werd de eerste wedstrijd gespeeld door het tweede elftal. In Lichtenvoorde speelde het tegen D.O.S. Bredevoort. Hoewel de ploeg verloor met 3-0, was er veel waardering met name voor de keeper die zich de tweede helft goed wist te handhaven.

Op 3 september 1919 speelde het eerste elftal van de r.k. Volharding mee in een groot toernooi van de H.V.C. Volharding uit Hengelo(G). Er deden acht elftallen mee, waaronder R.V.C. Kruisberg uit Doetinchem, Vierkleur uit Doesburg en K.V.C. Zeddam. De spelers gingen op de fiets naar zulke toernooien en vaak werden die ver weg gehouden. Het voetbalterrein werd vaak thuis al aangetrokken. Na de wedstrijd stonden in een schuur, waar normaliter de koeien gemolken werden, een paar emmers water om vuile en bezwete gezichten te wassen. Daarna ging het per fiets weer huiswaarts.

In 1920 speelt het eerste team van Volharding in de r.k. Voetbalbond de Graafschap, gevestigd te Doetinchem. Deze bond was op 23 september in Hotel Rademaker tot stand gekomen onder het toezicht van pastoor Wijk uit Utrecht. In het bestuur dat die namiddag werd gekozen, vinden we onder andere J. Huitink uit Groenlo en Antoon Kiene Holweg uit Lichtenvoorde.

In het seizoen 1920/'21 kwam de r.k. Volharding uit in de derde klasse C met onder andere Fortuna Winterswijk, die kampioen werd, T.O.P. Groenlo (1918), Blauw-Wit Rietmolen, D.E.S. uit Steenderen (1918) en U.D. Keyenburg (1917). Vlak voor de start van de competitie organiseert de club nog een toernooi in Lichtenvoorde. Bij de prijsuitreiking spreekt de voorzitter een woord van dank uit aan allen die het mogelijk hebben gemaakt om deze wedstrijden te spelen. Speciale dank was er voor de heer Sterenburg die zijn terrein beschikbaar stelde. Hij betreurde het dat velen vanaf de weg de wedstrijden gratis volgden, terwijl de financiële toestand van de club zorgwekkend was. Hij deelde mee dat door het bestuur zou proberen een collecte te houden onder de r.k. inwoners om het aankomende seizoen in de 3de klasse C ook financieel mee te kunnen blijven doen. Ook merkte hij op dat het voetbalterrein aan de Harreveldseweg erg ver van de bebouwde kom lag. Hierdoor kwamen er te weinig toeschouwers, waardoor de club inkomsten misliep. Met klem werd aan de aanwezigen gevraagd een centraal en bereikbaar terrein te zoeken. Er moest toch wel iemand zijn die het roomse verenigingsleven kon helpen! Ongeruste en verontrustende woorden van de voorzitter, maar uiteindelijk werd er toch gevoetbald in de Oost-Gelderse competitie.

Volharding 1919 op het veld aan de Venediek. V.l.n.r.: met jas Herman Wekking, Aloys Peters, Dorus Maneth, met pet J. Overgoor de knetterbakker bij Meyer, Vervolgens wijdbeens Jan van Ooyen kastelein, dan Harry Bakker, slager in Lievelede, Jan Ikink met bal voor zijn voet en keeper, naast hem Jan van Lier, de bedenker van de naam Lichamelijke Ontspanning Na Gedane Arbeid (Longa), Herman Gootink, Hendrik ten Have van T.O.P. en Josje Roeffen. Tussen het publiek er achter zonder pet Bernard Wekking.

Uit de Geldersche Bode, een Grolse krant (!) volgt een wedstrijdverslag uit de competitie tussen T.O.P. Groenlo en Volharding Lichtenvoorde van 20 december 1920. De herkomst van de journalist laat zich raden. Let op, het was toen al niets anders dan nu:

“Om 2 uur stelden zich beide elftallen op onder leiding van een Grolschen scheidsrechter. De Lichtenvoordschen scheidsrechter was gelogeerd te Zutphen en dus verhinderd te komen. Beide clubs pakten flink aan. Lichtenvoorde had zich misschien wel 10-0 toegedacht maar dat zou toch niet lukken. Na 10 minuten spelen wist Lichtenvoorde pas het eerste goaltje te behalen. Na 15 minuten wist de Volharding den bal voor de tweede keer in het doel te wippen waarbij een der spelers van Lichtenvoorde off-side stond. Dit werd echter door den scheidsrechter niet opgemerkt. Rust ging in met 2-0. Na rust wist TOP een tegenpuntje te maken Onze linksbuiten plaatste den bal keihard in het doelen nog voor de Lichtenvoordse keeper er erg in had, was het leder reeds de palen gepasseerd en moest hij ook eens vissen. “Volharding” werd woedend, ging met backs en alles naar voren. Toen maakte Volharding geen doelpunt maar een ruziepunt. De bal lag nog op de lijn, Volharding schreeuwde om het hardst dat het een doelpunt was. De scheidsrechter, die midden op het veld stond, kon er niet over oordelen, doch kende niettemin het puntje toe. Volhardings spelers vertelden met heel veel wijsheid dat men steeds naar de scheidsrechter luisteren moest. De keeper, backs en nog enkele spelers van Top die ooggetuigen waren, dat de bal niet achter de lijn was geweest, wensten niet meer te spelen. Toen dacht de linksbuiten van Volharding dat het nu gemakkelijk doelpunten was, zonder doelverdediger enz. Hij kwam met den bal opzetten en wilde waarachtig het bruine monster in het doel plaatsen. Dit vond een der backs van Top nu wel een beetje al te brutaal. Hij kwam toelopen, sprong op den speler toe maar sprong ongelukkigerwijze te hoog, zodat hij met zijn schoenen zijn tegenstander raakte. Grote verbittering bij Volharding. In plaats van dit punt ook door de scheidsrechter uit te laten vechten, wilden zij thans haar eigen rechter zijn en wilden warempel beginnen te knokken. Het Grolsche publiek trok echter partij, waarna Volharding wijselijk terugtrok. De scheidsrechter blies staken en maakte zoo een einde aan dezen match. Moge Lichtenvoorde

geleerd hebben dat het niet altijd met een overwegend aantal punten uit het veld behoeft te treden en dat zij aan een klein nietig clubje als TOP nog wel een aardig kluijfe heeft."

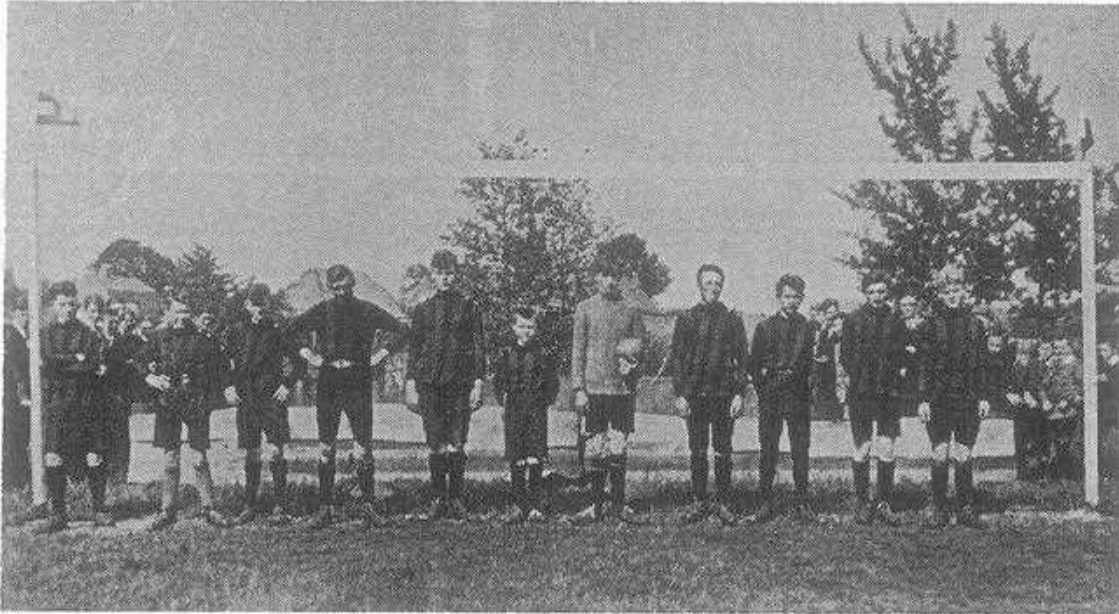

T.O.P. Groenlo uit 1918. V.l.n.r.: staand A.S. Offenbergh en G.W. Huiskes (beiden lid van de elftalcommissie), H.J. Bekkennutte, H. Wallerbosch, Tonnie Hoebe, N. Groot Bruinderink, en H. Huijskes. Zittend v.l.n.r.: A. van Gool, A. Jansen, J. Houben, G. Groothuis, Broer Smit, W. Derksen, H. Smit en J. Smit.

Ondanks de gestaakte wedstrijd tegen T.O.P. Groenlo speelt de r.k. Volharding op 24 april 1921 tegen het nog ongeslagen Fortuna uit Winterswijk de kampioenswedstrijd in de 3de klasse c. De wedstrijd werd gespeeld in Lichtenvoorde, zeer waarschijnlijk was het de eerste wedstrijd op een splinternieuw gemeentelijk voetbalveld achter de openbare school in de Dijkstraat, dat vanaf 1931 tot 1949 door Longa zou worden gebruikt. Bij een gelijk spel zouden de Winterswijkers kampioen worden. Het verslag in de krant vertelt het volgende: *"Circa half twee stelden beide elftallen zich bij het clublokaal Hotel Industrie op om voorafgegaan door de Harmonie naar het terrein te trekken en dit te openen met deze kampioenswedstrijd. Fortuna wint de toss en speelt met de wind mee. De clubs waren aan elkander gewaagd maar het gevaar kwam vooral van de Fortuna-kant die in de eerste helft meerdere malen gevaarlijk voor het doel kwam. Doch de doelverdediger van Volharding bleek telkens weer de ballen te keren. De rust ging in met de stand 1-0 in het voordeel van Fortuna. Na rust had Volharding de wind mee en was zij beslist de meerdere. Een tegendoelpunt kon daarom niet uit blijven en daar zorgde onze rechtsbuiten voor, die met een keihard schot het net trof. Helaas voor Volharding veranderde deze stand niet meer zodat Fortuna zich kampioen kon noemen."*

Na de wedstrijd werd Fortuna in Hotel Industrie gefeliciteerd en was er een woord van dank aan de scheidsrechter en de Harmonie, die met haar muziek publiek naar de wedstrijd had weten te lokken. Helaas liet de verenigingskas het zelden toe dat de muziek de spelers naar het terrein begeleidde. De ongeruste en verontrustende woorden van de voorzitter m.b.t. de financiën vlak voor het begin van de competitie waren nog steeds actueel. Sterker nog: door de kosten van het nieuwe terrein, dat nog niet geheel speelklaar was, en het hoge inschrijfgeld van fl 0,75 per voetballend lid aan de voetbalbond zat de club in financiële nood. Het bestuur werd daardoor zelfs gedwongen het elftal uit de competitie van 1921/'22 terug te halen. Iets waartoe trouwens meer clubs genoodzaakt werden. Daarop besloot de Voetbalbond

de Graafschap dat een volledige competitie in 1921/'22 niet haalbaar meer was. Het zou tot 1924 duren voor er weer in competitieverband gespeeld werd.

Het tweede elftal van Volharding in 1922 op de pastoorsweide.
V.l.n.r.: Hendrik Wolters, Arnold Stottelaar, Hendrik Mokkink, Hennie Ridder,
Frans Huinink, Henk Ebbers, Wim Dusseldorp, Jan Weeber, Jan ter Bille,
Jan Bennink en Tone Huinink.

Zo was het grote r.k. Volharding weer aangewezen op het spelen van vriendschappelijke wedstrijden. In mei 1921 werden in Groenlo zogenaamde missiewedstrijden gehouden, waarvan de opbrengst naar het r.k. missiewerk in het Verre Oosten ging. Volharding streed de finale tegen G.O.L.T.O. Hengelo (O). Na een spannende wedstrijd won G.O.L.T.O. in de verlenging met 1-0. De scheidsrechter was Michel Klerx. Op 22 mei 1921 plaatste secretaris Herman Ikink een oproep in de krant dat uitgenodigde verenigingen voor 25 mei moeten reageren om mee te kunnen doen aan de uitgeschreven serie wedstrijden, georganiseerd door de r.k. Volharding. Het animo van de roomse clubs was niet zo geweldig, zodat er drie neutrale clubs werden bijgezocht. Dit waren U.V.V. uit Ulft, dat met zijn tweede team kwam, V.V.C uit Varsseveld en Concordia uit Aalten. Scheidsrechter tijdens het toernooi was de heer Stegeman uit Winterswijk. De wedstrijden werden goed bezocht, zo meldde krant die het toeschouwersaantal op zo'n 900 personen schatte. De finale werd gespeeld, door Volharding en Z.V.C. uit Zeddam. Zeddam won met 3-1.

De r.k. Volharding was intussen uitgegroeid tot een gerenommeerde ploeg. In de periode 1920/'22 werden 18 wedstrijden gespeeld, waarvan 11 gewonnen. Het tweede elftal kwam op 30 juni in Ruurlo in de halve finale uit tegen Hercules Hengelo. Helaas verloor de ploeg! Het is wel vreemd dat we op zondag 2 november 1921 in de krant moeten lezen, dat de r.k. Volharding werd ontbonden. Het bericht luidt:

"Zondag hield de R.K. Volharding een algemene ledenvergadering in het patronaatsgebouw. De club werd eerst ontbonden en daarna weer opgericht. Alle leden en oud-leden die de vergadering bijwoonden, sloten zich wederom bij Volharding aan."

De reden van deze actie is onbekend. Waarschijnlijk is het de financiële situatie van de club geweest, die het bestuur hiertoe heeft bewogen. In ieder geval speelt de club vanaf 1922 niet meer op het gemeenteterrein achter de openbare school aan de Dijkstraat, maar op de pastoorsweide. Thans ligt dit perceel tussen de Pastoor Sandersstraat en de Antoon Slotstraat. Ook na de opheffingsvergadering van twee november blijven er genoeg leden over voor een

tweede team dat op 7 augustus 1922 tegen V.I.O.D. Ulft speelt. De eindstand is 1-1, waarna Volharding 2 door loting uitgeschakeld werd.

Volharding in 1923 op de pastoorsweide. V.l.n.r.: W. Kettering, A. Manschot (bakker), H. Bakker (slager) Jan Iking (kleermaker, nog uit het eerste elftal), B. Oosterholt, B. Siebelder, A. van Koot, Jan Roemaat (ook nog van dat eerste elftal uit 1914), Herman Gotink, Dorus Maneth en Bernard Wekking.

Op 16 februari 1922 werd de jaarvergadering gehouden. Besloten werd jaarlijks donateursgelden in te zamelen. Enkele leden werden aangewezen om langs de deuren te collecteren. Donateurs heten in deze tijd sponsors en bezitten soms een skybox in een modern overdekt stadion, maar ook bij Volharding kregen begunstigers een duidelijke voorrangspositie. In de jaarvergadering werd n.l. besloten dat er rondom het veld zogenaamde donateursbanken zouden worden geplaatst. Verder had een donateur gedurende het gehele jaar gratis toegang tot de wedstrijden, waarbij hij in gezelschap mocht zijn van een tweede persoon.

Op 3 mei 1922 speelde men voor de tweede maal in het bestaan van de Volharding in Bocholt een vriendschappelijke wedstrijd tegen Jünglingsverein Liebfrauen Bocholt. De Duitsers bijten vies in het zand en worden gemakkelijk met 4-0 verslagen. In juni 1922 houdt de club nog een eigen toernooi waaraan het tweede team van W.V.C. en Concordia Ulft meedoen. Ondanks de donateursbanken blijkt het aantal toeschouwers niet te stijgen. Waarschijnlijk waren het dus toch weer financiële problemen, waardoor de r.k. Volharding op 7 juli zijn laatste wedstrijd speelde: V.I.O.D. Ulft werd met 4-1 verslagen. In 1923 vinden we geen wedstrijd verslagen van Volharding meer.

Aantal gespeelde wedstrijden 37, waarvan 22 gewonnen, 10 verloren, terwijl van 4 de uitslag niet bekend is.

D.O.S.

D.O.S. kan gezien worden als een initiatief van pastoor Tiburtius de Graaf (van 1918 tot 1925 pastoor te Lichtenvoorde) die met lede ogen aanzag hoe de rooms katholieke vereniging T.O.P. ophield te bestaan, terwijl de hervormde-katholieke combinatie Volharding steeds meer publiek trok. D.O.S., Door Oefening Sterk, werd op 30 augustus 1918 opgericht en

kreeg bij de oprichtingsvergadering in het patroonaatsgebouw meteen al 20 leden. Tijdens deze vergadering werd het volgende bestuur gekozen: voorzitter W. Kruip, seretaris B. Kothuis, penningmeester H. Lelivelt, bestuurslid en materiaalman H. van Wijngaarden en bestuurslid Hendrik Leferink. Opmerkelijk is dat de drie laatstgenoemden allen ook lid zijn geweest van de voetbalclub T.O.P.

De eerste voetbaluitslag dateert van 10 april 1919. D.O.S. speelde mee in een serie wedstrijden georganiseerd door r.k. Volharding. De uitslag: eerste prijs Fortuna Winterswijk, tweede prijs D.O.S. Lichtenvoorde en derde r.k. Volharding. In een citaat uit de krant blijkt dat D.O.S. wel degelijk opgewassen was tegen het grote Volharding:

“Bij prachtig weer en voor een talrijk publiek werd j.l. zondag een serie wedstrijden gespeeld. De spannendste wedstrijd was de eerste tusschen D.O.S. en Volharding, welke door D.O.S. werd gewonnen. Direct bij den aanvang ontwikkelde zich reeds een felle strijd, totdat het D.O.S. even voor de rust, gelukte uit een schermutseling voor het Volhardingdoel het eenigste puntje van dezen wedstrijd te maken. Hoewel Volharding vooral na rust voortdurend hard opdrong, wist de D.O.S. achterhoede toch doelpunten te voorkomen.”

Gevonden twee wedstrijden, waarvan 1 gewonnen en 1 verloren.

Z.V.C. Zieuwent

De populariteit van het voetbal hield uiteraard niet op buiten de kom van Lichtenvoorde. Ook in de kerkdorpen wordt het de sport. In 1921 zien we voor het eerst Z.V.C., de Zieuwentsche Voetbal Club, in de voetbaluitslagen vermeld. Op 20 november 1921 deed Z.V.C. mee aan een toernooi van Victoria, waarin Z.V.C. het spits mocht afbijten tegen de Zwaluwen uit Lievelede. Hier volgt een deel van het verslag.

“Ofschoon beide verenigingen ongeveer tegen elkaar waren opgewassen, gelukte het de Zwaluwen een doelpunt te verkrijgen. Z.V.C. begon direct met nieuwen ijver te spelen en verkreeg een tegenpunt. Echter, het laatste kwartier gelukte het de Zwaluwen er een doelpunt bij te maken, zodat bij het einde de Zwaluwen winnaar was met 2-1.”

Op 30 mei 1922 organiseerde Z.V.C. zelf een toernooi waaraan de Zwaluwen, V.I.O.D. Ulft, Victoria Lichtenvoorde en Z.V.C. zelf meededen. Het toernooi begon om 1 uur, en de finales werden tussen 6 en 7 uur gespeeld. Van 5 tot 7 uur werden de wedstrijden met muziek opgeluisterd. Het speelde zich af op een terrein nabij de kerk.

Op 9 september 1923 werd in Groenlo ter gelegenheid van de ingebruikname van het nieuwe voetbalveld aan de Winterswijkse weg een wedstrijd gespeeld tegen r.k. V.V. Grol. Het verloop van de wedstrijd was als volgt:

“Begustigd door zeldzaam Septemberweer floot de hr Huijskes om half twee de elftallen in het veld. Reeds in het begin ontwikkelde zich een enthousiast spel waarbij dra bleek, dat Grol in den wedstrijd de meerdere zou zijn. Toch bleef het spel vooral voor rust spannend en wist ZVC geregeld door te breken. Ruststand 2-1. Als Grol na halftime met wind mee speelt, is het voor ZVC gedaan. Grol is geheel de meerdere in het spel en speelt hoofdzakelijk op het gebied van de tegenpartij. ZVC scheen den moed te laten zinken en dat werd noodlottig voor haar. Waardoor de eindstand op 7-1 in het voordeel van de thuisploeg ging. Na afloop van den wedstrijd verzamelden spelers en bestuursleden van beide clubs zich in een der zalen van het St.- Vincentiusgebouw, waar een van de bestuursleden dank aan ZVC uit bracht en de wens sprak Zieuwent nog meermalen in Groenlo te mogen begroeten.”

Dit was tevens de laatste vermelding in de krant het zou nog tot de begin jaren dertig duren tot we weer iets horen van Z.V.C. Aantal gespeelde wedstrijden 5, waarvan 0 gewonnen, 4 verloren. Van 1 wedstrijd is de uitslag niet bekend.

De Zwaluwen Lievelede

Op 17 oktober 1921 maakte de krant voor het eerst een melding van een voetbalvereniging in Lievelede, de Zwaluwen. Deze club had een voetbalveld in de Besselinkschans. Enkele spelers uit die tijd waren aannemer Hendrik te Brake, Bernard Tanck, Antoon Meddehold en Bernard en Jan Kramer. Wanneer en hoe deze vereniging is opgericht, is volkomen onduidelijk. Op deze zondag 17 oktober speelde de Lieveledse club een vriendschappelijke wedstrijd tegen "Bois de Bois" uit Winterswijk. Waarschijnlijk gaat het hier om de Winterswijkse Boys, een vereniging die in 1921 is opgericht en is "Bois de Bois" een schrijffout van de krant.

Aangezien de Winterswijkers met 9 spelers te veld kwamen, ging de overwinning met 6-2 naar de Zwaluwen. Op 7 november speelden de Zwaluwen voor het eerst tegen het juist weer opgerichte r.k. Volharding. Dan blijkt ook dat Volharding nog een maatje te groot is voor de jonge Zwaluwen. Ze worden met 4-0 weggepoetst.

De Zwaluwen speelden mee in verschillende toernooien bijvoorbeeld dat van Victoria op 7 augustus 1922.

"Om 3.30 uur kwam de wedstrijd tussen Concordia 1 Aalten contra Zwaluwen 1 uit Lievelede. Dit was een spannende wedstrijd en wekte bij het publiek dan ook zeer veel belangstelling. Omdat de Zwaluwen hun beste beentje voorzetten en hunne achterhoede zeer sterk maakten, kon Concordia slechts 1 maal doelpunten. Deze wedstrijd eindigde alzoo met 1-0 voor Concordia."

Reeds in 1922 was er al een tweede elftal. Dat kunnen we opmaken uit het volgende bericht: *"Zondag j.l. speelde onze plaatselijke voetbalvereniging Zwaluwen 2 een vriendschappelijke voetbalmatch te Dinxperlo tegen Dinxperlo 3. Na een spannende wedstrijd wisten onze plaatsgenoten te overwinnen met 4-3."* Op 28 april 1924 werd onder leiding van de heer Wiskamp in Winterswijk een vriendschappelijke wedstrijd gespeeld tegen de Grolsche Boys 2, die verloren werd met 2-0. Na dit bericht wordt het stil rond de Zwaluwen.

Aantal gespeelde wedstrijden 5, waarvan 2 gewonnen en 3 verloren.

Geel-Zwart

Dat het in 1923 en 1924 wat minder gaat met het voetbal in Lichtenvoorde kan te maken met de ontwikkeling rond de r.k. Volharding. Misschien is om die reden Geel-Zwart ontstaan. De reden van de keuze van de kleuren is onbekend. De Geldersche Bode vertelt ons daar het volgende over:

"Lichtenvoorde 28 april 1924. Tot aller tevredenheid zoowel voor de pas toetretende leden van GeelZwart, als belangstellend publiek, mochten wij zondag alhier constateren het feit, dat de voetbalsport hier ter plaatse niet ware verzwakt. Te meer daar hier sinds geruimen tijd niet aan bovenbedoelde sport werd gedaan. Daar dan j.l. Zondag (na 2 weken bestaan van GZ) een vriendschappelijke wedstrijd werd gehouden, onder zeer correcte leiding, tussen Geel Zwart 1 en Grol 1. Er werd beslist van beide zijden ijverig gewerkt, doch diene worden opgemerkt dat het direct ware te zien, dat Geel Zwart, hoofdzakelijk door de sterke achterhoede en hun ijverig samenspel, de overwinning zou behalen, hetgeen dan ook gebeurde en wel met 4-1. Het verdient dan ook aanbeveling dat door de leden van G.Z steeds naar beter spel worde gestreefd, opdat zij een club moge worden tot sieraad van de gemeente Lichtenvoorde."

In 1924 werd er meegedaan aan een serie wedstrijden georganiseerd door Grolsche Boys. Deze club had door de registratie van de bond ook een facelift ondergaan onder andere door de oude, vertrouwde naam Wilhelmina te laten vallen. Ook de Grolsche Boys wilden

met de nieuwe naam duidelijk maken dat het een Grolse vereniging was, al was het voor de trouwe toeschouwer wel even wennen. Later zou men de naam Wilhelmina weer aan de club verbinden en die zou houden tot na de oorlog.

Verdere deelnemers waren r.k. Grol en Vitesse uit Bredevoort. Deze serie wedstrijden werden gespeeld net voor het voetbalseizoen 1924/'25. Grol werd de winnaar. Op de tweede plaats eindigde Grolse boys, Geel-Zwart werd derde en Vitesse uit Bredevoort werd vierde. Gespeeld werd op het terrein achter het café van de heer Keuniger aan de Lichtenvoordseweg. De wedstrijd stond onder leiding van de heer Lorijn uit Aalten. Bijna de gehele wedstrijd bleken de Boys sterker. De uitslag was dan ook 3-0 in het voordeel van de Grollenaren. Alle drie de doelpunten werden gemaakt door de jongste speler van het veld: G. Brandenburg. Door een incident in de wedstrijd Grol-Vitesse, weigerde Vitesse nog langer aan het toernooi mee te spelen, zodat Geel-Zwart automatisch derde werd.

In mei 1924 speelde Geel-Zwart tegen de pas opgerichte voetbalploeg Sportclub Varsseveld. Deze club was op 28 maart 1924 opgericht en had zijn sportterrein aan de Lichtenvoordseweg. De wedstrijd werd met 2-1 gewonnen door Varsseveld. Op 12 oktober 1924 spelen beide Lichtenvoordse verenigingen, Victoria en Geel-Zwart tegen elkaar. De derby eindigt in het voordeel van Geel-Zwart. Na 1924 wordt het stil rond Geel-Zwart en men mag aannemen dat de ploeg in die tijd is opgeheven.

Aantal gespeelde wedstrijden 7, waarvan 2 gewonnen, 3 verloren, 1 gelijk en 1 uitslag is niet bekend.

Excelsior Vragender

In 1926 komen we voor het eerst een voetbalclub uit Vragender in de Geldersche bode tegen. Het gaat hier om de club Excelsior. Op 21 juni 1926 lezen we het volgende bericht: *"Vragender, onze voetbalclub Excelsior behaalde zondag een 2-1 overwinning op de Zwaluwen uit Lievelede."* Bij dit bericht blijft het niet want op 8 juli 1926 lezen we: *"A.s. Zondag krijgt onze voetbalvereniging Excelsior 1 bezoek van Vides uit Ruurlo. Daar beide elftallen volledig zullen opkomen, kan dit een spannende wedstrijd worden, zoodat we ieder aanraden om 5 uur op Vragenders sportterrein aanwezig te zijn."* Lang heeft de club niet bestaan. We hebben althans na deze datum geen bericht meer kunnen vinden. De uitslag van de laatste wedstrijd is zelfs niet bekend. Ook enkele inwoners van Vragender die nauw betrokken waren bij het voetballen op de bult, kenden Excelsior niet. Het blijft dus bij deze twee noemenswaardige berichten.

Victoria

Victoria was een rooms katholieke elftal dat op 4 september 1918 is ontstaan als buurtclub. Het speelde in het begin voornamelijk gelegenhedswedstrijden tegen tweede elftallen, waarbij vaak een beroep werd gedaan op oud-spelers van Volharding. Het voetbalveld was "het weideken van de Hane" (Hahné) achter Toebeshof aan de Vosdijk. Op 23 september 1918 speelde de club zijn eerste wedstrijd tegen S.D.O. Aalten, die als volgt verliep: *"...Spoedig bleek dat Victoria superieure krachten telt, zoodat Aalten lang niet tegen de onzen bleek opgewassen. Victoria wist driemaal het doel van S.D.O. te verschalken, terwijl de laatste zijn bal maar eenmaal wist te doen zitten. Victoria deed haar naam wel eer aan, en behaalde de victorie met 3-1."*

S.D.O. Aalten was ontstaan uit twee buurtclubjes: Dal en Stationstraat en de Ormelstraat. Het was een echte arbeidersclub. De letters staan voor Samenspel Doet Overwinnen. In 1919 werd

de naam gewijzigd in Concordia en in 1920 in V.V. Aalten. Veel later ging men een fusie aan met D.V.O., Door Vriendschap Omhoog uit Aalten en zo ontstond A.D. '69.

Het elftal van Volharding tijdens de kermis van 1920. Tegenstander was Victoria. Staande v.l.n.r.: Herman Wekking scheidsrechter, Jan van Ooyen, Jan Ikink, Dorus Marneth. Gehurkt v.l.n.r.: Jacob Bakker, Ru Aalbers, en Rode Hogenkamp. Zittend: Herman Ikink, Bernard Siebelder, Antoon Holweg (Kiene), Hendrik ten Have en Wilhelm van Lochem.

Tijdens de jaarlijkse Lichtenvoordse kermis in september 1920 speelde Victoria een wedstrijd tegen het oude Volharding van voor 1919. Op de foto op de vorige bladzijde ziet u het elftal van Volharding voor de schuurdeur van Stamat (J. Buiting) aan de Lievevelderweg.

In 1921 organiseerde Victoria voor het eerst een eigen toernooi. Deelnemende clubs waren o.m. Winterswijkse boys, Concordia 2 uit Aalten en r.k. Volharding. Terwijl Volharding in zijn eigen toernooien altijd meespeelde en dan ook vaak nog won, koos Victoria er juist voor om niet mee te spelen, om zo de andere clubs een goede kans te geven. Er werd gespeeld op het eigen terrein achter Toebeshof. De entree bedroeg slechts 15 cent. Helaas zijn de uitslagen van dit toernooi niet bekend.

Ook in 1922 werd er weer een serie wedstrijden georganiseerd. Dit maal met de Zwaluwen uit Lieveelde Z.V.C 1 uit Zieuwent en onder meer V.I.O.D. Ulft. Weer werd er gespeeld op het voetbalveld achter Toebeshof. De spannendste wedstrijd was die van Volharding 1 tegen Z.V.C. 1 Een citaat uit de krant:

“Om 4.30. was het de beurt aan het eerste van Volharding dat tegen het nietige Zieuwent moest spelen. Dit varkentje zouden de Volharding mannen wel even wassen, aangezien dit Zieuwentsche elftal zeer licht geacht werd, doordat zij met 4 invallers moesten spelen. Toch was de stand na een kwartier in de verlenging 0-0, zodat de loting uitkomst moest bieden. Deze verliep in het voordeel van Volharding. Toch doordat ZVC als beste verliezer uit de bus kwam, mocht zij toch de halve finale spelen, waarin men het weer moet opnemen tegen Volharding. Moge Volharding dus op Zondag 13 augustus de ZVC-mannetjes niet weder zo licht aanzien, want wie weet hoe Zieuwent in het veld komt.”

In 1924 speelde Victoria een wedstrijd tegen de reserves van Grolsche Boys. De stand werd 2-2. Op 18 augustus 1924 organiseerde Victoria een serie wedstrijden met een mooie beker als trofee. Aan de wedstrijden namen deel: V.I.O.D uit Aalten, Sparta uit Terborg, Vitesse 2 uit Bredevoort, Grolse boys 2, Grol 2 en deze keer Victoria zelf ook.

“Omstreeks 1 uur trok onze R.K. Victoria voorafgegaan door de harmonie naar het terrein. Om half 2 blies Dorus Maneth (oud-speler van Volharding) de eerste twee elftallen in het veld. Na de aftrap van den Eerw. Adviseur pakte Grol 2 flink aan. Na 10 minuten wist Grol te doelpunten. Toen kwam Victoria opzetten en ze behaalde een schitterende overwinning en wel met 4-2.”

Op 28 juni 1925 speelt Victoria voor het eerst op zijn nieuwe voetbalveld achter Willemschhof, een boerderij aan de Aaltenseweg. De tegenstander is dan B.O.W. 1 uit 's-Heerenberg. Voor het seizoen 1925/'26 werd Victoria door Wilhelmina (Grolsche boys, die toen weer de oude naam gebruikten), als sparringpartner gevraagd. Wilhelmina speelde in de eerste klasse van de Gelderse voetbalbond en reisde met 5 spelers van het tweede elftal af naar Lichtenvoorde, maar won overtuigend met 5-0. Victoria speelde in seizoen 1925/'26 in de r.k. Voetbalbond Oostelijk Gelderland, waar de club in de 2de klasse onder meer Stokkum, 's-Heerenberg en Zeddum ontmoette. De eerste wedstrijd tegen Zeddum werd afgetrapt in het bijzijn van de nieuwe adviseur kapelaan Terstappen. De leiding was in handen van de heer Kopp en met de stand van 2-1 in het voor deel van Zeddum ging de rust in. We pakken de rest mee uit de krant:

“Na de thee gaat het spel over en weer en wordt er wat kalmer gespeeld. Daar bij de voorhoede van Victoria het samenspel zoo nu en dan nog wel wat te wensen overlaat, laat Victoria's voorhoede nog enkele kansen onbenuut. De vlugge voorhoede van Zeddum weet dan nog enkele malen door te breken, welke kansen door Victoria's achterhoede gekeerd worden. Wanneer dan nog 10 minuten voor het einde Victoria's voorspelers het leer met een sneltreinvaartje weten op te drijven, zien zij nogmaals kans de Zeddumsche achterhoede te passeren en daarmee de stand op gelijkspel te brengen waarbij enkele minuten daarna het einde intrad.”

Doordat Victoria is toegetreden tot de competitie is er voor de krant nog maar een ploeg in Lichtenvoorde. Wat er met Geel-Zwart is gebeurd blijft een raadsel. Vooral als er dan ook nog bij Victoria een tweede elftal bijkomt. Zouden de twee clubs zijn samengevoegd door de nieuwe geestelijk adviseur? In ieder geval wint het tweede elftal op 25 oktober 1925 zijn eerste wedstrijd met 8-0 van Aalten 2.

Het eerste heeft de wind inmiddels in de zeilen gekregen en blijkt tot een goede kampioenskandidaat te zijn uitgegroeid. De uitwedstrijd tegen Stokkum blijkt cruciaal te zijn. Met drie auto's rijdt men naar het hol van de leeuw, alwaar een grote menigte de spelers opwacht. Na een zinderende 90 minuten behaalt Victoria een 2-1 overwinning. Mede door deze overwinning wordt Victoria ongeslagen kampioen van de 2de klasse.

Op 25 maart 1926 vergadert de r.k. Voetbalbond Oostelijk Gelderland bij hotel Kaak in Doetinchem. De bedoeling is samen met de neutrale clubs tot een competitie te komen. Voor de onderhandelingen met diverse clubs wordt een kringbestuur samengesteld. Tot dat bestuur treedt ook de voorzitter van Victoria, H. Ponges toe. Ondanks verwoede pogingen lukt het niet om de neutrale clubs zo ver te krijgen. Voor de viering van het eerste lustrum van de r.k. Utrechtse voetbalbond stelt de r.k. Voetbalbond Oostelijk Gelderland een gelegenheidsselftal samen met voetballers uit verschillende clubs, dat het op moest nemen tegen het sterke Volharding uit Deventer, dat tweemaal achter elkaar kampioen was geworden. In dat gelegenheidsselftal zaten o.m. de twee gebroeders W. en Th. Rozendahl, A. Oonk als backspeler en H. Hubers als enige van Victoria. De wedstrijd werd gespeeld op het terrein van Victoria achter Willemschhof.

In het seizoen 1926/'27 kwam Victoria uit in de eerste klasse D van de r.k. Utrechtse Voetbalbond. Tegenstanders waren onder meer Vosta, Denekamp, H.A.C. E.M.O.S. en Grol. De eerste competitiewedstrijd werd gespeeld op 14 november 1927 tegen Quick uit Oldenzaal. Onder leiding van scheidsrechter Brinkhuis eindigde de wedstrijd in een gelijkspel. De eerste uitwedstrijd is die tegen V.O.S.T.A. Wegens ziekte van enkele spelers

reizen er slechts 10 man naar Enschede. Onder leiding van scheidsrechter Jannink uit Nijverdal werd er klokslag twee uur afgetrapt. Het verloop van de wedstrijd was als volgt: *“Vosta dat in een rood shirt speelt wordt door de zwart-witten van Victoria gezien als een geduchte tegenstander. Victoria wint de toss en verkiest met wind af te spelen. Wanneer dan Vosta de aftrap geeft, belandt het leder al vlug bij Victoria’s achterhoede waarna het met een fraaie voorzet weer retour gaat. Van beide kanten wordt hard gewerkt doch komt men niet tot scoren. Dat de elftallen aan elkaar gewaagd zijn, blijkt ook uit het spel in de tweede helft Ondanks dat Victoria zonder rechtsbinnen speelt, weet men in het slot van de wedstrijd door een tactischen ren met een keihard schot het leder in de touwen te werken, een goal welke door iederen voetbalkenner werd toegejuicht. Hoewel de tijd kort wordt, begint Vosta nog eens met geweld op te zetten wat echter nutteloos is, omdat de achterhoede van Victoria goed strijd levert. Zo moeten de Vosta-spelers voor het eerst een nederlaag op eigen terrein erkennen.”*

De wedstrijd tegen aartsrivaal Grol werd in de krant al ver voor de beslissende datum aangekondigd. De spanning was dan ook te snijden op 12 maart 1927. De inzet was de eerste plaats. Een citaat uit het wedstrijdverslag van de Geldersche bode; *“Begunstigd door fraai voorjaarsweer werd onder grote belangstelling in Lichtenvoorde de wedstrijd tussen Victoria en Grol 1 gespeeld. In de beste verstandhouding en onder grote spanning verliep de wedstrijd in het voordeel van Grol dat met 2-0 won. Voor de rust waren beide partijen vrijwel aan elkaar gewaagd. Wanneer na de thee de bal mooi naar voren wordt gespeeld en den mooi op plaats staande Groothuis wordt bereikt, is het 0-1. Reeds na tien minuten verhoogt Peer met een mooi schot de score tot 0-2. De mannen van Pondes waren hierdoor allerminst ontmoedigd en fanatiek zetten zij het spel voort. Maar het volgende moment traden de gasten weer offensief op. Het doel van Victoria kruipt enkele malen door het oog van de naald. Een mooi doelpunt van Hoeben wordt wegens buitenspel geannuleerd. De tijd vloog heen en het eind kwam met onveranderden stand. Tot slot een oordeel van de sportverslaggever: Grol speelde een goede wedstrijd. Vooral na rust werd goed spel geleverd, middenveld en voorhoede verstonden elkaar uitstekend en maakten door goede tactiek en samenwerking een welverdiende overwinning mogelijk. Victoria was een openbaring, er was veel inzet en de achterhoede was een goed collectief, alleen de voorhoede miste nog schotvaardigheid.”*

Grol werd mede door deze overwinning kampioen van de eerste klasse. Victoria verliest zijn tweede plaats en glijdt af naar een vierde plek, waardoor de club net promotiewedstrijden mist om te promoveren naar de 2de klasse van de federale bond. Als een soort pleister op de wonde speelt Victoria op 20 mei 1927 een vriendschappelijke wedstrijd tegen U.L.O. 1 uit Ulft, die kampioen werd in de eerste klasse van de Geldersche Voetbalbond van de neutrale clubs. De eindstand werd 4-4. Een glansrol was weggelegd voor de linksbuiten Jan van Lier. In die wedstrijd weet de rechtsback Overgoor zich in het oostelijk elftal te spelen waardoor de bekende Grol speler Derksen thuis moet blijven, tot ergernis van menig Grol-aanhanger. Dit oostelijk elftal speelde op 26 mei 1927 in ‘s-Heerenberg tegen het federale elftal.

In deze periode is Victoria niet echt meer de club die wedstrijden op rij weet te winnen. In juli kan de ploeg op het toernooi van Grol niet imponeren. Victoria wordt dan in de eerste ronde al uitgeschakeld door het nietige W.S.V.W. uit Winterswijk. Als Victoria dan ook nog in zijn eigen toernooi na de eerste ronde door Concordia Aalten met 7-2 naar huis wordt gestuurd, begint het publiek zich te roeren. Geen schim is overgebleven van Victoria uit de tijd van de competitie. Misschien was een gewoon toernooitje spelen te min voor de Victoria-mannen. Na de blamage van augustus op het eigen toernooi valt de vereniging uit elkaar. De spelers van die tijd waren onder andere: op doel W. Rozendahl, linksback A. Oonk, laatste man Hendrik Hubers, rechtsback Overgoor, middenveld Th. Rozendahl, linksbuiten

Jan van Lier en spits Mutsaers. Tussen augustus 1927 en mei 1928 was er in Lichtenvoorde geen Voetbalvereniging.

Aantal gespeelde wedstrijden 42, waarvan 15 gewonnen, 6 gelijk, 16 verloren en van 4 is de uitslag onbekend.

De voetbal vandaal of supporter

Dat voetbalvandalisme en alles wat daarbij hoort niets nieuws is, blijkt uit het volgende stuk, dat op 14 november 1926 door de heer J. Timmermans, bestuurslid van de R.K. Utrechtse Voetbalbond, in de krant was geplaatst. Daarin wijst hij de supporters erop, dat voetbal in de eerste plaats een sportieve aangelegenheid is. Timmermans, hoofdonderwijzer in Zeddam en oud-Lichtenvoordenaar, was al sinds 1925 betrokken bij de voetbalbond, aanvankelijk als scheidsrechter en later als bestuurslid. Hij schreef onder andere het volgende:

Nu in de laatste weken meermalen klachten werden vernomen over het gedrag van supporters, zoowel bij wedstrijden van neutrale als R.K.Clubs, is het goed even aandacht te schenken aan dit ook in den Roomschen Voetbal onmisbare element. Wat zijn supporters? Menschen, die de spelers navolgen in het onsportieve? Ook dan nog wanneer een flink verenigingsbestuur zijn spelers goede sportieve zeden heeft bijgebracht? Jammer genoeg verkeren sommige bezoekers van onze wedstrijden in den waan dat zij hun favorieten niet beter kunnen dienen dan door de bezoekende vereniging in woord of daad hinderlijk te zijn. Dezen tot betere gedachten te brengen is het doel van dit artikeltje. Wie een klein beetje in de sport thuis is, weet, dat voor een goed verloop van elken wedstrijd orde een eerste vereischte is, daarnaast eerbied voor de rechtspraak en den arbiter. Schiet een der spelers of het bezoekend publiek in dezen eerbied te kort, dan is de vereniging zelf daarvan de dupe. Straf van bondswege volgt op de schande welke de vereniging zelf werd aangedaan door haar eigen vrienden. Zoo smugger achten we toch wel elk bezoeker van onze Roomsche velden, dat hij dit begrijpt en dat een verenigingsbestuur hem voor dergelijke vriendendiensten allesbehalve dankbaar zal zijn. We weten wel, dat er op de beslissing van 'n scheidsrechter wel eens wat valt aan te merken, doch het publiek behoort zich dan zo sportief te gedragen, dat het geheel niet ontaart in een veldslag. Tenslotte moeten wij katholieke sportmannen en supporters er een eer in stellen de goede reputatie van onze verenigingen en vaderstad hoog te helpen houden in den vreemde. Aan de goede reputatie der Roomsche sport boven de neutrale is ons alles gelegen en wij vertrouwen erop door dit stukje vele supporters tot overtuigde medestanders te hebben gemaakt.

J. Timmermans bestuurslid R.K.U.V.B.

Dit is toch een duidelijke boodschap aan het adres van de beginnende hooligan. Bij wangedrag, zo waarschuwt de heer Timmermans, treft de bond maatregelen die verstrekkende gevolgen kunnen hebben voor de eigen club. Of er ooit een club is geweest die voor de beschreven vorm van voetbalvandalisme is gestraft of zelfs geschorst voor wedstrijden, is niet bekend. Dat het vandalisme rond de velden, maar ook het verbale geweld binnen de lijnen is toegenomen, staat als een paal boven het voetbalveld. En ... helaas zien we dit bij het amateurvoetbal ook steeds meer. Ondanks de strenge maatregelen, waarmee men in 1926 al dreigde, is het anno 2001 toch niet gelukt het voetbalvandalisme, ook zoals boven beschreven, een halt toe te roepen.

L.V.V.

Over de oprichting van de Lichtenvoordse Voetbal Vereniging, L.V.V., vinden we op 14 juni 1928 het volgende bericht in de Geldersche Bode:

“Zooals reeds bekend is aan sportliefhebbers alhier is wederom een voetbalclub opgericht onder de naam L.V.V. (Lichtenvoordse Voetbal Vereniging). Deze club zal a.s. Zondag om half drie een vriendschappelijke wedstrijd spelen tegen Sportclub Varsseveld, op het terrein achter Hahné aan de Vragendersche weg. Daar Sportclub bekend staat als een sympathieke sterke ploeg, belooft dit een schitterende wedstrijd te worden.”

In de periode tussen juni en oktober zijn vooral vriendschappelijke wedstrijden gespeeld. Op 25 oktober speelde L.V.V. zijn eerste competitiewedstrijd thuis tegen De Geelen uit Lochem. Scheidsrechter was de heer Oostendorp uit Silvolde. In welke klasse L.V.V. speelde is niet bekend. Tegenstanders in die competitie waren onder andere Roderlo uit Ruurlo, Hagedissen 2 uit Borculo, Neede 3 en De Witten en V.I.O.D. uit Eibergen en Eibergen 1. Gezien de tegenstanders zal L.V.V. een neutrale club geweest zijn. Deze clubs kwamen n.l. uit voor de Gelderse Voetbalbond.

De wedstrijd tegen de Witten uit Eibergen is met 5-0 gewonnen. Ook de uitwedstrijd van 26 november 1928 tegen de Hagedissen eindigde met 3-1 winst. Hoe de competitie verder is verlopen is een beetje onduidelijk. Op 30 april 1929, naar alle waarschijnlijkheid de laatste speeldag, verliest L.V.V. uit tegen V.I.O.D. Eibergen met 4-1. De eindstand van de competitie werd niet in de krant afgedrukt.

Op 1 juli 1929 speelt L.V.V. mee aan een groot toernooi van Concordia uit Borculo waaraan 30 verenigingen mee deden. Er waren toen drie afdelingen. L.V.V. was ingedeeld in de derde afdeling met onder andere Ruurlo 1, IJselstreek 2, Zwarte Sterren uit Deventer, V.D.O. Borne en Sportclub Goor. L.V.V. speelde zijn eerste wedstrijd tegen Eibergen 1 en won met 1-0. Ook op 7 en 14 juli is er gespeeld, maar daar zijn geen uitslagen van bekend.

Van L.V.V. weten we tot nu toe alleen maar dat het een Lichtenvoordse voetbalploeg is, die in een competitieverband heeft gespeeld, waarvan alleen maar wat wedstrijduitslagen bekend zijn. Op 16 juni 1929 komt er echter wat meer informatie: L.V.V. speelde een vriendschappelijke wedstrijd tegen r.k. Volharding (van na 1920). In dit bericht zien we ook de opstelling van L.V.V. en Volharding. Voor L.V.V. stonden een aantal oude bekenden opgesteld: op doel W. Rozendahl (ex Victoria), achter H. Hubers (ex Victoria), en M. Wolfsen, midden J. Wiegman, Th. Rozendahl (ex Victoria) en J. Walraven, vóór H. Reinders, C. van Eeten, J. Elferink, A. Hahné en J. Toebes. Misschien dat hieruit blijkt dat de drie ex-Victoriaspelers de hand gehad hebben in de oprichting van L.V.V., en dat er in Lichtenvoorde weer gevoetbald werd.

De aanleiding tot de wedstrijd is niet duidelijk, misschien het éénjarig bestaan van de club. Om kwart voor twee vertrokken de spelers met begeleiding van de muzik vanaf café Kruip naar het voetbalterrein. De leiding was in handen van oud-scheidsrechter H. Wekking. De opstelling van r.k. Volharding was als volgt: op doel Jan Ikink, achter Theo (Dorus) Maneth en J. Overgoor, midden G. Roeffen, A. Oonk, en Jan van Ooyen, vóór Harry Bakker, Bernard Siebelder, Jan van Lier, Herman Gootink en Hendrik ten Have. Hoe de wedstrijd is geëindigd, is niet bekend. Hoe het verder is gegaan met L.V.V., weten we ook niet. In de kranten van na 1 juli 1929 hebben we over L.V.V. geen enkele uitslag of bericht meer gevonden. Waarschijnlijk is de club na 14 juli opgeheven. Wel zien we later maar liefst 4 spelers terug in het elftal van een andere (volgende) voetbalclub in Lichtenvoorde: E.M.M.

Aantal gespeelde wedstrijden 9, waarvan 4 gewonnen, 1 verloren en van 4 is de uitslag onbekend.

E.M.M.

Tot slot bespreken we een club die bij de oprichting meteen al de concurrentie aanging met s.v. Longa'30. Beide verenigingen zijn opgericht in 1930. E.M.M., wat staat voor Eendracht Maakt Macht, meldde zich direct aan bij de Geldersche Voetbalbond. De club telde toen twintig leden, hervormde en katholieke jongens, net als De Volharding bij de aanvang. Het bestuur bestond uit A.H. Albers, voorzitter, A.W. Roelofswaard, secretaris, J. Boschker, penningmeester en de bestuursleden J.H. Toebes, A.J. Roelofswaard en Joh. Stronks. De laatste kwam uit Eibergen.

Het veld van E.M.M. lag aan de Vragenderweg, een kilometer buiten het dorp. Dit veld was in de lengte 103 meter en in de breedte 64 meter. De kleedlokalen en de kantine waren ondergebracht bij café Heuting aan de Driehoek. Het clubtenu bestond uit een geel met rood shirt, een zwarte broek en grijze sokken. De club had een zogenaamde consul, een functionaris die erop toe moest zien dat veld en accommodatie in prima conditie bleven. Zo'n consul mocht geen betrekking hebben met de club om geen argwaan bij de tegenstander te wekken. Vaak werd hij ook gevraagd als scheidsrechter. Die functie vervulde de heer H.J. Wekking.

Het eerste seizoen 1930/'31 speelde E.M.M. in de derde klasse G.V.B. In de aanloop naar het seizoen speelde het elftal vriendschappelijk tegen het tweede van Sportclub Varsseveld. De eindstand was 5-2. Door in de derde klasse G.V.B. te starten, nam het bestuur van E.M.M. een voorzichtige start. Misschien was het wel een beetje te voorzichtig, concurrent Longa koos er immers voor om meteen te starten in de 2e klasse U.V.B. (r.k. Utrechtse Voetbalbond). Dit kon Longa doen, want het was een katholieke vereniging. Terwijl Longa in zijn eerste seizoen al kampioen werd, ging het met E.M.M. wat minder voorspoedig. Ondanks het feit dat de tegenstanders vaak tweede elftallen waren, kwamen overwinningen moeizaam tot stand. Een voorbeeld is de wedstrijd tegen D.S.C. 2 uit Doetinchem. De krant schrijft: *"Zondag j.l. heeft de achtste competitiewedstrijd plaats gevonden tussen E.M.M. en D.S.C., waarbij de eerstgenoemde wist te winnen met 3-1. Na ruim 3 minuten gespeeld te hebben wist de rechts binnen van E.M.M. zijn club de leiding te geven. Doch even later werd D.S.C. een penalty toegekend die over het doel ging. Nog twee penalty's kon D.S.C. nemen. Een ervan werd prachtig door onzen doelman gehouden, de andere werd omgezet in een doelpunt. E.M.M. kreeg eveneens een penalty, welke in een doelpunt werd omgezet. Onze linksbinnen zorgde even later voor de derde goal. Van beide kanten werd er nog hard gezwoegd doch tot een doelpunt kwam het niet meer."*

Uit het verslag is op te maken dat E.M.M. in ieder geval een spijkerharde verdediging had, gezien het aantal penalty's.

Net voor het begin van de nieuwe competitie organiseerde E.M.M. een eigen toernooi. De wedstrijden werd gespeeld op 23 augustus 1931 met als deelnemende verenigingen Bredevoort 2, Wilhelmina 2 uit Groenlo, Aalten 2, Eibergese Boys 3 en Dinxperlo 2. De entree bedroeg 25 cent voor volwassenen en 10 cent voor kinderen. Opvallend was, dat de wedstrijden werden gespeeld op het voetbalterrein aan de Varsseveldse weg. Was de club verhuisd naar het centrum om meer publiek te trekken, of was het alleen voor dit toernooi? Ook is het niet duidelijk, waar het precies is geweest aan de Varsseveldse weg. Aalten kwam als winnaar uit het toernooi, want het versloeg in de finale E.M.M. met 5-0.

Het seizoen 1931-1932 begon op eigen veld tegen 's-Heerenberg. In de wedstrijd tegen de Bergsche Boys ontpopte Frans Flory tot een geweldig voetballer. Hij was een supersnelle linksbuiten en had een hekel aan koppen. Daarom speelde hij vaak met een pet op. De wedstrijd werd met 7-0 gewonnen. Een betere start kon E.M.M. zich niet wensen.

GELDESCHE VOETBALBOND

Opgericht 7 November 1896

Laatstelijk goedgekeurd bij Koninkl. Besluit van 17 Nov. 1926

DEVENTER, datum postmerk.

INSCHRIJVINGSFORMULIER SEIZOEN 1930-1931

Onderstaande vragen gelieve U zoo nauwkeurig mogelijk in te vullen en dit formulier vóór 15 Augustus aan mij op te zenden. Zoo mogelijk gaarne de namen op de ledenlijst in alphabetische volgorde.

Hoogachtend,
A. JOH. JANSEN, Secr.-Peningm.
Brink 103.

VRAGEN.	ANTWOORDEN.
1. Naam der Vereeniging (voluit). (Duidelijk omschrijving der naam).	<i>V.V. " ^{E. N. N.} Lichtenvoorde "</i> <i>(is aangevraagd.)</i>
2. (Adres Secretaris). (Telegram-Adres Secretaris). (Eventueel telefoonnummer).	<i>A. W. Roelofswaard Lievelderweg B139 Lichtenvoorde</i>
3. Ligging terrein. (Duidelijk den weg en afstand aangeven). Wanneer kunt U het in gebruik nemen?	<i>Vragender weg 1 H. uit buiten het dorp. Direct.</i>
4. Afmetingen van het speelveld. (Lengte en breedte).	<i>Lengte 103 meter Breedte 64 "</i>
5. Ligging kleedlokaal.	<i>Driehoek Lichtenvoorde Café Heubink</i>
6. Kleuren der Vereeniging. (Trui, Broek en Kousen).	<i>Trui: Geel Rood. Broek: Zwart Kousen: Geijs.</i>
7. Geef een Candidaat Consul (met volledig adres) op, om uw terrein te keuren, liefst één buiten uwe Vereeniging om.	<i>H. J. Wekking Aaltensche weg B101. Lichtenvoorde</i>
8. In welke klasse en afdeeling heeft Uw elftallen het vorige seizoen gespeeld?	<i>Geene.</i>
9. In welke klasse wenscht U thans met Uw elftal(len) ingedeeld te worden?	<i>Derde klas. G. V. B.</i>

Inschrijvingsformulier GVB

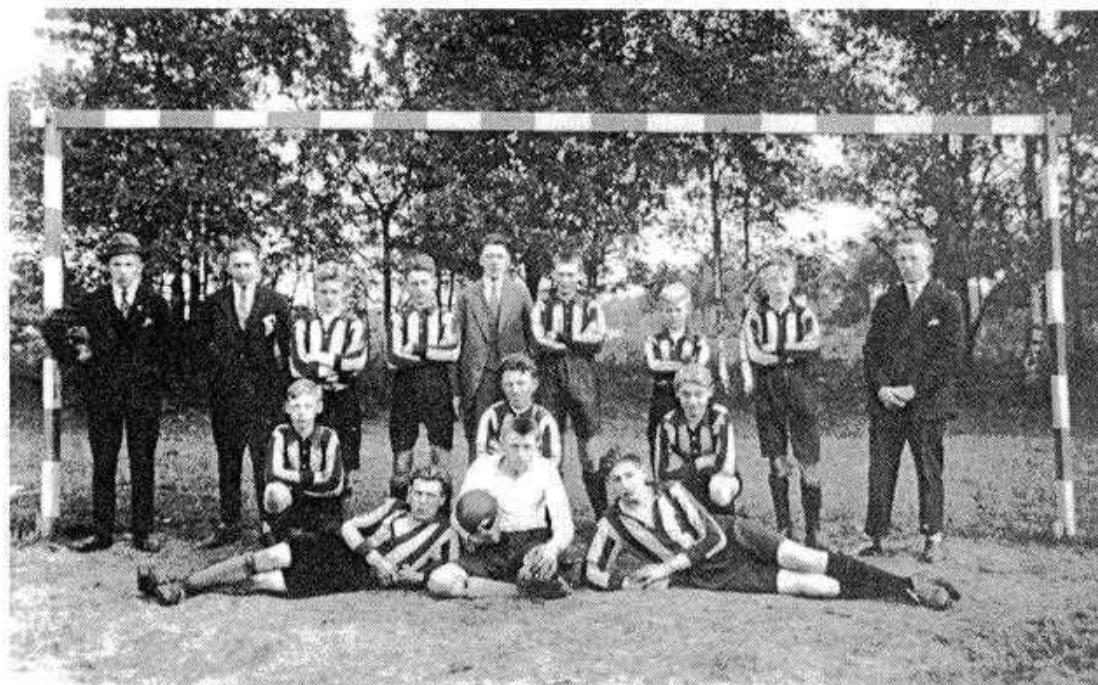
Het eerste elftal van E.M.M. in 1930 in clubtenue. V.l.n.r. boven: Gerrit Toebes, Johan Hahné, met pet keeper Hendrik Hubers. Tweede rij zittend: onbekend, Jan Stronks, Elferink, Dorus Buiting (Stamm) en Jan Boschker, penningmeester. Op de achterste rij: Hogenkamp, Johan Toebes, Alli Hahné, Harry Reizenbach (van Duitse komaf) en Frans Florij en Albert Albers, die een glazen oog had.

In de competitie speelde onder andere ook nog Bredevoort 2 en S.V.D. 2 uit Dinxperlo. De wedstrijd tegen S.V.D. verliep als volgt:
"Precies om 2 uur fluit de hr Jansen af, en reeds na 20 minuten weet Lichtenvoorde de leiding te nemen, welke zij behoudt tot 20 min voor het einde. Dan weet Dinxperlo gelijk te maken. Dinxperlo krijgt dan een korte tijd twee penalty te nemen, welke zij goed benut. Lichtenvoorde gaf zich daarna gewonnen en Dinxperlo wist er zelfs nog 4-1- van te maken. Tenslotte zij nog vermeld dat E.M.M. de laatste 20 min met 10 man speelde."

Wederom speelt de achterhoede van E.M.M. een belangrijke rol in deze wedstrijd en opnieuw worden er te veel penalty's weggegeven.

Als we de wedstrijdverslagen in de Geldersche bode van 1932 bekijken, zien we over E.M.M. niets vermeld. Dat is merkwaardig, want de competitie liep wel door. Waarschijnlijk heeft dat te maken met roomse inslag van de krant. Longa was ook katholiek en van die club werden de uitslagen dus wel vermeld. Hoe de competitie verder verlopen is, blijft een raadsel. De club is in ieder geval in het niets verdwenen. Er zijn verschillende oorzaken voor deze teloorgang te noemen. Veel spelers zagen toch meer in het roomse Longa. Ook de oprichting van de eerste Vragender voetbalclub kan hebben bijgedragen aan het verdwijnen van E.M.M., aangezien veel leden daar woonden. In die tijd valt ook de oprichting van de christelijke voetbalvereniging D.E.S. Initiatiefnemer tot het oprichten van D.E.S. was A.H. Albers, toen nog lid van E.M.M. Naar alle waarschijnlijkheid hebben de hervormde leden van E.M.M. zich na 6 december 1932 bij D.E.S. aangesloten, wat de definitieve nekslag betekende voor E.M.M. Voor verdere informatie verwijzen we naar hoofdstuk 3.

Aantal gespeelde wedstrijden 8, waarvan 5 gewonnen, 1 gelijk, 1 verloren en van 1 is de uitslag onbekend.

E.M.M. Staande v.l.n.r.: Jan Boschker, Jacob Bakker, Johan Toebes, ..., Albert Albers, Bertus Scheerhoorn, Atoon Toebes, Frans Flory, Herman Wekking. Gehurkt v.l.n.r.: Jan Stronks, Dorus Buiting, en Gerrit Toebes. Op de voorgrond ....., met bal Cees Bezemer de man met de ijzere vuisten en Hendrik Hubers.

Een overzicht van de Gelderse clubs uit de periode 1906 tot 1930 die niet meer bestaan of opgegaan zijn in een andere club, samengesteld met behulp van gegevens uit de Geldersche Bode met naam, plaats en datum van eerste vermelding in die krant.

Aalten

D.E.G. 1917
Concordia 1919
H.M.M. 1908
Wilhelmina 1918
Harten Aas 1919
S.D.O. 1917
Aalten 1920

Baak

VV Juliana 1920

Borculo

Concordia 31 juli 1913
Eendracht 1924
Hagedissen 1928
Boren 1924

Bredevoort

Vitesse 1920
D.O.S. 21 aug 1919
V.C. Bredevoort 1912

Brummen

Excelsior 1924
Sparta 1925

Didam

Nieuw-Dijk 1923

Dinxperlo

D.O.S. 21 mei 1917
Wilhelmina 1909
Victoria 1910

Doesburg

Vier Kleuren 1919

Doetinchem

D.E.S. 1-10-1916
R.V.C. Kruisberg 1919
Excelsior juni 1924
Victoria 1920
D.V.C. juli 1924
Unitas 1924
D.L.O. 1925

Eibergen

O.N.C. 1912
T.O.G.I.D.O. 19 aug 1917
Zwaluwen 1923
Stormvogels 23 juli 1923
De Witten 1927

Etten

Victoria 1920
Concordia 1920

Gaanderen

GVC 1919

Geesteren

Velocitas 1923

Groenlo

Gazelle 10 juni 1917
D.O.S. 30 maart 1909
Mobiel 1917
Koningin Wilhelmina 1907
Volharding 1918
Excelsior 1917

's Heerenberg

B.V.C. 1915
Landstorm 1915

Hengelo Gld

Hercules 7 juli 1919
H.V.C. Volharding 1919
Advendo 1923

Keyenburg

UD Keyenburg 1920

Kilder

Sparta 1923

Lengel

LVC 1920

Lochem

Koolhazen 1925
De Geelen 1928
Blauw-Wit 1920

Neede

D.O.S. 1909
Tubantia 31 maart 1918

Rietmolen

Blauw Wit 1921

Ruurlo

Excelsior 23 juli 1923
S.V.W. 1924
Roderlo 1927
Vitesse 1926

Silvolde

Hercules 1916

Velocitas 1920

Steenderen

D.E.S. 1921
De Driekleur 1920

Terborg

Sparta 1908

Toldijk

Olympia 1919

Uift

Concordia 1912
V.I.O.R. 1920
L.O.S. 1924
U.V.V. 1921
Rood Wit 1924

Varsseveld

Houdt Moed 1908
V.V.C. 1907
Stormvogels 19 juli 1917

Vorden

Blauw Wit 1920

Westendorp

Tandem 1909

Winterswijk
Oud Holland 1906
Sparta 1910
Fortuna 14 september 1918
Steeds Voorwaarts 1918
Vitesse 1918

Achilles 1922
Tubantia 1924
O.D.O.I. 1924
S.V.C. 1920
Hercules mei 1924
WSVV 1927

Zeddam
K.V.C. 1919
V.V.V. Zeddam 1920

Zelhem
Excelsior 1915
Z.S.C. 1919

Zutphen
HBS 1917

Dat geen van deze clubs het overleefd heeft, is niet verwonderlijk. Wanneer er een club ter ziele ging, werd er vaak door enkele oud-leden weer een nieuwe in het leven geroepen. De clubs Victoria, L.V.V. en E.M.M. zijn zo tot stand gekomen. Ook Longa had in die beginperiode verschillende oud-voetballers uit die clubs. Zo speelden in het seizoen 1930/'31 Aloys Peters en Jan van Lier in het eerste van Longa, beide van Volharding. Na het uiteenvallen van E.M.M. zien we in het eerste van Longa Frans Flory, Harry Reizenbach, Gerrit Toebes en Hendrik Hubers terug, die van 1935 tot 1940 in de 2de klasse I.V.C.B., de voorloper van de K.N.V.B., speelden. In het tweede van Longa speelden Antoon Toebes, Johan Toebes en Alli Hahné. Laatstgenoemde speelde maar een seizoen voor Longa. In 1935 sloot hij zich aan bij het pas opgerichte V.V.V. in Vragender, de voorloper van het latere K.S.V.

Clubs die de periode 1906-1930 wel hebben overleefd en nog bestaan zijn onder andere: Be Quick Zutphen 1902, Doetinchem 1907, S.D.O.U.C. Uft 1908, W.V.C. Winterswijk 1912, Concordia Wehl 1914, S.C. Doesburg 1914, Silvolde 1915, Keijenburgse boys 1917, Spcl Eibergen 1918, S.V. Grol 1918, Spcl Lochem 1918, V.V. Winterswijk 1918, Rijnland SP 1918, Tolkamer, Steenderen 1918, Neede 1919, M.V.R. s'Heerenberg 1920, Kilder 1920, Terborg 1920, Winterswijkse Boys 1921, Dinxperlo 1922, Spcl Varsseveld 1924, V.V.G. '25 1925, Gaanderen, D.C.S. 1925, Halle 1926, D.V.C. Didam 1926, Hummelo, Pax Hengelo 1928, V.I.O.D. 1928, Doetinchem, Genderingen 1928, Vorden 1929, Noorddijk 1929, Neede, Wamsveldse Boys 1929, Witkampers 1929, Laren, en Longa 1930 Lichtenvoorde.

Hoofdstuk 2

Van R.K.U.V.B. en G.V.B. naar K.N.V.B.

Kort overzicht van het ontstaan van de verschillende voetbalbonden

Op 8 december 1889 werd de Nederlandse Voetbalbond opgericht, de N.V.B. Het bestuur bestond toen uit de heren Mulier (voorzitter), Nolet (secretaris) Harthoorn (penningmeester) en de bestuursleden Bijstra, Droogleever Fortuyn, van de Waarden en Burkens. Dit bestuur had in de beginjaren de moeilijke taak in een wirwar van regels de juiste keuzen te maken om tot het hedendaagse voetbal te komen. Een voorbeeld daarvan is de invoering van de dwarslat op de doelen. Tot dan gaf een band de hoogte aan.

In 1897 werd de heer Jasper Warner tot voorzitter gekozen. Hij bekleedde deze taak maar liefst 22 jaar. Onder zijn leiding groeide de N.V.B. uit tot een machtige bond. Zo werd de competitie een feit en kwam het tot de samenstelling van het eerste Nederlandse Elftal, dat zijn eerste interland speelde op 30 april 1905, een uitwedstrijd tegen België, die met 4-1 na verlenging werd gewonnen.

In 1917 waren reeds 456 clubs tot de voetbalbond toegetreden, verdeeld over 16 zogenaamde districtsbonden. In hetzelfde jaar ging de N.V.B. een samenwerking aan met de federatie van de katholieke voetbalbonden. Vanaf dat moment was de N.V.B. de overkoepelende organisatie voor het voetbal. Dat het weer tot een breuk kwam tussen de federatie en de bond is niet verwonderlijk. In die tijd liepen tussen de "roomsche" en "christelijke" opvattingen de tegenstellingen vaak hoog op. Zo mocht een roomse club geen christelijke leden aannemen. Deed zij dit wel, dan viel ze buiten de regels van de r.k. voetbalbond. In het vorige hoofdstuk zijn al verschillende voetbalbonden besproken. Om wat structuur te brengen in het geheel volgt hier voor de lezer een korte terugblik met uitleg over de verschillende voetbalorganisaties.

De N.V.B. was de overkoepelende voetbalbond die in 1929 het predikaat "Koninklijke" kreeg en als K.N.V.B. nog steeds bestaat. Er was ook een "Federatie van Rooms Katholieke voetbalbonden". Deze bond had een onderafdeling waartoe de "R.K.U.V.B." behoorde. Deze Rooms Katholieke Utrechtse Voetbal Bond zorgde er in 1920 voor dat in de Achterhoek in hetzelfde jaar de "R.K. Voetbalbond de Graafschap" werd opgericht. In het najaar van 1920 werd dus de eerste r.k. voetbalcompetitie gehouden. Deze competitie was van korte duur zodat in 1922 de rooms katholieke clubs waren aangewezen op de G.V.B., de Gelderse Voetbal Bond, die een onderdeel van de N.V.B. was. Veel roomse clubs zijn niet overgestapt naar de G.V.B., waardoor ze ophielden te bestaan, zoals "Volharding Lichtenvoorde". De Grol had hier bijvoorbeeld minder problemen mee en deze club wist daardoor wel te overleven. Mede door de oprichting van de R.K. Voetbalbond Oost-Gelderland, een afdeling van de R.K.U.V.B., werd het weer mogelijk een katholieke competitie te houden in Oost-Gelderland. Deze wist het wel vol te houden en viel later onder de I.V.C.B., de opvolger van de R.K.U.V.B.

In 1940 werden beide Voetbalbonden, de I.V.C.B. en de K.N.V.B. door de bezetter tot een fusie gedwongen. De toenmalige voorzitter van de K.N.V.B., Karel Lotsy werd na de oorlog hier op afgerekend als ware hij een handlanger van de bezetter geweest. Ook een keeper van het Nederlands elftal, Gejus van der Meulen, die tussen 1924 en 1934 wel 54 maal tussen de palen stond, werd door het gerechtshof in Amsterdam veroordeeld. Hij was tijdens de oorlog arts geweest van de SS, en kreeg enkele jaren gevangenisstraf.

Door de fusie in 1940 was er een sterke voetbalbond ontstaan met 20 regionale

afdelingen. Achterhoek en Liemers kwamen terecht in de afdeling Gelderland samen met de Veluwe en een stuk van Salland. Van de clubs die zich in 1940 aanmeldten bij de afdeling Gelderland was 69% (93 clubs) afkomstig uit de algemene G.V.B. Van de R.K.U.V.B. kwam 27% (36 clubs) en van de C.N.V.B. 4% (6 clubs). Omdat de meeste clubs afkomstig waren van de G.V.B., was het dan ook niet vreemd dat de afdeling K.N.V.B. Gelderland in de volksmond G.V.B. bleef heten. Daar kwam nog bij dat in theorie een volledige fusie had plaatsgevonden maar in de praktijk bleek alleen de oude G.V.B.-competitie te zijn uitgebreid met een aantal katholieke en protestants-christelijke verenigingen. De fusie had een gedwongen karakter gehad. Ze had wel samenwerking gebracht, maar de verschillende oude bonden wisten hun eigen identiteit nog lang te behouden. In de oorlog werd er geen competitie gespeeld. Die kwam op 30 december 1945 weer op gang. Ze werd geleid door de K.N.V.B. maar in de lagere klassen heeft de oude G.V.B. nog tot in de jaren tachtig een belangrijke stempel op de organisatie weten te drukken.

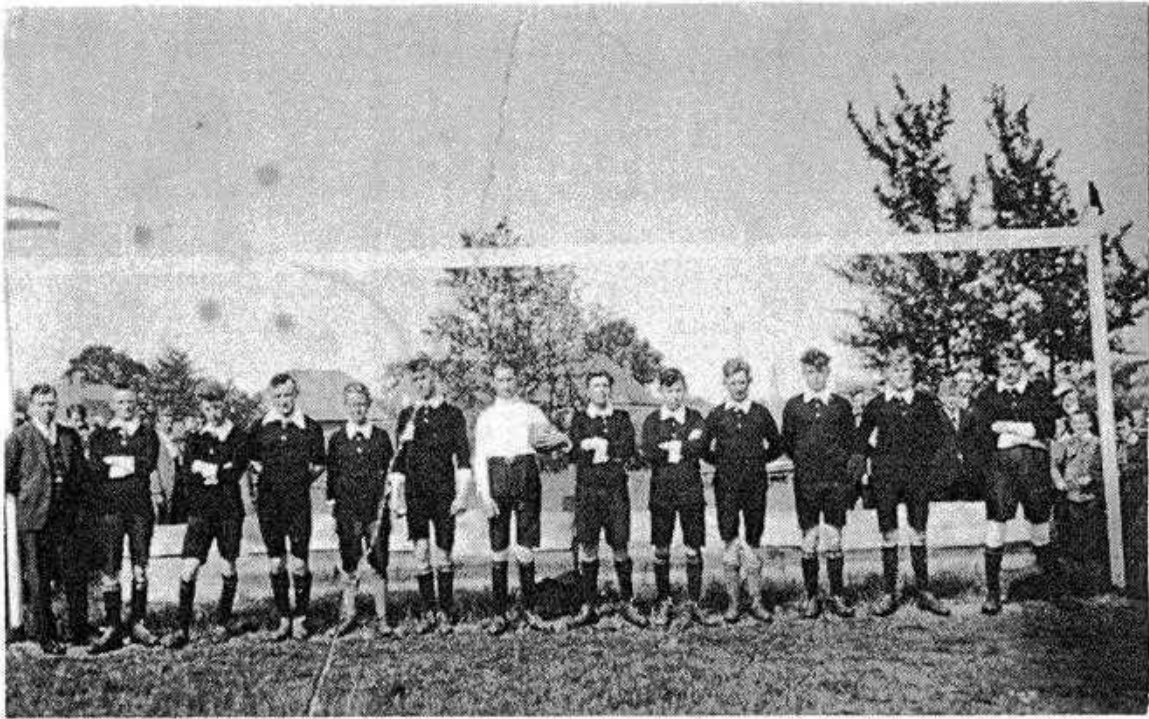
Hoewel het voetbal de laatste jaren een negatief imago heeft onder andere door de rellen bij voetbalwedstrijden en het agressieve gedrag van vele voetballers ten opzichte van de scheidsrechter, is de voetbalsport nog altijd zeer populair. Dat kunnen we zien aan het aantal mensen dat de voetbalsport beoefent. De cijfers hieronder dateren van 1 januari 2001.

Sport	leden	resultaat in 2000
1 Voetbal	1.024.529	- 0,1%
2 Tennis	710.088	- 0,5 %
3 Gymnastiek	298.603	- 1,9 %
4 Schaatsen	186.844	+ 14,9%
5 Golf	150.992	+ 12,7 %
6 Paardensport	150.289	+ 4,8 %
7 Zwemmen/waterpolo	149.744	- 2,4%
8 Ski	142.912	+ 1,7 %
9 Hockey	137.118	+ 2,7 %
10 Volleybal	135.611	- 3,5 %

R.K.S.V. Longa

Natuurlijk mag de historie van de R.K.S.V. Longa, zoals de club in 1930 officieel werd genoemd, niet ontbreken. We beperken ons tot de tijd vanaf de oprichting tot de Tweede Wereldoorlog.

Longa werd op 1 april 1930 opgericht door de heren Jan Wichman, Bernard Ebbers en Bernard Berenschot, gesteund door kapelaan J. Pompen. Bij de oprichtingsvergadering in het toenmalige patronaatsgebouw was het eerste bestuur: Th. Wegman (voorzitter), J.W. Strikwold (secretaris), B. Berenschot (penningmeester) en C. Falke (commissaris). Als geestelijk adviseur werd pater J. Pompen aangesteld. De club telde toen 24 leden. De pastorie stelde de pastoorsweide, die gelegen was ter hoogte van de huidige Pastoor Sandersstraat en de Antoon Slotstraat, ter beschikking als speelveld. Om van deze weide een voetbalveld te maken die aan de eisen van de bond voldeed, werd een greppel tussen de pastoorsweide en het weiland ernaast gedicht. Het was een zeer gunstige plek, aangezien Volharding hier ook al had gevoetbald. Van oude trambielzen en wat planken werden zelfs zitplaatsen getimmerd. Het oprichtingselftal dat zijn eerste wedstrijd speelde tegen D.J.K. uit Bocholt, bestond uit de spelers, die op de foto op de volgende bladzijde zijn afgebeeld.

Het oprichtingselftal. V.l.n.r.: trainer van Duitse afkomst Werner, vervolgens Aloys Peters, Bernard Ebbers, Jan van Lier (de man die de naam Longa meebracht uit N.- Brabant), Albert Westerman, Hein Ridder (van Duitse komaf), Antoon Wouters, Jan Wichman, Jan van Harxen, Jantje Kerkemeyer, Toon Kettering, Jan Elfering en Wim van Wijngaarden.

Zoals op de foto te zien is, speelde Longa in een zwart shirt met witte kraag en een zwarte broek. Pas bij het eerste lustrum in 1935 werden deze kleuren omgeruild voor het bekende oranje shirt met witte broek.

In het seizoen 1930/'31 kwam men uit in de 2de klasse R.K.U.V.B. Als tegenstanders kreeg de club onder andere Neede, Grol 2, en Fortuna. Lichtenvoorde werd ongeslagen kampioen! Om te kunnen toetreden tot de eerste klasse, moesten er in mei 1931 drie promotiewedstrijden gespeeld worden, waarin Longa het onder andere opnam tegen G.V.V. uit Giesbeek.

In april 1931 werd G.J. Schuurmans, die tot aan zijn dood op 22 maart 1954 steeds in het bestuur heeft gezeten, in de ledenvergadering tot secretaris gekozen. Schuurman is een belangrijk bestuurslid voor Longa geweest. Hij ging met weinig woorden toch steeds recht op zijn doel af.

Op 2 juni 1931 verhuisde Longa van de pastoorsweide naar het nieuwe gemeentelijke sportterrein achter de oude huishoudschool aan de Dijkstraat. Bij de opening waren onder andere aanwezig: burgemeester A.J. van der Laar, kapelaan J. Pompen, Th. Groot Brunderink, hoofdbestuurslid van de R.K.U.V.B. en het voltallige bestuur van Grol. Na de toespraken werd de eerste wedstrijd op het nieuwe terrein gespeeld tegen Grol-1. De aftrap werd verricht door de burgemeester. Onder leiding van scheidsrechter van Hal uit Arnhem eindigde de match in een 4-2 overwinning voor Grol.

Nadat de promotiewedstrijden in mei succes vol waren afgesloten, kreeg Lichtenvoorde in het seizoen 1931/'32 een plaats in de eerste klasse van de U.V.B., waarin ook St.-George, Unitas, Etten, V.V.V. Kilder, D.V.C. uit Didam, V.V.G. 2 Gaanderen, Desto Eibergen, S.D.O.C. 2, Ulft en 's-Heerenberg 2 speelden. De thuiswedstrijd tegen Unitas verliep als volgt:

"Het vertoonde spel was slechts van matig gehalte. Het uiterst moeilijk bespeelbare terrein, waarop op verschillende plekken water stond, was hier zeer zeker wel voor een groot deel de

oorzaak van. De opvallendste speler aan de kant van Longa was wel de zeer tactisch spelende Kettering. Maar ook de achterhoede voldeed naar behoren door telkens de snelle voorhoede van Eten te blokkeren. De rust ging in met blanke cijfers. Na de thee bleek de thuisploeg het betere spel te hebben, al werd er nog niet meteen gescoord. Zo'n 10 minuten voor het einde komt er weer eens een goede voorzet van rechts, met zijn hoofd geeft de Longa-midvoor goed door naar links. De Longa- linksbinnen krijgt het leder te pakken en schiet tussen de benen van de keeper door in het doel. En al wat tot den Longa aanhang behoort juicht. Met nog enkele minuten te spelen probeert Eten er alles aan te doen om nog gelijk te maken. Echter dit gelukt niet. Wanneer de referee einde blaast heeft Longa een zwaar bevochten wedstrijd gewonnen."

De laatste wedstrijd van dat seizoen werd gespeeld tegen DESTO uit Eibergen. Door een 3-2 overwinning ging het kampioenschap naar de ploeg uit Eibergen.

Op de jaarvergadering van mei 1932 werd tot penningmeester benoemd de heer Pieter Hoekstra, die deze weinig benijdenswaardige taak tot 1946 heeft vervuld. Nadien was hij nog jaren als jeugdleider verbonden aan Longa, welke taak hij tot zijn dood in oktober 1958 heeft vervuld. Het ledental groeide zo, dat er in 1932 al een derde elftal kon worden samengesteld. Na twee jaar in de eerste klasse U.V.B. gespeeld te hebben, haalde Longa in het seizoen 1933/'34 de kampioenstitel binnen. Het elftal van toen ziet U op de foto hieronder.

Longa, seizoen 1933/'34. Staande v.l.n.r.: Frans Flory, Aloys Peters, Antoon Kettering, Carel Thijsen en zijn broer Kobus (de laatste drie speelden regelmatig in het landelijke team van de voetbalbond), Harry Reizenbach en Gerrit Thoes. Gehurkt: Bernard Ebbers, Antoon Wolters en Hendrik Hubers.

De club promoveerde toen naar de 2de Klasse I.V.C.B. afdeling Oost van de grote landelijke bond. In het seizoen 1934/'35 ontmoette Lichtenvoorde onder andere de volgende tegenstanders: S.V. Grol, B.W.O. Hengelo, Archillis Hengelo, D.O.S. Denekamp, De Zweef Nijverdald, P.H. Almelo, Vogido en Vosta uit Enschede en Volharding en Entos uit Deventer. In dat seizoen won de vereniging onder meer twee keer van D.O.S. Denekamp: de eerste keer op 12 oktober 1934. De opstelling van Longa was als volgt: doel A. Wouters, backs Ten Bruin en H. Hubers, midden Weusink, A. Kettering en W. Doppen, voor A. van Koot, C. Thijsen, Busschenhouder, F. Flory en A. van Ooyen. Uitbinker in de wedstrijd was Thijsen, die maar liefst drie van de zes goals wist te scoren. De eindstand van deze

thuiswedstrijd was 6-0. Longa speelde onafgebroken in deze klasse tot in 1940 de fusie tussen de I.V.C.B. en K.N.V.B. tot stand kwam.

Dat in de beginjaren de trainingen niet verwaarloosd werden, moge blijken uit de trainers. Achtereenvolgens zijn als trainers opgetreden: Werner (uit Duitsland), G. Horsten, (oud Volharding, Willem II en Vitesse-speler), A. Kettering, Bannenberg (uit Winterswijk) en een Engelsman, Smith.

Door de slechte weersomstandigheden in het seizoen 1935/'36 werden de gehele zomer herstelwerkzaamheden verricht aan het gemeentelijke sportterrein. Bij het opnieuw in gebruik nemen van het terrein werd een wedstrijd georganiseerd tegen een U.V.B. streekteam met onder meer spelers van D.V.O. Aalten, V.I.O.S. Beltrum, Z.V.C. uit Zieuwent, H.V.C. uit Harreveld en Fortuna Winterswijk. Uit dit laatste team speelde L.J. Broekhof mee, die later bij Longa 20 jaar, van 1946 tot 1966, de functie van secretaris heeft vervuld. Longa heeft tot 1948 op het veld achter de oude huishoudschool gespeeld. In dat jaar werd het veld afgekeurd door de K.N.V.B.

In de zomer speelden veel leden van Longa in zogenaamde zomerelftallen, ook wel de 'wilde clubs' genoemd. Daarover leest U meer in een ander hoofdstuk van deze periodiek. Op de vergadering van 27 juli 1936 was dit een agendapunt. De afspraak op dat punt droeg ertoe bij dat deze clubs langzaam maar zeker verdwenen. Afwezig bij deze vergadering waren geestelijk adviseur pater Servatius Smits en voorzitter Th. Wegman. De vergadering werd daarom geleid door A.G.L. Koperberg, die later dat jaar de voorzittershamer overnam en deze taak tot 1939 heeft vervuld. In het verslag stond onder meer, de volgende informatie:

"Agendapunt 3 de indeling van de verschillende elftallen. Longa 1 komt evenals vorig jaar uit in de tweede klasse I.V.C.B. en Longa 2 en 3 in de U.V.B., terwijl de junioren in de juniorencompetitie deel nemen.

Agendapunt 4 de seriewedstrijden die als voorbereiding op de naderende competitie werden gehouden. Uitnodigingen waren reeds verstuurd naar D.V.O. Aalten, Z.V.C. Zieuwent, H.V.C. Harreveld, Fortuna Winterswijk en Vios Beltrum. Longa 1 ging ook naar Vreden om daar tegen het sterke D.J.K. ten strijde te trekken.

Agendapunt Punt 5 besloten is door het bestuur om Longa leden GEEN toestemming meer te verlenen voor het spelen in zogenaamde Wilde voetbalverenigingen. Met wilde clubs wordt bedoeld verenigingen die niet bij den U.V.B. noch bij een andere bond zijn aangesloten. Onder geen enkele voorwaarde wordt dispensatie gegeven tot het uitkomen voor een dergelijke vereniging. Zij die tegen dezen regel zondigen worden van de ledenlijst afgevoerd en voor royement aan den bond voorgedragen. Voor de vergadering hadden enkel leden gevraagd om nog een enkel maal voor zo'n club te mogen spelen. Maar toen tijdens de vergadering bleek dat het merendeel het unaniem met het bestuur eens was, schaarden deze leden zich ook achter het besluit. Tenslotte werd nog besloten dat voetballers die aan het eind van het seizoen bedanken en aan het begin van het nieuwe seizoen zich weer als lid opgeven, pas na vereffening der in die tussentijd niet betaalde contributie weer als lid worden aanvaard."

Men kan uit de verschillende agendapunten van die vergadering wel opmaken dat de nieuwe voorzitter Koperberg de regels en afspraken strakker wilde gaan handhaven.

In het seizoen 1937/'38 kwam Longa de volgende tegenstanders tegen in de strijd om het kampioenschap: B.W.O. Hengelo, S.V. Grol, O.S.V. Pathmos Boys Enschede, Losser, D.O.S. uit Denekamp, Zwolle, de Zweef Nijverdal, en P.H. Almelo. Halverwege de competitie stond Longa op de tweede plaats. Het elftal van dat seizoen ziet U op de foto op de volgende pagina.

Longa seizoen 1937/'38. Staande v.l.n.r.: A. Toebes, Th. van Uhm (kwam van Grol, waarschijnlijk ex-Trekvogels), W. Doppen, W. Bremer, A. van Koot en F. Flory. Gekniel: C. Hulshof, H. Ebbers en A. van Ooyen. Zittend: J. Schuurman (als 15-jarige), Alex van Deelen en A. Kettering.

Op 9 februari 1938 werd pater Van de Snoek, die van 1942 tot 1945 pastoor was in Lichtenvoorde, tot geestelijk adviseur benoemd. Hij was de man die Longa-gymnastiek nieuwe elan gaf. De afdeling Longa-gymnastiek was al in 1931 opgericht. In 1938 kwam vanuit de damesafdeling de roep om een korfbalteam samen te stellen. Het werd en groot succes waarbij pater Van de Snoek zelf de training verzorgde. In 1941 telde de korfbalvereniging al 50 leden. In een volgende periode komen we hier nog op terug.

Na de fusie van de I.V.C.B. en de K.N.V.B. in 1940 werd de naam veranderd in Longa '30. Longa werd ingedeeld in de 3de klasse K.N.V.B. afdeling oost. Men speelde twee seizoenen lang in deze klasse. Na het seizoen 1942/'43 was er vanwege de oorlog geen sprake meer van georganiseerd voetbal.

Ook Longa kwam niet ongeschonden uit de oorlog. Twee oud-spelers, Kerkemeyer en de zeer begaafde speler A. Kettering overleefden de oorlog niet, terwijl Th. Wegman (oud-voorzitter) ternauwernood aan de dood ontsnapte.

Eind 1945 werd de competitie weer gestart, maar voor die tijd speelde Longa menig maal tegen diverse Britse soldatenelftallen, die als bezettingstroepen in Duitsland vertoefden. Op 15 april 1945 gebeurde dat voor het eerst. De wedstrijd werd om 4 uur gespeeld en bezocht door honderden mensen. De eindstand was die middag 3-3 met een recette van 348 gulden. In al deze wedstrijden bleef Longa ongeslagen. Met name midvoor Jan Manschot ontpopte zich als een 'goalketter' van groot formaat. Op 13 oktober was er een wedstrijd tegen R.A.S.C., een Engelse ploeg uit Bocholt. Een citaat uit de Elna:

"Het was zondag ideaal voetbalweer. De vele toeschouwers hebben vooral voor rust, kunnen genieten van een mooie wedstrijd. De Engelsen hadden een technisch goede ploeg, maar hier wisten de Longa backs wel raad mee. Longa gaf open en vlug spel te zien. De vlugge vleugelspelers wisten verschillende kansen te scheppen voor het binnentrio. De midvoor zorgde voor enkel mooie doelpunten. Waardoor de wedstrijd eindigde in het voordeel van Longa. Het is werkelijk de moeite waard Longa op 't ogenblik te zien spelen."

Longa is een club die door de jaren heen vele successen heeft gekend onder andere tussen 1955 en 1965 met de gebroeders Holkenborg en Toebes en begin jaren tachtig met Van Bindsbergen, Van der Ley, Wopereis en Boschker. Ook nu nog heeft Longa een goede reputatie en is het een bloeiende vereniging met vooral een groeiende jeugdafdeling!

Longa 1 in het seizoen 1942/43. Staande: K. Weijers, pater Van de Snoek, J. ter Haar, J. Manschot, H. Wekking, W. Bremer, A. Toebes, in burger G. Schuurman, J. Rietberg, B. Manschot, B. Ebbers (scheidsrechter) en H. Hubers (leider). Knielend: B. Boekelder, Van Ooyen, J. Spekking en N. te Dorsthorst.

Hoofdstuk 3

De wilde clubs van 1930 tot 1940

Het ontstaan van de "wilde competitie"

In hoofdstuk 1 ging het vooral om de bestaansmogelijkheden van de voetbalclubs. Het was echter moeilijk om zonder competitie elke keer weer een tegenstander te vinden. Door de invoering van de competitie in 1925 werd dat probleem opgelost. Elke week was er een wedstrijd, maar voor die gelegenheid moest de bond uiteraard wel betaald worden. Dit bleek voor vele clubs de ondergang, aangezien zij de contributie van de bond niet konden opbrengen. We zien dan ook, dat aan het eind van de jaren twintig in Lichtenvoorde geen voetbalclub meer bestaat, maar wel bloeit in die tijd de zogenaamde 'wilde competitie'. In dit hoofdstuk bekijken we het ontstaan van die 'wilde clubs' en de ontwikkeling die de voetbalsport doormaakt in de kerkdorpen.

Begin jaren dertig neemt de voetbalsport in onze gemeente een enorme vlucht. Misschien komt dit door de oprichting van Longa, feit is dat ook in de kerkdorpen het spel steeds populairder wordt. Hoewel Longa een sterke vereniging was, ontstaan in Lichtenvoorde enkele nieuwe voetbalclubs. Deze zogenaamde wilde clubs kunnen beschouwd worden als satellietverenigingen van Longa. Veelal werden ze opgericht door Longa-leden die graag in de zomermaanden voor de lol, de eer en met de buurt een wedstrijdje wilden voetballen. Met lede ogen moest het bestuur van Longa aanzien hoe de populariteit van deze clubs toenam. Ze werden dan ook afgeschilderd als foute clubs die niet door de voetbalbond erkend werden.

Ondanks die miskennis blijven deze wilde clubs toch bestaan onder andere doordat in de kerkdorpen de wens om tegen deze clubs te voetballen groot was. In 1934 startte zelfs een zogenaamde onderlinge competitie op initiatief van H.M. Alferink, wat het mogelijk maakte om op een goedkopere manier buiten de voetbalbond om in competitieverband te strijden. Zo wisten de clubs uit omliggende kerkdorpen en nog een paar andere wilde clubs een eigen onderlinge competitie te vormen. Halverwege de jaren dertig laten deze wilde clubs, met name die uit de kerkdorpen, zich toch inschrijven bij de bond. Aanvankelijk schreef men alleen met het eerste team in, terwijl de lagere elftallen nog in de onderlinge competitie bleven spelen. Voor deze wilde Lichtenvoordse clubs valt in 1937 definitief het doek, wanneer het Longa-bestuur zijn leden verplicht alleen voor Longa te voetballen. Waren zij toch lid van nog een andere club, dan werden zij geroyeerd. We volgen een aantal van deze wilde clubs vanaf de oprichting tot een jaar na de oorlog.

K.M.D. Harreveld

K.M.D., wat staat voor "Klein Maar Dapper" of spottend "Kop Met Dutten", werd opgericht in januari 1932. De vereniging kreeg die naam omdat zij was opgericht door een stel jongens in de leeftijd van 10 tot 14 jaar. Maar ondanks de jonge leeftijd zag men kans al wat officiële wedstrijden te spelen. Op 2 april, paasmaandag, 1934 speelde de club op het terrein aan de grindweg van Harreveld naar Lichtenvoorde een wedstrijd tegen DOS uit Zieuwent. De eindstand was 4-0 in het voordeel van Zieuwent. De K.J.C. uit Lichtenvoorde was ook vaak tegenstander. Spelers van het eerste uur bij K.D.M. waren onder meer Joop Wolters (Schutten), Bernard Klein Gebbinck (Hammen), Bertus Verhoeven (smid), de drie oprichters. Verder waren er Henk Bussink, Wim Hogenkamp (Mensink), Henk Noordam (Knippers Henk), Willem Stoltenborg (Lodiek), Wim Verhoeven (Smid), Alois te Vruchte, Theo Wolterink (Molder), Bertus Wolters (Koster), Bernard Wolters (Schutten) en Willem Wopereis (van 't Zant). In 1936 zien we veel van deze spelers terug in het tweede elftal van H.V.C., terwijl in 1937 acht van de hierboven genoemde K.D.M.-spelers reeds waren doorgestoomd naar het eerste elftal van H.V.C. Men mag hier uit concluderen dat K.D.M. reeds in 1935 was opgeheven.

Aantal gevonden wedstrijden 1 gewonnen 0 verloren 1 gelijk 0.

V.V. Harreveld

De club V.V. Harreveld werd opgericht in het voorjaar van 1934. Na de hoogmis van half 11 bespraken een aantal Harreveldse jongens met pastoor H.A.L. Smals de oprichting van een voetbalclub. De vergadering werd gehouden in het schoolgebouw. Ze had bijna een voortijdig einde gevonden omdat hoofdonderwijzer W.C.L. Nijs de jongens in de gaten kreeg en dacht dat ze streken uithaalden. Gelukkig slaagden zij erin hem duidelijk te maken, dat ook de pastoor erbij betrokken was. Er werd die zondag een bestuur gekozen waarin onder meer Jan Kock en Bernard Kolkman (schilder) terechtkwamen. Bernard Stoltenborg (Lodiek) werd voorzitter, want hij was de oudste van het stel. Bedoeling was om de pastoor tot geestelijk adviseur te benoemen maar hij voelde niets voor die functie. Toch kreeg de club 32 leden, voor wie voetbalschoenen werden ingekocht bij Lankveld (Kniepat) in Zieuwent, voor de prijs van 3,50 gulden per paar. De eerste officiële wedstrijd werd gehouden op pinkstermaandag. De wedstrijd verliep als volgt:

"Op pinkstermaandag speelde de voetbalvereniging DIO Zieuwent een voetbalwedstrijd tegen V.V. Harreveld op het terrein nabij café Hogenkamp te Harreveld. Om ongeveer half 6 werd met een marschje vertrokken van café Hogenkamp naar het terrein. De voetbalvereniging Zieuwent won de toss en speelde met den wind in de rug. De aftrap geschiedde door den zeereerwr heer pastoor, waarna de wedstrijd begon. Na een spannende wedstrijd van een kwartier brak een der spelers van Zieuwent de heer Joh. Hummelink (Winterink) zijn been. De stand was toen nog gelijk nl 0-0 waarna de wedstrijd werd afgelast. De eerste hulp bij 't ongeluk van de heer Hummelink verleende de rijksveldwachter Berends uit Zieuwent, die door zijn correct optreden hem behoedde voor ondoelmatige behandeling. Ook de weleerwaarde heer kapelaan Copier verleende hulp. Doktor Hardy verleende de eerste geneeskundige hulp en constateerde een beenbreuk en vervoerde het slachtoffer naar 't ziekenhuis te Lichtenvoorde alwaar hij is opgenomen. Naar wij vernemen is de toestand van den heer J. Hummelink naar omstandigheden redelijk goed."

Een tragisch ongeval, niet alleen voor de voetballer in kwestie, maar ook een slechte start voor zo'n jonge club. De heer Hummelink, een middenvelder, was ongelukkig in botsing

gekomen met Jan Kock. Deze eerste wedstrijd was tevens de laatste van V.V.H. Dat lag aan verschillende factoren. Natuurlijk zat de schrik er goed in bij de jonge voetballers, maar ook bij de ouders, die toch al niet enthousiast waren over de voetbalsport. Omdat bij het werk op de boerderij niemand gemist kon worden, was een beenbreuk of een andere blessure een regelrechte ramp. Verder moet gezegd worden, dat ondanks de aftrap in de eerste wedstrijd door Pastoor Smals, deze geestelijke geen enkele medewerking aan de jonge club verleende, terwijl het nog jonge bestuur in hem juist de persoon zag, die de contacten zou regelen met de R.K.U.V.B. Op deze manier werd er al gauw een punt achter V.V.Harreveld gezet.

H.V.C. Harreveld (het latere K.S.H.)

Op 14 september 1934 werd H.V.C., de Harreveldse voetbalclub, opgericht in het café van Jos Wieggers (Thoebesboer). In het bestuur werd gekozen Bernard Stoltenborg, die ook al bij de oprichting van H.V.V. was. Hij werd secretaris. Verder koos men Toon ten Have (Ooimans Tone) als penningmeester en als leden de kastelein Jos Wieggers, Bernard Kolkman en Jan Kock, die destijds Hummelink een gebroken been had bezorgd. Tot voorzitter werd benoemd H.M. Alferink. Deze laatste had grote plannen met de voetbalclub H.V.C. en hij zorgde er ook voor dat de onderlinge competitie reeds in oktober van '34 van start ging. Een competitie die buiten de voetbalbond omging. Contributie werd er wel betaald maar die was vergeleken met die voor de voetbalbond veel lager.

In dat eerste jaar van de onderlinge competitie speelden de ploegen Sportclub Rekken 1 en 2, D.V.O. uit Zwolle, V.I.O.S. Beltrum 1 en 2, de Trekvogels uit Groenlo en H.V.C. 1 en 2 tegen elkaar. Gevoetbald werd er door H.V.C. bij Thoebesboer op de plaats waar zich nu de Hogenkampstraat bevindt. In die jaren dertig lag het veld parallel aan de Looweg. Om zwartkijken te voorkomen werd langs de Looweg een soort zeil gehangen, gemaakt van jute en boven en onder bevestigd aan ijzerdraad. De club telde in die beginjaren 35 leden.

Gespeeld werd er in een groen shirt met rode kraag en rode manchetten. De eerste wedstrijd in de onderlinge competitie werd thuis gespeeld tegen V.I.O.S. Beltrum en de eindstand was 2-2. Het tweede elftal speelde uit tegen de Trekvogels uit Groenlo. Die hadden hun terrein bij café van Uhm tussen Groenlo en Zwolle. Zij speelde in een wit-zwart shirt. De eindstand was 3-0 voor de thuisploeg.

Op zondag 17 maart 1935 werd de wedstrijd om het kampioenschap van de onderlinge competitie gespeeld, tussen de Trekvogels uit Groenlo en H.V.C. uit Harreveld. Het verslag in de krant zegt:

"HVC wint den toss en kiest met wind mee. Trekvogels zit direct al voor het doel der gasten, doch deze weten nog te redden. Ondanks den tegenwind is Trekvogels het meest in de aanval. Na een kwartier spelens gelukt het de linksbinnen B. Baks de 1-0 te scoren. Even later maakt rechtsback J. Donderwinkel hands. De scheidsrechter kent een penalty, maar deze wordt naast geschoten. Trekvogels geeft een aantrekkelijk partijtje voetbal te zien En na een half uur spelens weet de rechtsbinnen B. Smit voor de tweede maal te scoren. HVC probeert het nu van verren afstand maar door de wind gaan de ballen hoog over. Voor rust wordt er niet meer gedoelpunt. Na de rust is Trekvogels met de wind in den rug het meest in den aanval. Het HVC doel is geregeld in gevaar. Eerst na een half uur spelen gelukt het de midvoor H. Oosterholt het derde doelpunt te scoren. Een enkel maal komt HVC nog opzetten maar de aanvallen zijn zonder gevaar."

H.V.C. in 1935 met v.l.n.r. boven: Toon Hummelink, Bernard Wopereis, Hein Immink, Bernard Klein Gebbinck, Bernard Kolkman en Toon Wolters. Onder: Toon Wolters (Schutten) Bernard Hoenderboom, Gert Gierkink, Gert Klein Hemmink en Jan Elschoot. (collectie Henry Tankink)

Door deze wedstrijd te winnen, worden de Trekvogels kampioen van de eerste onderlinge competitie Dit elftal bestond verder nog uit H. Emaus op doel, F. Fiering linksback, rechtshalf A. Donderwinkel, midden Th. Stoverink, Linkshalf H. Maarse, rechtsbuiten B. Lichtenberg, Linksbuiten Th. Weicherink en Frans te Lintelo. De eindstand van de competitie van het seizoen 1934/'35 zag er als volgt uit:

Ploeg	gespeeld	gewonnen	gelijk	verloren	punten	dp voor	dp tegen
Trekvogels	14	12	0	2	24	85	12
HVC 1	14	10	2	2	22	48	22
DVO Zwolle	14	10	1	3	21	79	17
Sp club Rekken 1	13	7	1	5	15	56	19
V.I.O.S. 1 Beltrum	13	6	2	5	14	56	23
V.I.O.S. 2 Beltrum	14	2	3	9	7	17	94
Sp club Rekken 2	14	1	2	11	4	10	97
HVC 2	14	0	3	11	3	14	78

Door het behalen van de tweede plaats werd H.V.C. beloond met een lauwerkrans. Het tweede elftal wist, zoals de stand ons laat zien, geen enkele wedstrijd te winnen.

Of het nu komt door het grote succes van het eerste team of door de populariteit van het voetbal, Harreveld blijkt in april 1935 een sportief dorp te zijn. De krant vermeldt een wedstrijd tussen H.V.C. 3 en de K.J.C. uit Lichtenvoorde, gewonnen door H.V.C. 3 met 2-1.

Het seizoen 1935/'36 kwam het eerste elftal uit in de R.K.U.V.B. tweede klasse E. Om te kunnen spelen bij de R.K.U.V.B. moest men als vereniging aan een aantal eisen voldoen. Zo moest er een waarborgsom worden gestort van fl 25,- voor het geval de vereniging zich zou terug trekken uit de competitie. Per voetballend lid moest er fl 0,75 contributie worden betaald. En het inleggeld voor een uitkomend elftal bedroeg fl 5,- in de eerste klasse en fl 2,50 in een lagere klasse. Een vereniging moest minimaal 25 leden tellen en beschikken over een veld met minimale afmetingen van 50 bij 70 meter met een afrastering die niet van prikkeldraad mocht zijn. De doelen moesten een afmeting hebben van 7,30 m x 2,40m, langs de binnenkant gemeten. De netten mochten niet van ijzerdraad zijn. Ook moest er zich een kleedlokaal vlakbij bevinden (niet in een café!) met wasgelegenheid (blikken met water) en

een verbandtrommel. En met dat laatste had Harreveld al ervaring!

De tegenstanders in die klasse waren Grol 2, dat kampioen werd in dat seizoen, D.V.O. Aalten, Longa 3, Z.V.C. uit Zieuwent, Fortuna 2 Winterswijk en een oude bekende uit de onderlinge competitie, V.I.O.S. Beltrum, dat net als H.V.C. met één team aan de competitie meedeed. Door het kleine aantal deelnemers duurden de competities niet erg lang. H.V.C. wist zich aan het einde van de competitie op de zesde plaats te handhaven, terwijl V.I.O.S. laatste werd. In juni 1935 plaatste onderwijzer en voorzitter van H.V.C. de heer H. Alferink een artikel in de krant, waarin hij zijn plannen uitlegde voor een hernieuwde start van de onderlinge competitie in het seizoen 1935/'36. Aan de oproep wordt zo'n gehoor gegeven dat men tot een indeling van twee afdelingen komt. In de eerste afdeling speelden het eerste van de Trekvogels, de Zwaluwen uit Lievelede, V.V.V. en Rekken. In de tweede afdeling speelden de tweede elftallen van de Zwaluwen, VVV, Rekken, en H.V.C. 3. De competitie werd in een seizoen drie maal gespeeld.

Op 20 september 1935 hield H.V.C. zijn verplichte jaarvergadering. De periodiek aftredende voorzitter de heer H. Alferink werd met applaus herkozen. Aftredend en niet herkiesbaar was de heer B. Stoltenborg. Voor hem werd gekozen de heer A. Hummelink. De heer W. Kolkman werd herkozen als lid van de elftalcommissie. Op 28 februari 1936 hield de club zijn jaarfeest. In de zaal van café Wieggers trad het duo Van Vosselen uit Arnhem op. Twee uur lang heeft dit duo het publiek aangenaam bezig gehouden met diverse dolkomische voordrachten. Enkele nummers o.a de Straatveger waren meesterlijke stukjes van voordrachtskunst. Zij oogsten dan ook luid applaus. Alles bij elkaar was het een vrolijk vermaak.

Aangezien de competitie voor het eerste elftal in april al een einde kende, werd er op 24 april een toernooi georganiseerd. Vier wedstrijden werden er gespeeld, de eerste tussen de Zwaluwen Lievelede 2 en V.V.V. 2 uit Vragender. de eindstand was 8-0. Bij deze wedstrijd werd een speler van V.V.V. uit het veld gestuurd wegens ongeoorloofd spel. De volgende wedstrijd was tussen H.V.C. en V.V.V. Deze eindigde in een 3-1 overwinning voor het eerste uit Harreveld. Vervolgens kwam de K.J.C. 2 uit Lichtenvoorde uit tegen H.V.C. 2 waarbij de K.J.C.-ers de meerderen waren en H.V.C. met 7-1 versloegen. De laatste wedstrijd was die tussen de K.J.C. en de Zwaluwen. Dit was een gelijk opgaande strijd die tenslotte door de K.J.C. met 4-3 gewonnen werd.

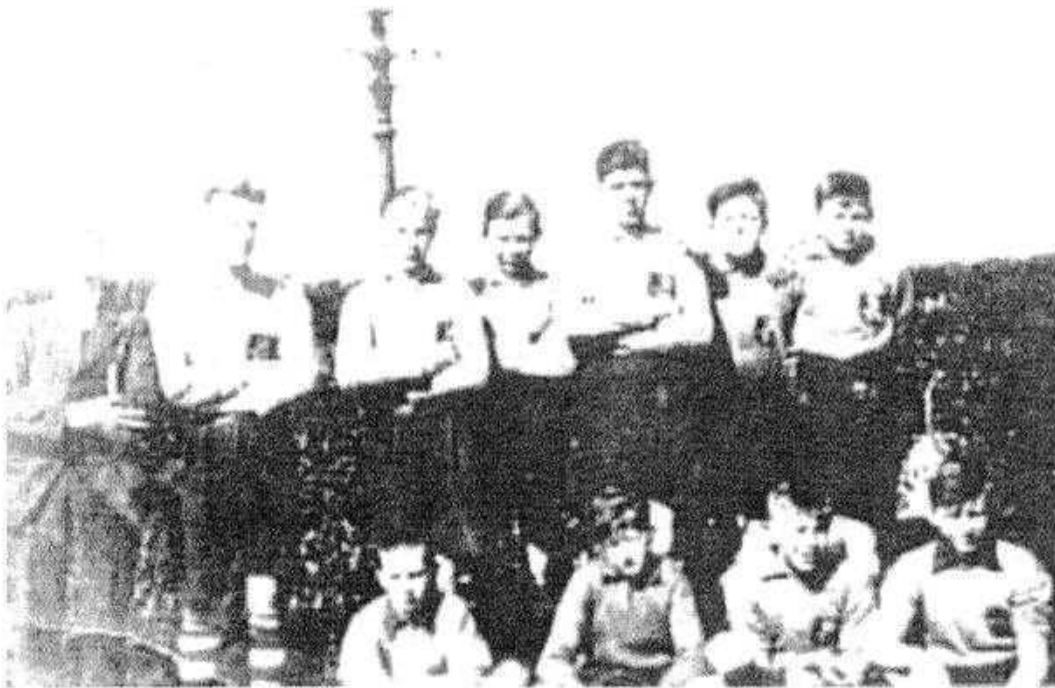
In 1936 waren twee Harreveldse spelers vertegenwoordigd in het regionaal U.V.B.-elftal, te weten Antoon Hummelink en Bernard Kolkman. Zij speelden onder anderen tijdens de heropening van het gemeentelijke sportterrein in Lichtenvoorde. Door de toetreding van de meeste eerste elftallen in de officiële U.V.B.-competitie oktober 1936, werd de onderlinge competitie vanaf die periode alleen door de tweede elftallen gespeeld.

Voor seizoen 1936/'37 werden de volgende elftallen geselecteerd: Z.V.C. 3, Zwaluwen 2, H.V.C. 2, V.V.V. 2 en D.V.O. Voor-Beltrum. Voor het eerste elftal in de bondscompetitie verliep het tweede seizoen zeer slecht. Van de 10 gespeelde wedstrijden werden er 8 verloren en 2 gelijk gespeeld, maar de moeizaam verworven punten moesten weer worden ingeleverd wegens het niet verschijnen tijdens een competitiewedstrijd. Daarnaast kreeg men nog een aantal boetes te incasseren o.a een van fl 15,- die men later niet hoefde te betalen en een van fl 5,- die later verlaagd werd naar fl 1,- . Doordat men tenslotte niet meer aan de financiële eisen van de R.K.U.V.B. kon voldoen besloot H.V.C. in juni 1937 het lidmaatschap tijdelijk op te zegen. Dat Achterhoekse zusterverenigingen ook moeite hadden met betalen, blijkt uit het verzoek om contributieverlaging dat D.V.O. Aalten, SP. Eibergen, V.I.O.S. Beltrum, V.V.V. uit Vragender, Z.V.C. uit Zieuwent en de Zwaluwen Lievelede in juni van dat jaar richtten aan het bondsbestuur. Een citaat uit deze brief is tekenend:

"De toestand onder de jongere verenigingen is zo funest, dat reeds menige RK voetbalvereniging genoodzaakt werd zich te ontbinden, met het gevolg weer dat vele katholieke jongens naar neutrale verenigingen overgingen. Dat dergelijke gebeurtenissen moeten worden afgewend behoeft geen betoog."

Of het verzoek enig resultaat heeft gehad, is niet bekend. Wel speelde H.V.C. in het seizoen 1937/'38 gewoon bij de U.V.B. voetbalbond. In de 2de klasse D samen met Z.V.C. uit Zieuwent en V.I.O.S. Beltrum. Enkele wedstrijden zijn nog teruggevonden bijvoorbeeld die van 16 november 1937 tegen de latere kampioen Longa 2. H.V.C. werd compleet van de mat gespeeld door de gebroeders Manschot. Kolkman wist de eer te redden maar toen was het al 7-0. Het einde kwam met de stand 8-1. Ook moest een wedstrijd tegen Z.V.C. door H.V.C. worden overgespeeld. Z.V.C. had geconstateerd dat bij H.V.C. een niet-spelgerechtigde speler had mee gedaan. De wedstrijd werd op 5 mei overgespeeld, aangezien de competitie toen al was af gelopen, zal het hier om een prestigekwestie gegaan zijn.

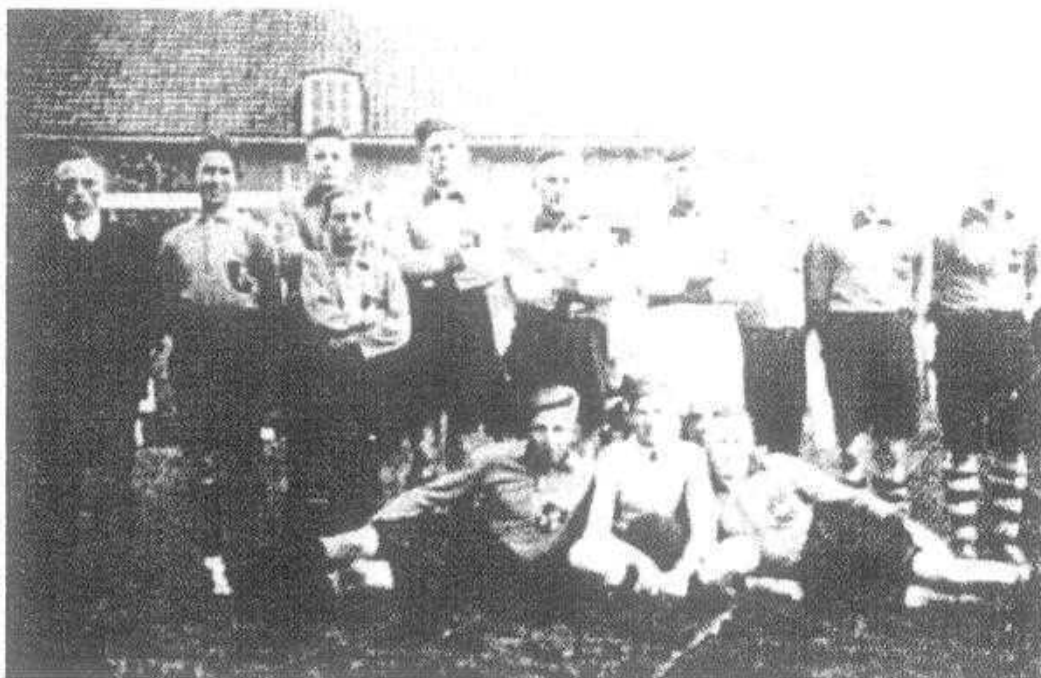
H.V.C. 2 uit 1936. Staande v.l.n.r.: elftalleider Willem Elschoot, Bernard Banning, Joep te Vruchte, Joop Wolters, Willem Leemreize, Willem Wopereis en Willem Stoltenborg. Zittend Henk Bussink, Theo Wolterink, Frans Hummelink, en Wim Hogenkamp. (collectie Henry Tankink)

Het rad van de onderlinge competitie werd weer in gang gezet met de volgende deelnemers: de Zwaluwen 2, Z.V.C. 2, V.I.O.S. 2 Beltrum, H.V.C. 2, V.V.V. 2, Sportclub Eibergen 2, D.V.O. 2 Aalten en D.V.O. Voor-Beltrum. In het seizoen 1938/'39 trok H.V.C. zich terug uit de competitie. De reden voor deze beslissing is misschien van financiële aard geweest, maar het kan ook goed mogelijk het bericht zijn geweest, dat op 13 september 1938 in de krant te lezen was.

"Naar wij uit goede bron vernemen zal voetbalclub HVC uit Harreveld voorlopig niet aan de competitie kunnen deelnemen wegens het gebrek aan spelers. Enkele mannen van het eerste team, die bezwaarlijk kunnen worden gemist, zijn namelijk onder de wapenen en goede remplaçanten zijn niet aanwezig. De mogelijkheid bestaat, dat binnenkort dit euvel is opgeheven en Harreveld weer een woordje in de competitie zal meespreken."

Toen men niet meer in de competitie speelde, was men aangewezen op het spelen van de

onderlinge competitie. Hoewel de krant hier weinig over schreef, hebben met zekerheid V.I.O.S. 2 Beltrum V.V.V. 2 en Sportclub Eibergen 2 hier aan meegedaan.

H.V.C 1939-40. V.l.n.r. staande: leider Herman Doppen, Bernard Wolters, Willem Stoltenborg, Henk Bussink, Willem Leemreize, Bernard Kolkman, Jan Elschot, Joop Wolters (Schutten), Wim Hogenkamp en Bernard Banning. Zittend: Joop Wolters (Mollas), Henk Noordam (Knippers Henk), Gert Klein Hemmink (Collectie Henry Tankink).

In het seizoen 1939/'40 vinden we geen spoor meer van een onderlinge competitie. Wel worden er door H.V.C. verschillende vriendschappelijke voetbalwedstrijden gespeeld. Met name V.V.V. is hierin herhaaldelijk tegenstander. Men schrijft over de wedstrijd van 26 april 1940:

"Hoewel er een sterke wind stond werd er aan weerszijden aardig gespeeld. HVC wist het eerste te doelpunten, doch bij rust was de stand 1-1. Na de rust hadden de gasten minder succes. Hoewel hun samenspel beter was dan bij VVV, wisten de gastheren toch vaker het doel te doorboren, waarbij ook de wind een woordje meesprak. Het einde van dezen sportieven strijd kwam met 5-2 in het voordeel van VVV. Vermelden we nog dat VVV met slechts 9 man dit resultaat wist te bereiken en wegens een vriendschappelijke wedstrijd een toegekende penalty niet benutte."

In het seizoen 1940/'41 vinden we over H.V.C. in de krant niets meer, ook niet over het spelen van vriendschappelijke wedstrijden. Het gebrek aan spelers zal hier de grootste oorzaak van zijn geweest. Al met al heeft H.V.C. vanaf 1938 niet meer actief mee gedaan aan de competitie van de bond. Men kan zegen dat H.V.C. de laatste jaren voor de oorlog eigenlijk een wilde club was. Zo eindigt de geschiedenis waar het in 1934 begon: als een wilde club.

Maar de club is niet opgeheven en op 31 maart 1945 wordt de draad door Alferink en Kamphuis weer opgepakt. In april van 1945 speelt H.V.C. zijn eerste wedstrijd weer tegen de Duikelaars een team dat bestond uit onderduikers uit Harreveld.

Op 1 augustus werd er een korfbalclub opgericht. Er werd gezocht naar een algemenere clubnaam die niet alleen op het voetbal betrekking had. Op voorstel van geestelijk adviseur Urbanus van Gemert werd tenslotte in de ledenvergadering van november 1945

gekozen voor K.S.H., katholiek Sportleven Harreveld. Er was dus alleen sprake van een naamsverandering niet een heropricting. Op 7 november 1945 besloot K.S.H. toe te treden tot de K.N.V.B. afdeling Gelderland. Waarmee een einde kwam aan de wilde onderlinge competitie.

Aantal gevonden wedstrijden 48, waarvan 18 gewonnen, 19 verloren en 11 gelijk.

V.V. Vragender (het latere K.S.V.)

In Vragender kan het voetbal pas vanaf 1932 serieus worden genoemd. Onder leiding van E. Jacobs (Bart Klein Stapel) verzamelden zich toen 15 jongens die zich voornamen in ieder geval wekelijks op zondag een potje te gaan voetballen. Dit gebeurde in het begin vooral nog wild, dus bij deze of gene in de wei. Vragenders eerste trapveldje was in de varkenswei achter de boerderij van Wessels. Als de wedstrijd moest beginnen werden eerst de varkens uit de wei gehaald. Je kan je wel voor stellen dat deze wei niet geheel vlak kon zijn. V.V.V. kreeg al gauw als bijnaam 'Vieze Vraagenderse Varkens'.

Ook het schoeisel was in die jaren van primitieve aard. Bij de familie Wessels had men het geluk, dat er voor twee jongens maar een paar nodig was. De een was links en de andere rechts en zo hadden ze voor het goede been een nieuwe en voor het andere een oude voetbalschoen. Ook op gewone legerkistjes werd wel gevoetbald. Later werden afgedankte voetbalschoenen gekocht van oud-spelers van Victoria en E.M.M. voor de prijs van fl 2,- tot fl 2,50.

Op 31-12 -1934 besluit men de zaken beter aan te pakken. Het eerste bestuur bestond uit E. Jacobs, voorzitter, die er gelijk op toe zag dat de contributie van 10 ct per week ook werd betaald. Wie drie weken achtereen niet betaalde werd geschorst tot het ontbrekende bedrag was geïnd. Verder zaten nog in het bestuur J. Theissen, A. ter Bogt, B. Tanck en J. Witten. Het eerste elftal bestond voornamelijk uit de jongens van Wessels en hun neven Bekkenman en de jongens Boschker.

Zoals het elftal op de foto staat zo werd er ook gespeeld in een 1, 2, 3, 5 opstelling. Als scheidsrechter werd in het begin vaak Tone van Koot gevraagd. Als de leiding niet goed bevonden was, liet men dit op het veld al duidelijk aan de scheidsrechter weten. Met name Johan Hahné kon zijn emoties niet de baas en greep Tone van Koot een keer in de kraag. Deze werd flink door elkaar geschud en toen hij de aardbodem weer onder zijn voeten had, wist hij niet hoe snel hij over het prikkeldraad heen moest komen. Hij vluchtte op de fiets naar Lichtenvoorde. Later werd nergens meer over gepraat. Een gebeurtenis die vandaag de dag juist tot een fikse rechtszaak zou kunnen leiden!

De eerste wedstrijd werd gespeeld op 15 januari 1935 en die ging als volgt:

"Zondag speelde VVV onder vrij grote belangstelling haar eersten wedstrijd tegen de Zwaluwen uit Lievelede en verloor eervol gezien de zeer geringe tijd om te oefenen met 2-4. Als er om ruim 1 uur afgetrapt wordt, zijn het de Zwaluwen die de eerste kansen benutten en na een half uur spelen is de stand 3-0 voor de gasten. Toch werken onze jongens hard en nog voor rust komt het verdiende tegenpuntje. Na de rust komt de thuisclub er steeds beter in en worden de verdere puntjes dan broederlijk verdeeld. Als scheidsrechter Wichman, die leerzaam leidde, het einde fluit, keeren de talrijke supporters zichtbaar voldaan huiswaarts."

Gespeeld werd er in een wit shirt met op de linkerborst de letters V.V.V. Verder droeg men een driekwartsmaat zwarte broek met zwart-witte kousen er onder. Men beschikte over slechts één bal. Die was geschonken door E. Jacobs. Als de bal tijdens het voetballen lek ging, werd de wedstrijd stil gelegd tot het bruine monster weer was geplakt.

Elfal foto van V.V.V. uit 1935. Zittend v.l.n.r.: Frans Wessels rechtsback, Johan Hahné (van den Hane) keeper en Antoon Benen (Minkhorst) linksback. Knielend v.l.n.r.: August Overkamp (Knippenborg) rechtshalf, Hendrink Beneman (Minkhorst), Herman Bekken Boschker linkshalf. Staand v.l.n.r.: in het oude Volharding-shirt Tone van Koot scheidsrechter, Nico Hahné (van den Hane) rechtsbuiten, Frans Bekken Boschker linksbinnen, Allie Hahné (van den Hane) spits, Jan Wessels linksbinnen, Bernard Wessels linksbuiten, Jan Witten bestuurslid. Deze foto is genomen op het oude Boschker. (collectie fam F. Wessels)

Het eerste voetbalveld van de vereniging was een weiland van Boschker. Daar trof men waterplassen, koestront en karrensporen aan. Lijnen trok men met zaagmeel terwijl netten voor het doel veelal ontbraken. Later verhuisde men naar het sportveld achter de school, alwaar de omstandigheden beter waren. Het voetballen daar werd toegestaan mits twee bestuursleden zich ieder jaar twee dagen beschikbaar stelden om te helpen met het maaien van de rogge achter dit veld.

Op 21 januari werd de onder leiding van scheidsrechter J. Wichman de tweede wedstrijd gespeeld tegen het Z.V.C. 2 uit Zieuwent.

“De thuisclub speelde een minder goede wedstrijd als tegen de Zwaluwen. Enkele spelers voldeden wel goed maar door gebrek aan samenspel en goede stand kwam men niet tot succes. Daar het echter pas de tweede wedstrijd is die gespeeld wordt, zal door geregelde oefening nog wel wat te bereiken zijn. ZVC speelde een kalme partij met goed samenspel, waardoor dan ook de aanvallen gevaarlijk waren. Er is hier in Vragender wel animo voor sport want niet alleen heren maar ook de dames waren zeer talrijk aanwezig.”

Uit het verslag blijkt al dat er in het begin niet veel getraind werd, waardoor de conditie heel matig was. Het gebeurde wel eens dat er halverwege de tweede helft een haas werd opgejaagd. Het beest had er de gehele wedstrijd al gezeten. Geen van de spelers was dus aan die kant van het veld geweest. De tactiek was vrij eenvoudig: de backs moesten er voor zorgen dat de bal zo ver mogelijk naar voren werd getrapt. Iets wat je aan Antoon Benen Minkhorst wel kon over laten. Hij stond bekend om zijn harde knallen. De voorhoede moest de lange ballen oppakken en het karwei afmaken. Het middenveld bestond niet; men hanteerde gewoon de “kick en run-tactiek”. Voor het verdedigende werk had keeper Johan Hahné zo zijn eigen methode. Als hij wilde laten blijken dat hij tijdens corners de bal kon krijgen, liet hij aan de backs het geluid van een kievit horen.

Gelukkig werd in 1935 T. Kettering aangesteld als trainer. Op 8 april 1935 speelde V.V.V. een vriendschappelijke wedstrijd tegen H.V.C. uit Harreveld, dat net de onderlinge competitie had afgesloten. Dat de training van Kettering meteen al vruchten afwierp, bleek wel, want de eindstand bleef 0-0. Al werd er dan nog niet gewonnen, de wisselingen in de achterhoede waren een hele verbetering. De onderlinge competitie was drie wedstrijden bezig, toen V.V.V. thuis tegen de Trekvogels 2 moest spelen. De wedstrijd werd met 7-1 gewonnen. Over Hendrik Beneman Minkhorst had de Harreveldse sterspeler Bernard Kolkman in die dagen eens gezegd: *"Den Beneman bleef met kop en scholder veur mien stoan. Schienboar deut den niks anders as hele dage grote koaren met knollen opsloan. As en poal zo bleef-e stoan. A-i doar per ongeluk tegenop botsen, zag i-j in 3 dage geen zunne of moane!"*

De aanvangstijden waren zo gekozen dat de wedstrijden voor het Lof waren afgelopen. Men kreeg anders van de pastoor geen toestemming om te voetballen. De uitwedstrijden werden per fiets bezocht en aangezien er nauwelijks telefoon was, werden wedstrijden zelden of nooit afgelast. Men kon de tegenpartij toch niet zonder te spelen weer naar huis laten gaan!

Derby's kende men bij V.V.V. ook al. Met name tegen V.I.O.S. Beltrum. Daar liep eens de spanning zo hoog op, dat een aantal spelers al voor de wedstrijd in een handgemeen raakten. Waarop Bekken Herman Boschker de opmerking plaatste; *"Zu 'w nog gaon voetballen of zu 'w 't uutvechten?"* Maar op 7 juli 1935 had V.V.V. wel een heel gemakkelijke tegenstander in V.I.O.S. De ploeg uit Beltrum kreeg al in de eerste minuten een penalty, maar de boys uit Vragender wisten toch te zegevieren met 7-1.

Op 26 september 1935 organiseerde V.V.V. zijn eerste eigen toernooi. Het waren de mooie wedstrijden van bijvoorbeeld D.V.O. Aalten tegen V.I.O.S. Beltrum (stand: 5-1), H.V.C. tegen V.V.V. (stand: 0-0) en Fortuna 3 tegen V.I.O.S. (stand 23-2). Helaas bleek de opkomst van het publiek matig. Tijdens de prijsuitreiking bij J.B. Minkhorst Beneman sprak de voorzitter E. Jacobs van V.V.V. ook over de geslaagde wedstrijden en hij hoopte vurig dat de publieke belangstelling bij een volgende keer groter zou zijn.

Maar je had bij elke club wel een aantal trouwe supporters. Zo was daar de vader van August Overkamp, 't Buurken werd hij genoemd. Hij was bij elke wedstrijd aanwezig. Ook gingen sommigen maar een maal naar een wedstrijd kijken. Mulder Hendrik was de bakker in die tijd. Ze hadden hem al menig maal gezegd: *"Too, Hendrik, goa toch is hen kieken, want dat geet toch zo mooi!"* Op een mooie zondag trok hij maar eens naar het voetbalveld, waar hij vlak bij het doel ging staan. Het vervolg laat zich bijna raden: een van de schutters schoot precies de pet van zijn hoofd. Met de pet onder de arm liep hij het veld af. Nee, voetbal was niks voor Mulder Hendrik.

Op 29 september 1935 hield V.V.V. een buitengewone vergadering in café 't Zwembad van J. ter Bogt. Doel was voornamelijk de indeling der beide elftallen, welke naar ieders genoegen tot stand kwam. Tot aanvoerders van het 1ste en 2de elftal werden benoemd A. Hahné en H. Witten. Veder kwam het bestuur met het voorstel achter de kerk een bord te doen plaatsen waarop de te spelen wedstrijden zouden worden bekend gemaakt. J. ter Bogt bood aan dit bord gratis te maken, welk aanbod door de vereniging in dank werd aanvaard. Hierna werden de nieuwe shirts in bezit genomen, voorlopig alleen voor het eerste elftal.

In januari 1936, als de onderlinge competitie al weer een aantal wedstrijden onderweg is, ontmoet V.V.V. de Trekvogels thuis. Met het eerste gaat het niet zo best ze staan in de eerste afdeling op de laatste plaats. En ook tegen de Trekvogels weet men niet te winnen. *"De gasten waren technisch beter en hadden een verdiende overwinning behaald. Indien de VVV voorhoede echter een matig gebruik gemaakt had van de legio aantal kansen dat haar geschapen werd, had de uitslag een heel andere verhouding laten zien. De rust kwam met 3-0. Na de thee gaf Lubbers weer een van zijn mooie voorzetten die door Boschker in het doel*

gewerkt werd. Maar de gasten kwamen weer onstuimig opzetten met als het gevolg dat er nog twee maal werd gescoord. Toen Ebbers sloot inrukken, stond het 1-5."

Tussen de onderlinge of buurtcompetitie door werd er op 17 mei 1936 een serie wedstrijden georganiseerd door V.V.V. De wedstrijd tussen R.A.C. en Longa 3 werd vooraf al gezien als een echte Derby. "Om 5 uur kwam RAC tegen Longa3 in het veld. Van beide kanten werd stevig soms wel wat al te fors gespeeld. RAC weet het eerste te doelpunten doch al heel gauw komt de gelijkmaker. Na een poosje rolt de bal achter de lijn naast het RAC doel, maar komt weer kalm in het veld, de scheidsrechter fluit echter niet. 't Spel gaat door, en de bal wordt in het doel gewerkt. Grote verontwaardiging als de scheidsrechter naar 't midden wijst en dus het goal toekent, waarmee de stand 2-1 wordt voor Longa. Nu komt RAC verwoed opzetten en het duurt niet lang of na een scrimmage voor het doel gaat de bal via een Longa speler in eigen doel. De wedstrijd wordt forser waarin de Longa-mannen op het laatst aan het langste eind trekken. Eindstand komt in het voordeel van Longa met 4-2."

De prijsuitreiking was bij Wolterink. Nadat de voorzitter van V.V.V. iedereen bedankt had voor het slagen van de seriewedstrijden, was het woord aan de aanvoeder van R.A.C. de heer Van den Elskamp. Deze dankte V.V.V. voor de organisatie waarna de prijzen in als volgt werden verdeeld. 1ste prijs Longa 3, 2de prijs RAC, 3de prijs Trekvogels, 4de prijs V.V.V. 5de prijs D.V.O. Aalten en de zesde prijs voor H.V.C.

Zoals we reeds zeiden, werden de wedstrijden tegen V.I.O.S. Beltrum altijd gespeeld op het randje van de afgrond. Maar op 30 juni liep de wedstrijd geheel uit de hand. Het kwam tot een handgemeen tussen enkele voetballers en in de eerste helft werden reeds twee spelers van het veld gewezen. Als na de thee de gemoederen weer oplopen besluit de scheidsrechter de zaak af te blazen. Het wedstrijdverslag in de krant van de woensdag erop gaf opnieuw aanleiding tot groot tumult, vooral van de kant van Vios, dat in dit stuk de zwarte piet kreeg toegeschoven. Een dag later werd door de krant onder de rubriek ingezonden stukken een rectificatie geplaatst, deze had de volgende inhoud:

"Het verslag van de wedstrijd V.V.V.-V.I.O.S. Beltrum behoeft dringend enige rectificatie. Daarin wordt n.l. de schuld van het onaangename verloop enkel en alleen op V.I.O.S. geschoven. De toedracht der zaken was echter als volgt: van den aanvang af werd er fors gespeeld aan beide zijden. De scheidsrechter verzuimde in te grijpen. Het gevolg waren handtastelijkheden. Maar 't was geen Vios-speler die daartoe 't eerst zijn hand uitstak. Bij de twee spelers die uit het veld gestuurd werden, was ook een V.V.V. speler, wat niet blijkt uit het verslag van den Vragender correspondent. Toen na de rust opnieuw een schermutseling tussen twee spelers plaats had, was het weer GEEN Vios-man die daartoe het eerst overging. Het is te betreuren dat de wedstrijd zo'n verloop had. Wij zijn er echter van overtuigd, dat V.I.O.S. hierin vrij uitgaat. De vele vriendschappelijke wedstrijden zonder de minste wanklank die V.I.O.S. reeds speelde, staan daar borg voor. Kan V.V.V. dat ook zeggen?"

Dat de strijd zich niet alleen op het veld afspeelde, blijkt wel uit dit verslag. Gelukkig wordt verbaal geweld tegenwoordig niet meer toegestaan. Maar een gezonde rivaliteit is uiteraard altijd op zijn plaats.

In oktober werd er al weer gespeeld op vriendschappelijk niveau, dit maal in Beltrum waar B. Wessels, Boschker en J. Holweg voor een 3-1 overwinning zorgden.

Het eerste elftal speelde met ingang van oktober 1936 in de U.V.B. competitie. Het seizoen 1936/'37 kende een opmerkelijke start. Zo werd in de eerste uitwedstrijd, tegen Grol 4, het eerste kwartier met 8 spelers gespeeld. De rest van het team kwam iets later doordat men pech had op de reis naar Groenlo. De oorzaak bleek later gelegen in enkele lek geslagen fietsbanden. Ondanks het feit dat de V.V.V.-mannen pas na een kwartier op oorlogssterkte waren, was de ruststand dubbel blank: 0-0. Na rust werd door beide elftallen gescoord zodat V.V.V. een puntje pakte in Groenlo, iets wat door de club nog nooit eerder was gepresteerd. Ook de tweede wedstrijd was een sensatie wederom werd er uitgevoetbald maar nu tegen

Z.V.C. 2 na een spannende strijd weten de V.V.V.-boys een 3-2 overwinning te behalen. Als dan ook de derde wedstrijd tegen D.V.O. 2 Aalten in een gelijkstand eindigt, kan het seizoen al niet meer stuk. Ongeslagen in de eerste drie wedstrijden! Dat was in de onderlinge competitie nog nooit gebeurd. De toetreding tot de bond was een geschenk uit de hemel. Helaas is de eindstand van de competitie niet bekend!

Het tweede team begon zijn onderlinge competitie tegen H.V.C. 2 met een duidelijke overwinning: 5-2. Tegen aartsrivaal Lievelede werd helaas een 6-0 nederlaag geïncasseerd. Ook van de onderlinge competitie is uit dat jaar niets bekend gebleven. Spelers uit dat tweede elftal in het seizoen 1936/'37 waren onder meer H. Boschker, B. Meekes, J. Meekes, A. Spexschoor en A. Boschker.

Op 13 december 1936 hield V.V.V. zijn ledenvergadering. Tot genoegen van de voorzitter waren alle leden aanwezig en na het doornemen van de notulen, was het woord aan de penningmeester. De inkomsten van het afgelopen jaar bedroegen fl 175.25 terwijl de uitgaven fl 173, 66 waren, dus er was een batig saldo van fl 1,59. Het volgende agendapunt handelde over de terreinkeuze. Er waren drie aanbiedingen. Na stemming werd er gekozen voor de weide van J.B. Gastenveld aan de Winterswijkse weg. Het bekende kastje werd nadat de leden waren gehoord verplaatst naar café J.H. Overkamp. Tot aanvoerder van het 1e en 2e elftal werden gekozen J. Hahné en J. Meekes. De aftredende bestuursleden J. Theissen en A.F. ter Bogt werden met algemene stemmen herkozen. In de elftallencommissie werden gekozen J. Rots en F. Hahné. Na de rondvraag werd de vergadering door de voorzitter gesloten.

Het seizoen 1937/'38 begon tegen sportclub Eibergen 1 dat weliswaar met 3-2 won, maar het was een wedstrijd waar de keeper Raateland van Eibergen de handen vol aan had. Ook in het seizoen 1937/'38 had V.V.V. het vaak moeilijk. Met enkele nieuwe spelers, zoals Elferink en Nico Hahné als nieuwe doelman, was het wel wennen. Met name de wedstrijd tegen de Zwaluwen werd even slikken. De Vragender jongens verloren met 6-1. B. Wessels scoorde die wedstrijd een doelpunt met de knie. Bij de competitiewedstrijd tegen Grol 4 liep het volledig uit de hand. Zo langzaam zou je kunnen gaan denken dat de bijnaam van V.V.V. (Vieze Vragenderse Varkens) aardig klopte. De krant meldt ons het volgende: *“De wedstrijd die zondag op het terrein van VVV werd gespeeld had een minder sportief verloop. Beide ploegen deden niet veel voor elkaar onder, alleen de voorhoede van Grol was iets sneller. De beslissingen van scheidsrechter Hemmink konden bij de thuisploeg niet altijd zijn goedkeurig bevinden. Daardoor ontstond na verloop van tijd een animositeit tegen de referee, die na afloop van de wedstrijd zijn uitbarsting vond in het molesteren van de scheidsrechter. De VVV-mensen waren van mening dat de heer Hemmink de tegenpartij opzettelijk bevoordeelde en dit zette kwaad bloed. Onder anderen werd een speler van VVV van het veld gestuurd wegens een vermeende overtreding. De gasten deden zeer tactisch door zich zoveel mogelijk buiten de kwestie te houden en speelden ook tijdens de wedstrijd rustig verder. Bij VVV daarentegen scheen alle lust tot voetbal verdwenen te zijn en daardoor had Grol gemakkelijk spel. Waardoor zij met 4-1 wisten te winnen.”*

Of dit incident nog een staartje heeft gehad, is niet bekend, wel nam men op 31 december een sportieve revanche door Grol met 4-2 te verslaan. Welke plaats V.V.V. aan het einde van het seizoen in nam is niet bekend.

Het tweede elftal kwam in 1937/'38 uit in de onderlinge competitie, maar hier zijn weinig uitslagen van bekend. Op zondagmiddag 13 september 1938 hield V.V.V. een ledenvergadering in café Reinders. Er werden twee nieuwe leden begroet: de heren Reinders en Eeftink. Vervolgens hield de voorzitter een toespraak, die met het oog op de aankomende competitie vooral gericht was tot de voetballende leden. Hij memoreerde dat voetbal vooral een sportief karakter moest uitstralen, maar dat winnen ook zeer belangrijk was. De voorzitter was de wedstrijd tegen Grol nog niet vergeten.

V.V.V. speelde in het seizoen 1938/'39 in de R.K.U.V.B. derde klasse D. Zij kwam uit tegen onder andere Sportclub Eibergen, R.V.C. Rietmolen, Z.V.C. 2, V.I.O.S. 1 Beltrum, Longa 3, en D.V.O. 2 Aalten. Tegen Eibergen maakt Reinders een prachtig debuut. Hij weet de bal van grote afstand in het doel te plaatsen waardoor V.V.V. de gelijkmaker scoort. Het eerste puntje van het seizoen is binnen. Ook de wedstrijd tegen R.V.C. Rietmolen werd met 2-2 gelijk gespeeld. Op 20 december 1938 speelt men tegen het nog ongeslagen Longa 3. Scheidsrechter bij deze wedstrijd was de niet onbekende Klein Hemmink. Gedurende de gehele wedstrijd was V.V.V. de meerdere. De rust ging zelfs in met 2-0 voor V.V.V. Maar wederom speelde de scheidsrechter "met de duivel op zijn staart". De man nam enkele wonderlijke beslissingen, die de wedstrijd deden eindigen in een gelijkspel. Zou men een andere scheidsrechter hebben gehad, dan was de winst voor V.V.V. geweest, concludeerde later de journalist. De uitwedstrijd tegen Z.V.C. 2 bracht in de laatste minuut de winst voor de Vragender boys. Doelpunten werden door N. Hahné en Reinders in de eerste helft al gescoord maar Zieuwent vocht zich terug naar een 2-2 gelijkspel. Met nog enkele minuten te spelen waren beide partijen tevreden met deze stand. Totdat een Z.V.C. verdediger hands maakte in het strafschoopgebied. Scheidsrechter Korthout kent een strafschoep toe en Frans Boschker weet het bruine monster snoeihard in het net te plaatsen. De laatste wedstrijd van het seizoen ging tegen D.V.O.2 uit Aalten. Bij de vorige ontmoeting had V.V.V. al van dit team met 11-0 gewonnen. Dus werd een grote einduitslag verwacht in Vragender. Maar het pakte geheel anders uit: D.V.O. won zijn eerste en tevens laatste wedstrijd van het seizoen.

Over het seizoen 1939/'40 zijn geen gegevens bekend. Wel speelt V.V.V. veel vriendschappelijke wedstrijden tegen H.V.C. In de periode tussen december 1939 en 5 april 1940 wordt er zelfs helemaal geen wedstrijd gespeeld. Maar dit kan ook gelegen hebben aan de strenge winter van 1940, waarin op 30 januari onder zeer zware omstandigheden met sneeuw en snijdende oostenwind de elfstedentocht werd verreden.

Op 21 augustus 1940 speelt V.V.V. ook een vriendschappelijke wedstrijd tegen H.V.C. Terwijl Harreveld op oorlogssterkte kwam, speelde V.V.V. slechts met 7 man, waarvan 2 invallers. Na de rust was het zevental aangevuld tot een elftal. Maar men wist de achterstand niet meer in te halen, zodat de wedstrijd eindigde in een 7-4 overwinning voor H.V.C. Waren alle spelers op tijd present geweest dan zou H.V.C niet zo'n grote overwinning hebben behaald, was de mening van de journalist. En hij voegde er aan toe: "Laat dit een ernstige waarschuwing zijn voor de laatkomers!"

In het seizoen 1940/'41 was V.V.V. ingedeeld in de derde klasse I. Op 22 september ging de competitie van start, maar op 9 oktober 1940 houdt de club een algemene ledenvergadering bij café J.B. Minkhorst. Aanwezig waren bijna alle leden en de geestelijk adviseur. Die avond zou beslist worden of V.V.V. aan de komende competitie zou deel nemen of niet. V.V.V. had blijkbaar nog geen wedstrijd gespeeld anders zou men hierover niet kunnen vergaderen. Tot een algehele stemming kwam het niet, de penningmeester die financieel verslag uitbracht, concludeerde, dat het niet mogelijk was om de kosten van de bond te betalen. Zodat deelname aan het seizoen 1940/'41 niet mogelijk was. Die avond werden toch nog twee nieuwe leden ingeschreven: F. Boschker en H. Minkhorst. Na de oorlog sloot V.V.V. zich definitief aan bij de K.N.V.B. In de jaren vijftig kwam V.V.V. ook wel alleen onder de naam Vragender voor. Maar ondanks de bijnaam heeft de naam V.V.V. nog lang bestaan. Pas in 1964 werd de naam veranderd in Katholiek Sportleven Vragender, K.S.V.

Aantal gespeelde wedstrijden 84, waarvan 31 gewonnen, 40 verloren en 14 gelijk.

De Zwaluwen Lievelede

Op 22 november 1934 zien we in Lievelede voor de tweede maal een voetbalclub ontstaan die de naam de Zwaluwen draagt. Volgens de overlevering moet de club reeds voor 1930 zijn opgericht. Pas in 1934 vinden we de eerste voetbaluitslagen van dit team. Op 25 november speelden de Zwaluwen hun eerste wedstrijd. De tegenstander was D.V.O. uit Zwolle. Ondanks het slechte weer waren er toch 50 supporters naar het pas aangelegde voetbalterrein gekomen om daar de zwaluwen te zien verliezen met 4-2. Dat was zeker geen schande, aangezien D.V.O. al enige tijd in de onderlinge competitie speelde. In de eerste jaren werd er gevoetbald bij Te Walvaart (Wittens) achter de boerderij aan de Bergstraat. Lijnen werden getrokken met zaagmeel uit de zagerij van Te Brake. De doelpalen waren echt niet meer dan twee palen met een lat er boven. Op de zaterdag voor een wedstrijd werd door de leden van de club de koeienstront verwijderd. De koeien fungeerden door de week als grasmaaiers. Wittens kreeg voor het beschikbaar stellen van zijn weide dertig gulden per jaar. Toen de oude moeder Wittens de eerste wedstrijd van de Zwaluwen bekeek, merkte ze bijdehand op: *"Oh, ik zee 't al. Den bal mot tussen dee schächte deur!"* Ze bedoelde uiteraard de palen. Doordat de weide van Wittens vrij laag lag, was het er nogal drassig: bij het minste of geringste regenbuitje veranderde de wei in een modderpoel. Zodoende verhuisde men na twee jaar naar een hoger gelegen perceel -ook Wittens weide genoemd- achter het Olde Beusink, tegenwoordig de kampeerboerderij. Op 25 januari 1935 werd bij café Bongers door de Zwaluwen een vergadering belegd. Aftredend was de voorzitter Te Mebel die wel een bestuursfunctie bleef bekleden. Tot voorzitter werd gekozen Antoon Meddehold. Het bestuur bestond verder uit Jan te Brake, en secretaris J. Busch. Verder werd besloten om zwart-gele shirts aan te schaffen. Aangezien V.V.V. Vragender en de Zwaluwen opgericht waren na oktober 1934, deden deze twee clubs het eerste jaar niet mee aan de onderlinge competitie, daarom kwam het regelmatig voor dat zij tegen elkaar speelden. Zo ook op 20 maart 1935. We lezen in het verslag van na de thee: *"Na rust werd er voor het eerst gedoelpunt en wel door Theo van de Kamp. Enkele minuten later was het H. Zegelink, die nr. 2 langs de Vragender doelman deponeerde. In deze periode deden de bezoekers ook nog enkele pogingen die echter geen resultaat opleverden. H. Berentsen nam met een fraai doelpunt nr. 3 voor zijn rekening terwijl dezelfde speler er tenslotte ook voor zorgde dat de V.V.V. keeper ten vierden male achter in het doel moest zijn. Het einde van dezen in goede verstandhouding gespeelden kamp kwam derhalve met een verdiende overwinning voor de thuisclub. De heer Mulder floot verdienstelijk. De nieuwe doelman van de thuisclub kan op een goede partij terug zien."*

Ook het tweede van de Zwaluwen kwam die zondag in actie en wel tegen Vragender 2. Helaas is van deze wedstrijd de stand niet bekend. Lid van de Zwaluwen werd je pas, wanneer je van de lagere school af kwam. Dan werd je geplaatst in het tweede elftal. Later kwam daar nog een derde elftal bij. Dat derde elftal was het juniorenelftal. Dat het tweede elftal nog echt in een opbouwfase zat, kunnen we aan uit het bericht van 27 januari wel opmaken:

"Op het voetbalveld alhier speelden Zwaluwen 2 een vriendschappelijke wedstrijd tegen DVO uit Zwolle, die de onzen verloren met 6-0. Zwaluwen 2 was zeer zwak. Doordat het terrein slecht was, waren eenige van de beste spelers niet opgekomen, en moesten worden aangevuld door eenige supporters."

Hier moet even iets meer over D.V.O. verteld worden. D.V.O. Zwolle had zijn voetbalveld achter café Reijerink (in Zwolle uiteraard) en was in die tijd met een heuse ledencampagne bezig om een tweede elftal op te richten. Het elftal bestond vooral uit boerenzoons die zondags nog wel eens een partijtje wilden voetballen. Leden uit die tijd waren onder anderen Flip Lubbers, Roting en Frenken. De spelers en leden moesten beslist in

Zwolle wonen of werkzaam zijn. Ook het Eibergsche Veld en de Holterhoek werden daartoe gerekend. Leden jonger dan 15 jaar betaalden 15 cent per maand. Voor ouderen waren de kosten 25 cent, terwijl donateurs minstens 10 cent per maand moesten betalen. Dat het terrein van D.V.O. niet altijd even goed was, blijkt wel, als op 31 januari 1935 D.V.O. uitwijkt naar Lievelede om daar de competitiewedstrijd tegen de Trekvogels te spelen. Dat het terrein een blok aan het been zou worden voor de D.V.O. Zwolle, kon men vooruit niet zien, maar het slechte veld was er de oorzaak van, dat men aan de onderlinge competitie van 1935/'36 niet meer mee kon doen, zodat de club ophield te bestaan.

In april van dat jaar zien we voor het eerst een derde elftal van de Zwaluwen in de kranten staan. Dit neemt het op tegen het derde elftal van H.V.C. De wedstrijd werd in Harreveld gespeeld waar de Zwaluwen met 3-0 zijn verslagen.

Op 26 april 1935 organiseerden de Zwaluwen een eigen toernooi, dat als volgt verliep: *"Gisteren speelde op eigen terrein de Zwaluwen alhier een vriendschappelijke wedstrijd tegen D.V.O. uit Aalten, welke door Lievelede verdiend werd gewonnen met 2-1. Een tweeden wedstrijd werd gespeeld tegen A.L.O. uit Aalten. Daar onze jongens al reeds een harde strijd achter den rug had door de voornoemde wedstrijd tegen D.V.O. konden ze wegens vermoeidheid het niet bolwerken tegen A.L.O. en moesten zodoende het loodje leggen met 5-1. Toch mogen de Zwaluwen op een faire wedstrijd terugzien."*

Ook over D.V.O. Aalten moet hier iets naders verteld worden. Door Vriendenschap Omhoog (D.V.O.) was een katholieke ploeg die rond 1935 is ontstaan. De club had zijn voetbalveld aan de Bochooltsestraat en speelde in een geel shirt met zwarte broek. Behalve D.V.O. bestond in Aalten ook een hervormde voetbalploeg Aalten, die in al 1920 was opgericht. Jarenlang probeerde men om van deze twee ploegen één vereniging te 'maken, maar de pastoor van Aalten heeft tot zijn dood in 1969 deze vereniging tegengehouden. De nieuwe pastoor vond een fusie geen slecht idee en zo ontstond A.D. 69.

Nu de Zwaluwen waren ingeschreven voor de onderlinge competitie werd in de zomer van 1935 onderleiding van A. Kettering flink getraind. Eenmaal per week deed men dat door middel van voetbal- en atletiekoefeningen achter café Willemsen, tegenwoordig hotel Reyerink. Daar had de club een goal staan waar ook na werktijd wel eens op werd afgereageerd. Een oud-speler van de Zwaluwen uit die tijd weet zich te herinneren dat met name in de beginjaren tijdens de rust geen thee werd geserveerd, maar koffie met een beschuit.

Op 3 november 1935 speelt het eerste elftal van de Zwaluwen een uitwedstrijd tegen V.V.V. die als volgt verliep:

"VVV Vragender liet zich danig in de pan hakken door de Zwaluwen, die den laatste tijd in vorm komen en ook nu weer uitstekend op dreef waren. Lievelede's spel was technisch beter en dit vormde den doorslag voor de grote overwinning. De doelpunten werden gescoord door Jan Rademaker 3 maal en Henry Toebe 2 maal."

Het tweede speelde op diezelfde datum tegen V.V.V. 2. Ook zij wisten deze competitiewedstrijd succesvol af te ronden. Doelpunten werden gemaakt door G. Hillen, die 4x scoorde, Jan Lansink, 1x en H. Zeggelink, 2x.

Sportclub Rekken blijkt een gedegen tegenstander. Als men op 25 december naar Rekken afreist, zit de competitie er al half op.

"De Zwaluwen trekken gelijk in den aanval. Tweemaal wordt er keihard op de paal geschoten. Eenige corners leveren voor de Zwaluwen ook niets op, terwijl de verdediging van de sportclub hard werkt. De rust gaat dan ook in met blanco cijfers. Na 18 minuten gespeeld te hebben in de tweede helft vliegt de eerst bal voor de Zwaluwen in de touwen. Kort voor tijd

weet men nogmaals te scoren zodat Lieveelde met 2-0 terug naar huis kan."

De wedstrijden tegen sportclub Rekken hadden vaak een speciaal tintje. Herman Berentsen die bij Nieuwenhuis in Rekken als knecht was, bleef de zaterdag voor de wedstrijd in Rekken. In die tijd stond Rekken bekend als een 'drinkgat'. En zo kwam het een keer voor dat bestuurlid Jan te Brake opmerkte, dat Herman al goed aangeschoten aan de wedstrijd begon.

Voor beide elftallen zag het er halverwege de onderlinge competitie goed uit. Het eerste ging met 9 punten aan de leiding gevolgd door de Trekvogels met 8 punten. Het tweede elftal dat in de tweede afdeling uitkwam, stond er nog beter voor: met 10 punten aan kop, gevolgd door V.V.V. 2 met 3 punten! De trainingen van Kettering bleken het ei van Columbus te zijn. Op 16 februari speelde het tweede tegen Rekken 2.

"Om 1 uur werd in Rekken afgetrapt. Na een kwartier spelen, scoort W. Bush het eerste goal. Na de rust maakt de thuisclub na 10 minuten gelijk. Kort daarop weet opnieuw W. Busch zijn club weer de leiding te geven. Rekken krijgt enkele ogenblikken later een penalty toegewezen, die dankbaar wordt benut. Lieveelde valt een zelfde voorrecht ten deel en J. Kip toont zich een goede strafschnoemer door onhoudbaar in te schieten. W. Busch weet dan uit enkele goed aangegeven ballen van Henny Zeggelink den eindstand op 5-2 te brengen."

Bij de terugkomst van het tweede elftal werd met het voltallige bestuur afscheid genomen van penningmeester B. Tanck. De heer Zeggelink, secretaris en penningmeester, sprak de leden toe. Hij memoreerde dat de heer Tanck vanaf de oprichting een steun was geweest voor de vereniging. Als blijk van erkentelijkheid werd hem namens het bestuur een mooi rookstel aangeboden, dat in dank werd aanvaard.

Op 24 juli 1936 werden de laatste wedstrijden van de buurtschappen competitie afgewerkt in de thuisbasis Harreveld. Dit waren de volgende wedstrijden H.V.C. 2 tegen V.V.V. 2 (0-1), Trekvogels 1 tegen H.V.C. 1 (2-2), Zwaluwen 1 tegen Sportclub Rekken (9-1). In café de Boer van Jos Wiegers werden na afloop de prijzen uitgereikt. De Zwaluwen 1 en 2 ontvingen voor het behalen van het kampioenschap elk een beker, bovendien kreeg het eerste elftal voor de overwinning tegen Rekken nog een lauwertak. De andere clubs kregen als bewijs voor hun deelneming een medaille. Het zal die avond zeker laat zijn geworden. Maar dat kwam vaker voor als de jongens uit Lieveelde in Harreveld speelden: het was dan altijd feest, want de spelers wisten dat ze na de wedstrijd werden uitgenodigd bij Thoebes/Wiggers in het café. Daar kostte en biertje nog 15 cent. Thoebes/Wiggers was een makkelijk persoon, maar van de boekhouding had hij geen kaas gegeten. Na afloop werd er even gevraagd hoeveel drankjes er genuttigd waren en dan zei men braaf twee of drie, maar sommigen konden de weg naar Lieveelde nauwelijks terug vinden. Een zwart randje had het einde van het seizoen wel. Het zou de laatste keer zijn dat de Trekvogels uit Groenlo een wedstrijd speelden. Ook deze ploeg had het hoofd niet boven water weten te houden.

Nu beide elftallen kampioen waren geworden, was het tijd om ook een serie wedstrijden uit te schrijven. Deelnemende ploegen waren V.V.V., R.A.C., D.V.O. Aalten en Victoria terwijl een vriendschappelijke wedstrijd gespeeld werd door de Zwaluwen 2 en H.V.C. 2. Die wedstrijd eindigde in 3-2. Om het zicht van de weg te belemmeren werden rondom het veld, palen met een zeil geplaatst. Daardoor moest het publiek, om nog iets van het voetbal te zien, wel intree betalen. Op de 30 augustus werden de wedstrijden begunstigd door mooi weer en aanschouwd door een talrijk publiek, dat voor de entree van 10 cent echt waar voor zijn geld kreeg. Na afloop werden de prijzen uitgereikt bij café Willemsen. De beker kwam in het bezit van Victoria, de 2de prijs was voor R.A.C. en de derde voor V.V.V. terwijl de kampioenen op de vierde plaats eindigden. D.V.O. werd laatste.

In oktober 1936 begon voor het eerste elftal van de Zwaluwen de U.V.B. competitie. Tegenstanders in het seizoen 1936/37 waren Grol 4, D.V.O. 2 Aalten, Z.V.C. 2 Zieuwent, V.V.V. 1, V.I.O.S. 2 Beltrum en Sportclub Eibergen 1. De eerste wedstrijd was tegen Grol 4.

Deze werd verloren met 9-1. De krant zegt:

"Direct na den aftrap had Grol reeds de leiding en het spel was slechts 2 minuten oud toen de stand reeds 2-0 was. Na rust zorgde H. Berentsen voor het enige doelpunt aan Lievevelder kant."

Vanaf 1936 zien we de Zwaluwen regelmatig onder andere namen in de krant voorkomen, zoals L.V.V. en L.V.C., maar ook gewoon Lievevelder. Toch men mag aan nemen dat de club in de volksmond altijd de Zwaluwen bleef heten. De competitiewedstrijd tegen Z.V.C. 2 werd met 11-0 gewonnen. Het Zieuwentse elftal hield het halverwege de tweede helft voor gezien. De achterstand was te groot geworden om er nog een spannend slot aan te breien. De Derby tussen Vragender en de Zwaluwen verliep in het voordeel van de Zwaluwen. De vier doelpunten werden gemaakt door H. Berentsen, H. Toebe (2x) en Teben. Kampioen werd Grol 4.

Op 18 maart 1937 hielden de Zwaluwen een ledenvergadering bij café Willemsen. Na opening vertelde de penningmeester het volgende:

"De inkomsten van het afgelopen jaar bedroegen fl 128,55 de uitgaven waren fl 125,10 zodat er nog een batig saldo is van fl 3,45. Al heeft de vereniging dan geen groot overschot, men kan gezien de tijdsomstandigheden toch tevreden zijn. Daar er thans door de vereniging wordt gespeeld in de R.K. Voetbalbond en in de komende competitie ook met het tweede elftal hieraan zal worden deelgenomen, hetgeen nogal grote financiële offers van de vereniging eist, zal men trachten de meerdere uitgaven te bestrijden door den verkoop van donateurskaarten, meerdere thuiswedstrijden en seriewedstrijden van komende zomer waarvoor den steun van alle leden wordt verzocht."

Opmerkelijk is de passage dat het tweede team ook in competitieverband ging spelen.

Op 30 juli 1937 werden onder zeer slechte weersomstandigheden de jaarlijkse seriewedstrijden gespeeld. Door het slechte weer lieten Z.V.C. en D.V.O. Aalten het afweten. Hoewel D.V.O. een weekend later wel in de finale wedstrijden speelde. De deelnemers die het slechte weer wel trotseerden, waren Longa 3, V.V.V., H.V.C., Victoria, R.A.C., Fortuna Winterswijk de Zwaluwen en Gelria. Dit laatste team was een bedrijfsselftal van de gelijknamige schoenfabriek, die toen zo'n 60 werknemers had, genoeg om een behoorlijk team mee samen te stellen. Zij zouden de wedstrijd tegen Z.V.C. moeten spelen, maar aangezien deze club verstek liet gaan, werd de wedstrijd Gelria tegen Lievevelder 2 ingelast. T. Ponds van Gelria scoorde de enige treffer. De eindstand in het toernooi was als volgt: eerste in de A poule werd Fortuna Winterswijk, tweede D.V.O. Aalten, gevolgd door R.A.C. en Victoria. In de B poule werd H.V.C. eerste. De Zwaluwen waren door H.V.C. in de finale verslagen. De derde prijs was voor Longa 3 en Gelria werd laatste.

Voor het seizoen 1937/'38 werden beide elftallen van de Zwaluwen in de R.K.U.V.B. derde klasse D ingedeeld. Verdere tegenstanders waren V.V.V. 1, Sportclub Eibergen 1 en D.V.O. 2 Aalten. De eerste wedstrijd werd gespeeld op 19 september, en de ploegen speelden een dubbele competitie. Lievevelder haalde tegen Sportclub Eibergen flink uit. De bezoekers werden met 10-3 naar huis gestuurd. Het gejuich om het kampioenschap begon al vroeg in het seizoen. Maar er was ook een tegenslag te verwerken. Waarschijnlijk zal het een financiële kwestie zijn geweest, maar het tweede elftal zien we eind oktober toe treden tot de onderlinge competitie. De plaats in de R.K.U.V.B. competitie werd overgenomen door Grol 4. Het tweede elftal start zijn competitie tegen H.V.C. 2 en speelt in Harreveld gelijk: 2-2. Gezegd moet worden dat H.V.C. versterkt was met enkele spelers van het eerste elftal, terwijl de Zwaluwen met 10 man speelden. Met een monsterzege wordt het tweede elftal van V.I.O.S. van de mat geveegd. De Zwaluwen keren met een 12-0 overwinning naar huis. Willem Busch scoort in die wedstrijd maar liefst 5 keer. Door nog enkele overwinningen op D.V.O. Voor-Beltrum (6-0) weten de reserves van Lievevelder wederom het kampioenschap te behalen in de onderlinge competitie. Maar het feest wordt helemaal compleet, als blijkt dat het eerste elftal

al na één seizoen kampioen wordt in de derde klasse D.

In het seizoen 1938/'39 kwamen de Zwaluwen onder de naam L.V.C. uit in de 2de klasse E R.K.U.V.B. Al gauw zou blijken dat dit toch iets te hoog gegrepen was voor de Zwaluwen. Zo won Z.V.C. bijvoorbeeld twee keer van de jongens uit Lieveelde. De wedstrijd in Lieveelde wordt met 4-1 verloren. Wel moet gezegd worden dat L.V.C. met 10 man start. Voor rust komt men al met 2-0 achter te staan. Maar na de thee is L.V.C. weer compleet. Toch weet men het doel niet te vinden. De beide backs H. Berentsen en J. Stöteler hebben een lastige middag, maar weten de stand lang op 2-0 te houden. De wedstrijd tegen Keyenburg werd onder zeer slechte omstandigheden gespeeld. Voor de rust is de stand nog 2-3. De Zwaluwen kunnen het dan nog bij benen. Maar als de jongens uit Keyenburg in de tweede helft de wind mee hebben, is het gedaan. De eindstand werd 2-7. Naar alle waarschijnlijkheid is Lieveelde dat jaar gedegradeerd. Gegevens hieromtrent hebben we niet.

Op 6-6-1939 lezen we een merkwaardig bericht in de krant:

"Naar wij vernemen, zal de voetbalclub L.V.C. te Lieveelde zich aansluiten bij Longa, aangezien eerstgenoemde niet over voldoende financiën beschikt om nog verder in de competitie uit te kunnen komen. We kunnen Longa hiermede zeker geluk wensen, want de ploeg telt enkele spelers die na enige training een plaatsje in het eerste waard zijn."

Of de Zwaluwen later zijn samengegaan met Longa, blijft verder onduidelijk. Gegevens over het seizoen 1939/'40 ontbreken en ook de krant laat in die tijd weinig los over het voetbal van de Lieveeldse club.

Tijdens de Lieveeldse kermis in 1939 speelt men nog wel een vriendschappelijke wedstrijd tegen Longa 1. Het Zwaluwenelftal is daartoe uitgebreid met de beste spelers van V.V.V., H.V.C., en Z.V.C. Toch wordt het een monsterzege voor Longa, waarbij de gebroeders Schuurman een groot aandeel hebben in het verloop van de score. Zij maken maar liefs 5 van de 11 doelpunten.

In het seizoen 1940/'41 is Lieveelde gewoon ingedeeld in de competitie. Men speelt in de onderafdeling Gelderland 3de klasse I van de K.N.V.B., die dat jaar voor het eerst de competitie samenstelde (zie hoofdstuk 2). Tegenstanders waren o.a. V.V.V., Longa 3, W.V.C. 3 en V.I.O.S. 1 Beltrum. Hoewel de competitie op 22 september 1940 van start ging met onder andere de wedstrijd W.V.C. 3 tegen Winterswijk 3 zijn er nauwelijks uitslagen van dat jaar bekend en al helemaal niet van Lieveelde. Men mag dan ook wel aannemen dat dit ook het einde van de Zwaluwen heeft betekend. Waarschijnlijk heeft de club nog tot 1942 bestaan. Het werd in die tijd ook te gevaarlijk om nog wedstrijden te organiseren. In het geheim vonden nog wel eens vriendschappelijke voetbalwedstrijden plaats, maar dit gebeurde meer in het donker en vaak tegen onderduikers.

Het zou nog tot 1-8-1944 duren voor er weer over voetbal gesproken werd in Lieveelde. Toen werd namelijk de nieuwe voetbalclub Erix opgericht. Iemand die veel voor Erix betekend heeft, is Jan Stöteler.

Tussen 1934 en 1940 speelde de volgende jongens in het eerste van de Zwaluwen: A. Ponds, Henry Toebes, Jan Rademaker, Herman Berentsen, Theo van Uem, H. Nijenhuis, Theo van de Kamp, Willem Konings (keeper), Bernard Berentsen, Herman Wiechman, Teben, Harrie Berentsen, H. Lansink, Jan Stöteler.

Voor het tweede kwamen uit: Jo Busch, G. Hillen, Jan Lansink, Henny Zeggelink, Willem Busch, J. Kip, Tonnie Zeggelink, Leemreize, B. Graliker, Tone Lansink, B. Busch en Pasman. Verdere spelers uit die tijd waren: Bernard Toebes, Tone van Uem, Frits Wissink, Hendrik Bruil Jan en Willem te Walvaart (Wittens).

Aantal gevonden wedstrijden 87, waarvan 48 gewonnen, 26 verloren en 13 gelijk.

Jan Stöteler en zijn vrouw.

D.J.V. Lichtenvoorde

Op 14 januari 1934 wordt er een voetbalwedstrijd gespeeld door D.O.S. Zieuwent en D.J.V. uit Lichtenvoorde. Waanneer deze laatste club is opgericht en waar hij zijn voetbalveld had, is ons niet bekend. Hier volgt een deel van het wedstrijdverslag:

“Zondag had de ontmoeting plaats tussen DOS uit Zieuwent en DJV uit Lichtenvoorde. Door een fout van de DOS-keeper wist Koperberg met een handig tikje de eerste goal te maken. Even later scoorde Kruip (0-2). Nadat DJV nog een 3-tal goaltjes had gemaakt (Schuurmans, Doppen, Reijnders) werden de gastheren iets sterker en even voor de rust maakte Bekken een tegenpunt. Na rust kwam DOS een beetje opzetten en kon 2 maal scoren. Daarna weet Sevink uit een corner een goaltje te maken wat hij even later herhaalt. Hierna ging het spel gelijk op met DJV in de meerderheid, die zij nog eenmaal in een doelpunt weten om te zetten. Eind stand 4-8.”

Opmerkelijk veel namen worden er genoemd, iets wat de krant maar zelden doet. Wie waren deze personen? De doelpuntenmakers zijn, aan de namen te zien, vooral Lichtenvoordenaren, op Koperberg en Sevink na. De naam Koperberg komen we ook tegen bij de gymnastiekvereniging Longa: de voorzitter. Op 16 december 1935 speelde D.J.V. tegen Z.V.C. 2. De wedstrijd verliep als volgt:

“DJV heeft afgelopen zondag prachtig revanche genomen voor de nederlaag enige weken geleden. DJV speelde met 1 invaller terwijl ZVC 2 enige nieuwe spelers kende waar onder de keeper. Het eerste kwartier speelden beide elftallen goed tegen elkaar op, doch toen Boekelder het eerste goaltje maakte, was het gat gevonden. W. Sevink en Boekelder brachten de stand op 0-3 waarmee de rust inging. Na de rust ontplooidde DJV open spel, vooral het kwartet J. Schuurman, G. Schuurman, B. Boekelder en W. Sevink resp. als spil, rechtbuiten, rechtsbinnen en midvoor, was er goed De tegenaanvallen werden goed door ZVC opgezet doch Reijnders-Doppen was een klip die moeilijk te omzeilen was en daar achter stond ons keepertje Gerrit van Deelen. De DJV-linkerwing was evenwel te zwak voor de rest van het elftal, terwijl de ZVC-backs lang niet voor de poes waren vooral de linksback. Plm. 10 minuten na de thee hadden Boekelder en Sevink de stand vergroot tot 0-5. ZVC spande zich geweldig in om de eer te redden doch zonder telbaar resultaat. Bij een plotselinge uitval

maakte Breukers 0-6 met 'n mooi hoog schot. Sevink en Boekelder scoorden beiden nog elk eenmaal waarna de wedstrijd eindigde in een dramatisch modderballet. De leiding was in handen van Jan Wichman."

Na deze wedstrijd vinden we over D.J.V. geen enkele bericht meer.

Aantal gevonden wedstrijden 3, waarvan 2 gewonnen, 1 verloren en 0 gelijk.

R.A.C. Lichtenvoorde

R.A.C. is opgericht in juni 1932. In 1934 zien we deze club voor het eerst in de krant. De betekenis van de naam hebben we helaas niet kunnen achterhalen. Misschien dat er een verband is met de achternaam Rack. Minstens twee jongens van de familie Rack speelden bij deze club.

R.A.C. is een van de zogenaamde zomerelftallen, die in de periode van mei tot september voetbalden. Men mag ervan uitgaan dat de club hoofdzakelijk bestaan heeft uit spelers van Longa, een soort satellietclub dus. Dat de club niet uit kwam in de onderlinge competitie is daarom ook begrijpelijk. Dat men wel tegen deze verenigingen speelde bleek wel uit het wedstrijdverslag van 21 juni 1934:

"Zondag j.l had de wedstrijd RAC tegen sportclub Rekken plaats, welke eindigde in een 7-3 zege voor RAC. Dat het een alleszins verdiende overwinning was, getuigt het volgende. Als scheidsrechter Kolkman om twee uur beginnen laat, is eerst Rekken door goed spel in den aanval, wat met een doelpunt wordt bekroond. Evenwel maakten de Racmannen spoedig gelijk en voor rust weten ze den stand nog op te voeren tot 4-2, nadat door Rekken nog een maal gedoelpunt was. Na rust bleek Rekken uitgespeeld te zijn, want onze mensen gaven den Rekkenschen keeper nog drie maal het nakijken, terwijl Rekken onze keeper nog eenmaal passeerde, wat nog ontstond doordat er een misverstand plaats vond in onze achterhoede. Onze mannen hebben goed gespeeld de doelpunten waren prachtig vooral de voorzet van J. Hulshof welke door Toebes prachtig werd ingekopt."

In een ander verslag vinden we de naam van A. van Ooyen, die in dat zelfde jaar uitkwam in het tweede van Longa. In de eerste jaren werd er op het Longa terrein gespeeld. In 1935 kreeg de club een eigen voetbalveld en dat is zeker geen onbekend veld: achter Café Schreur aan de Harreveldse weg, waar ooit Volharding in 1913 was begonnen. Op 7 juli begon men met een seriewedstrijd, waaraan de volgende teams meededen: H.V.C., Zwaluwen 1 en 2, V.V.V., D.V.O. 1 en 2, Trekvogels, Z.V.C. 2 en Rekken. Om 1 uur werd er begonnen. Gespeeld werd er om het uur. R.A.C. speelde om 5 uur in de volgende opstelling: in het doel J. Holweg, achter A. Oonk en Th. Maneth, midden Theo Rack, H. Elskamp en G. Toebes, voor A. Nijenhuis, H. Sterenborg, J. Toebes, A. van Ooyen en B. Fiering. Reserve waren H. Rack en J. Ikink. De eerste wedstrijd die gespeeld werd, was die van de Zwaluwen tegen H.V.C. eindstand 0-3. Vervolgens traden de teams van Vragender en D.V.O. 2 Zwolle aan. Deze lieten een flinke pot voetbal zien, wat resulteerde in een eindstand van 5-2. De derde match ging tussen D.V.O. 1 Zwolle en Trekvogels uit Groenlo. Beide elftallen ontlieden elkaar niet veel: pas in de slotminuut werd er door D.V.O. gescoord. De Zwaluwen 2 werden in de vierde wedstrijd simpel door Z.V.C. 2 aan de kant gezet met 5-1. De vijfde en laatste wedstrijd zou moeten gaan tussen R.A.C. en Rekken. Deze laatste ploeg was echter zo onsportief niet te verschijnen. Dus werd besloten om een vriendschappelijke wedstrijd te houden tussen R.A.C. en de Trekvogels, die voor R.A.C. in een 6-0 overwinning eindigde. Op 14 juli werd de finale gespeeld onder een fel zonnetje. De vijf winnaars van de voorwedstrijden werden aangevuld met een oude bekende, namelijk Victoria,

waarschijnlijk samengesteld uit oud-spelers van die club. Het wedstrijdverloop was als volgt: H.V.C. - D.V.O.: 0-1, R.A.C. - Victoria: 1-2, Z.V.C. 2 - V.V.V.: 0-3. De krant vermeldt alleen wie de eerste prijs heeft gewonnen en dit blijkt Victoria te zijn. Het bezoekersaantal viel wat tegen, maar dat had alles te maken met de hitte.

Omdat veel leden van R.A.C. in competitieverband speelden bij Longa, kwam het regelmatig voor dat spelers van buurtverenigingen te gast waren. Op 29 april 1936 speelde R.A.C. een uitwedstrijd tegen de Trekvogels. Het zou de laatste wedstrijd zijn, die de Trekvogels speelden. Na die datum werd een fusie aangegaan met Grol, wat de S.V. Grol wel uit kwam, aangezien er een paar goede spelers bij de Trekvogels zaten. Maar een belangrijker aspect was het voetbalveld dat achter café Van Uem lag. De S.V. Grol kreeg nu de beschikking over veel hoger gelegen terrein. Het weer zat op 29 april absoluut niet mee. De gastspelers van die middag waren onder andere Hendrik Hubers, Alie Hahné van V.V.V. en Antoon van Ooyen. De eindstand was 4-4. Op pinkstermaandag werden enkele wedstrijden gespeeld op het terrein achter café Schreur. Voor het eerst speelde R.A.C. in zijn nieuwe groen-witte tenue. De scheidsrechters waren de heren Wekking en Iking. Voordat de finale gespeeld werd, kregen de toeschouwers ter opluistering wedstrijd te zien tussen V.V.V. en Ajax Bredenbroek. Deze eindigde in 2-4 voor Ajax. De finale werd gespeeld tussen "De Jonge Werkman" en een Fortuna combinatie. Met spelers als Ebbers en Toebes in de gelederen wist De Jonge Werkman de eerste prijs te behalen, tweede werd Fortuna en de derde waren de Trekvogels. Laatste werd R.A.C.

14 JULI 1936

R.A.C.

14 JULI 1936

R.A.C. tijdens de finale wedstrijden op 14 juli. V.l.n.r.: Johan Toebes, Toon van Ooyen, Gert Toebes, Herman Rack, Toon van Koot, Jan Knufing, Theo Rack (zijn bijnaam was Bonsema, naar oranje-speler Otto Bonsema, waarschijnlijk vanwege dezelfde voetbalstijl). Vervolgens: Bernard Fiering, ?, Herman Sterenberg (Bokkers), B. Oonk, Henk Holweg (keeper) en een Maneth. Op de achtergrond de afrastering om zwartkijken tegen te gaan.

Voor het zomertoernooi van R.A.C. verstuurde Th. B. Schroer, eigenaar van café Boszicht en beheerder van het voetbalveld, een uitnodiging naar verschillende verenigingen. Niet overal werd de uitnodiging met enthousiasme ontvangen. Zo blijkt uit een ingezonden brief die buiten de verantwoording van de redactie in de krant geplaatst werd:

Zaterdag 25 juli mochten wij per post onderstaand schrijven ontvangen: Aan het bestuur van de voetbalvereniging Fortuna Winterswijk. Door deze vraag ik u beleefd of uw voetbalclub

Fortuna genegen is om een voetbal seriewedstrijd mee te spelen, welke wedstrijden worden gehouden op zondag 9 en 16 augustus 1936 op het voetbalterrein Schroer Varsseveldscheweg Lichtenvoorde. Aanvang namiddag half 2 De prijzen zijn als volgt 1^e prijs 1 vat bier 30 liter, 2^e prijs 10 flesch wijn, 3^e prijs 20 halve liters bier, 4^e prijs 4 flesch wijn, 5^e prijs 50 sigaren in een kist. De prijzen worden niet uitgereikt op zondag 16 augustus, verder kan een ieder vereniging zelf beslissen, wanneer zij de prijzen verlangt. De clubs welke de drankprijzen winnen, wordt de gelegenheid gegeven om op een namiddag of avond de drank prijzen hier onder een gezellig feestje te verteeren. De loting van de clubs die samen spelen wordt gehouden op zondag 2 augustus namiddag 3 uur hier in café Schroer. De voetbalwedstrijd wordt uitgeschreven door ondergeteekende en heeft ten doel een gezellig feestje en een tractatie voor de leden. Inleggeld fl 1,25. Uw antwoord gaarne tegemoet ziende de ondergeteekende w.g. Th. B. Schroer. Lichtenvoorde cafe Boschzicht. Zie hier 't letterlijke schrijven met taalfouten inbegrepen. We willen er niet veel aan toevoegen alleen dit. Weten onze georganiseerde verenigingen dat Longa Lichtenvoorde seriewedstrijden houdt op 2 en 9 augustus? Wist de heer Schroer dat ook? Op de tweede plaats: Fortuna leent zich er niet voor om aan seriewedstrijden met dergelijke prijzen deel te nemen. We voetballen voor ons plezier en het lust ons niet voor drankprijzen te spelen. Nu Niet en nooit! Dat achten wij ver beneden onze waardigheid. We hopen dat geen enkele IVCBer en UVB er 'n dergelijk gedoe steunt. Namens de RK v.v Fortuna

*De voorzitter H.J. Bekker
De secretaris H. Konings*

Deze wedstrijden zijn het begin van het zogenaamde café-voetbal, dat wij anno 2001 nog steeds kennen en dat zeker populair is in de zomermaanden (zie hoofdstuk 5). Voor het eerst zien we dat er openlijk voor drankprijzen wordt gevoetbald. Op zich was het een onschuldig toernooi, dat de heer Schroer probeerde op te zetten. Zijn gedachtegang kon ieder in die tijd begrijpen. Het was immers voor het eerst dat Nederland zo'n groot aantal werkelozen telde. De crisis maakte de tijd niet vrolijker, waarom dan niet een gezellig potje voetbal met een leuk feestje er achteraan om de sfeer wat op te vrolijken, moet Schroer gedacht hebben. Uiteraard zou hij er ook wel wat aan verdienen. Het viel allemaal niet in goede aarde bij een aantal katholieke sportverenigingen. Hoewel drank en topsport niet samen gaan, was het doel van de prijzen indertijd vooral de gezelligheid te bevorderen en dan is een leuk café-toernooitje nooit weg.

Fortuna wist die zomer te voorkomen dat bij Schroer een voetbaltoernooi werd gespeeld. Schroer daarentegen is wel de geschiedenis in gegaan als de man die het cafévoetbal geïntroduceerd heeft. Zijn bedoelingen waren ongetwijfeld goed, maar de voetbalclubs dachten nog niet echt met hem mee. Het zou nog tot in de jaren zestig duren, voor er echt sprake was van een café-competitie.

De grote verliezer van deze affaire was R.A.C., de zomervoetbalclub. R.A.C. werd nu gezien als het "enfant terrible" van de wilde clubs. We zien later dat seriewedstrijden die georganiseerd werden door R.A.C., altijd in verband stonden met Longa, was het niet door de spelers, dan wel door de naam van die wedstrijden: L.R.V. toernooien (Longa, R.A.C. en Victoria).

Ondanks dit incident speelde R.A.C. dat jaar nog wel enkele uitwedstrijden. Een jaar later werd er weer volop gevoetbald in de weide van Scheur. In juni speelde R.A.C. een vriendschappelijke wedstrijd tegen Z.V.C. Gastspelers bij R.A.C. waren onder anderen J. Hahné (V.V.V.) en Jan Rademaker (Zwaluwen). Dat Hahné ook hier zijn kwaliteiten kon tonen, bleek wel uit het aantal penalty's dat Z.V.C. mocht nemen. Eén werd er door hem naast gekeken en een tweede werd door hem gestopt. Maar toch weet Z.V.C. gemakkelijk te winnen

met 5-1. Een opmerking van de sportverslaggever over deze wedstrijd in de krant laat ons zien, dat de belangstelling redelijk was te noemen. En als het gras op tijd gemaaid was geweest, zou dat het spel ten goede gekomen zijn.

Eind juni 1937 werd het eerste lustrum door R.A.C. gevierd. Aan het jubileumtoernooi werd onder andere deelgenomen door de Zwaluwen, V.V.V., D.V.O. Aalten, Treffers Etten, D.V.O. Voor-Beltrum, H.V.C., Victoria, de Heurne, Ajax Bredenbroek en een Longa-combinatie. De finale werd gespeeld door Victoria en D.V.O. Aalten, waarvan het volgende verslag:

“Ongeveer een kwartier na het begin scoorde de rechtsbinnen van Aalten. Naarmate de tijd vorderde werd de wedstrijd spannender. DVO was de meest aanvallende, maar de attacks van Victoria waren, geleid door Flory, niet geheel zonder gevaar. Bezemer in het doel verrichtte wonderen: met veel bravour, kunst en vliegwerk en een hoop mazzel hield hij zijn kist verder schoon, waarbij palen lat gewaardeerde diensten verrichten. Toen de scheidsrechter het einde floot was de winnaar DVO Aalten.”

Na afloop werden de prijzen uitgedeeld in café Boszicht. R.A.C. kon terugzien op een mooi eerste lustrumtoernooi. Dit was tevens het laatste lustrum. De ploeg werd nadien opgeheven. Mede door de regel van Longa, dat leden van deze club in de zomermaanden niet voor een andere club mochten spelen.

Aantal gevonden wedstrijden 25, waarvan 15 gewonnen, 6 verloren en 4 gelijk.

K.J.C. en de K.J.W. Lichtenvoorde

De K.J.C. was een landelijke organisatie met afdelingen in bijna iedere parochie. Rond 1933 werd in Zieuwent en Lichtenvoorde ongeveer gelijktijdig eenzelfde vereniging opgericht. In Zieuwent was dit de Jonge Wacht en in Lichtenvoorde de Katholieke jongens Centrale. Het initiatief hiertoe kwam vanuit de kerk. In Lichtenvoorde was pater S. Link hiervan de grote promotor. Voor de katholieke jeugd was dit de enige vereniging waar men voor een stukje ontspanning zorgde voor de leeftijd tussen 12 en 16 jaar. Van 16 tot 21 jaar had men de Jonge Middenstand of jonge Werkman. Het waren verenigingen voor iedereen, zonder onderscheid in rang of stand. Er waren dan ook maar weinig gezinnen waarvan de jongens in de leeftijd van 12 tot 16 jaar geen lid van de K.J.C. waren.

Men had verschillende activiteiten, zoals een mondharmonicaclub, die onder leiding stond van B. Boschker, en een club voor figuurzagen en houtsnijwerk. Deze stond onder leiding van onderwijzer A. Holweg. In 1934 werd een wandelclub opgericht onder leiding van J.W. Holweg. Deze club deed onder meer mee aan de kringwandel dagen van de K.O.G., de voorloper van de wandelvierdaagse. Maar het belangrijkste onderdeel en tevens paradepaardje van de K.J.C. was de voetbalclub, die onder leiding van Bernard Pothof al vrij gauw de schrik van de Achterhoek werd, aangezien van deze jongens maar moeilijk te winnen was. In die periode kende men dan ook een stel goede spelers zoals Jan en Gerrit Schuurman, Gert Reinders, Willy Doppen, Jan Foury en Jan Manschot. Jongens die later bij Longa op het hoogste niveau zouden voetballen. Men kan dus stellen dat de K.J.C. een soort kweekvijver is geweest voor Longa, aangezien er in de beginjaren bij Longa nog geen juniorenelftallen waren. De eerste wedstrijd dateert van 18 augustus 1934 en werd gespeeld op het terrein van D.I.O. in Zieuwent. K.J.C. nam het op tegen K.M.D. uit Harreveld: eindstand 5-0. Duidelijke cijfers.

Aangezien de club niet over een eigen voetbalveld beschikte, week hij vaak uit naar voetbalvelden in de buurt, zoals die van Longa of R.A.C.

In April 1935 ging de hele vereniging naar Harreveld, waar een soort toernooi werd gevoetbald. De leden van de K.J.C. waren verdeeld in drie teams. Het resultaat was de volgende uitslagen: H.V.C. 1 tegen K.J.C. 1 (2-1), H.V.C. 2 tegen K.J.C. 2 (2-0), H.V.C. 3 tegen K.J.C. 3 (2-1). Het was dus geen succesvol toernooi voor de K.J.C. uit Lichtenvoorde.

De K.J.C. had veel activiteiten in het door pastoor Thomas Sanders in 1906 gestichte patronaatsgebouw. Het patronaatsgebouw werd opgericht met als doelstelling: het op een hoger peil brengen van ontspanning en vrijetijdsbesteding. De verkennerij en gidsen hadden hier ook hun onderkomen. In 1912 deed het gebouw dienst als noodkerk tijdens de bouw van de nieuwe Bonifatiuskerk. In de Tweede Wereld oorlog was het in gebruik voor evacués. In de jaren vijftig werd het gebruikt als gymlokaal en weer later als jeugdthonk. Eind jaren zeventig werd het gebouw, toen bekend als de Möllenkoare, afgebroken.

Ook de K.J.W., de Katholieke Jonge Werkman, kende een voetbalclub. Leden waren jongens in de leeftijd van 16 tot 21 jaar. Zij speelden op 12 mei 1935 een vriendschappelijke wedstrijd tegen H.V.C. uit Harreveld. Voor het eerst behaalde K.J.W. een overwinning op Harreveld: stand 3-2.

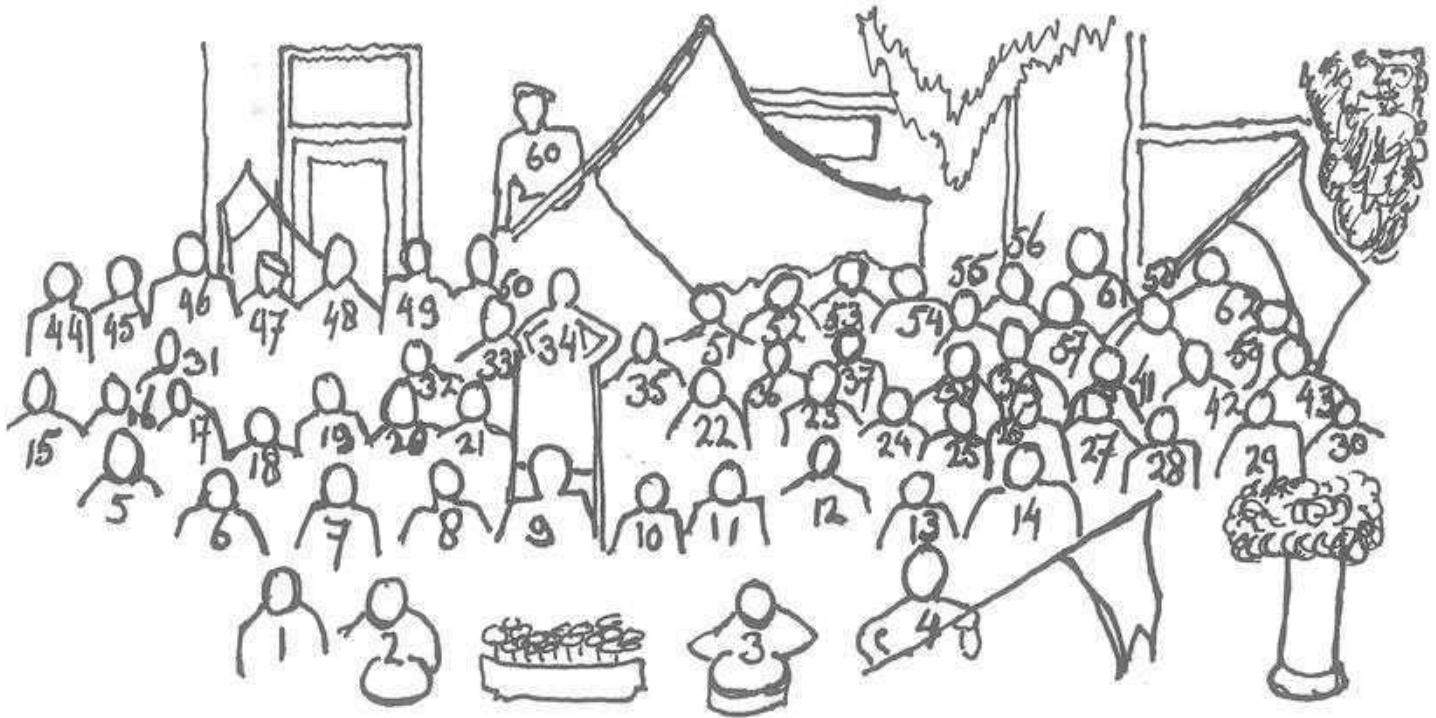
In 1935 werd door de R.K.U.V.B. een juniorencompetitie ingesteld. De vergadering in het R.K. verenigingsgebouw in Doetinchem werd geleid door de heer Groot Bruinderink uit Groenlo. Het eerste jaar namen reeds 286 junioren deel aan de competitie. De K.J.C. had een belangrijke functie in die competitie: niet alleen deden er verschillende elftallen uit diverse plaatsen aan mee, maar de K.J.W. zorgde ook voor de begeleiding van de jongens.

Aan de seriewedstrijden die in juli 1935 werden georganiseerd door Longa deed de K.J.W. ook mee. Andere deelnemers waren Z.V.C. 1, H.V.C.1, Grol 3, Longa 3 en V.V.V. 1. De K.J.C. moest het op nemen tegen V.V.V. Vragender. Het zou een legendarische overwinning worden voor de K.J.C. Vragender werd met 7-2 van de grasmat geveegd. Voor Vragender was het geen best toernooi, want in de tweede wedstrijd tegen Longa 3 werd al met dezelfde cijfers verloren. De finalisten waren Longa 3, H.V.C. en de K.J.C. door een beter doelsaldo werd de K.J.C. geplaatst voor de finale. Wie uiteindelijk het toernooi gewonnen heeft, is niet bekend.

Op 25 augustus en 1 september hield de Katholieke Jonge Werkman, ter gelegenheid van zijn tweede lustrum een eigen toernooi op het R.A.C.-terrein aan de Harreveldseweg achter café Schreur. De vereniging telde op dat moment 50 leden.

“De openingsmatch werd gespeeld tussen RAC en de Trekvogels uit Groenlo. De Rac'ers hadden lang niet hun sterkste elftal op de been gebracht, iets wat aan de homogeniteit van de ploeg niet weinig afbreuk deed. In het veld was echter het krachtsverschil tegen de volledige Grollenaren nog weer gunstig voor de thuisclub. Doelpunten scoren bleek echter voor beide elftallen een kunst te zijn die men niet machtig was. Wederzijds werd er hard gezwoegd, doch het was en bleef 0-0 toen scheidsrechter Wekking dan ook inrukken floot. Vrouwe Fortuna was bij het loten aan de zijde van de Trekvogels. De tweede wedstrijd ging tussen de Zwaluwen Lievelede en V.V.V. Lievelede bleef het goede pad van de laatste weken bewandelen en wist ook nu weer over Vragender te zegevieren. Voor rust werd het 1-0, terwijl daarna Hahné nogmaals gepasseerd werd. Het einde kwam derhalve met 2-0. Tenslotte speelden de jonge Werkman en Victoria tegen elkander. Slechts sporadisch viel er in deze match van goed spel te genieten, al komt beide elftallen lof toe voor de energieke wijze waarop zij begonnen. Vijf minuten na den aanvang wist de KJW reeds te doelen terwijl nog geen kwartier daarna de stand weer gelijk was. Na de rust had het doel van de KJW heel wat stormlopen te verduren doch de achterhoede wist stand te houden. Eindstand 1-1. Scheidsrechter Ebbers floot een prima Wedstrijd.”

De ploegen Fortuna 2 en K.J.W. Silvolde waren voor de voorronden vrijgeloot. Zij moesten het op 1 september opnemen tegen de Trekvogels en de Zwaluwen. Helaas zijn de uitslagen niet gevonden.

Op de vorige bladzijde: K.J.C. 1933 achter bij de Pastorie.

1 Jan Schuurman 2 onbekend 3 Atoon te Brake (Sjaak) 4 Johan Spekking 5 W. Holweg (onderwijzer) 6 J. Wouters (Australië) 7 onbekend 8 Herman Sterenberg 9 pater Link 10 Harry Pillen 11 Leo Paashuis 12 Jan Holweg (leider) 13 Antoon Visser 14 Jan Hummelink (leider) 15 Gerrit Paasschens (leider) 16 J. Sterenberg (Batten) 17 Piet v/d Mosselaar 18 Theo Hulshof 19 H. Sterenberg (Gatjan) 20 Bertus Hulshof 21 Hemmy Kruij 22 J. Sterenberg 23 Jan de Graaf (leider) 24 onbekend 25 onbekend 26 Jan Willemsen 27 Theo Dusseldorp 28 Hendrik Liesting 29 onbekend 30 Theo Pillen 31 Theo Pondes 32 Benny Boschker (slager) 33 Frans Kruij 34 Benny Breukers 35 Broer Tillman 36 onbekend 37 Gerrit Schuurman 38 Harry Weeber 39 H. van Eeten 40 onbekend 41 Antoon Slot 42 Antoon Abbing 43 Jan Foury 44 Bernard Holweg 45 Hendrik Wennekes 46 Bernard Pothof (leider) 47 G. Rijnders 48 Jan Wiesman 49 Piet Hulshof 50 Herman Fiering 51 Jan Mulders 52 Arie Huinink 53 Jan Elschot 54 Bongers 55 Harry Ravesloot 56 Willy Doppen 57 Bert Boekelder 58 Gert Reinders 59 Benny Huls 60 Theo Beuting 61 Antoon Manschot (leider) en 62 Toon Kettering (leider)

-GROOTE FANCY-FAIR-

ter gelegenheid van het eerste Lustrum (5-jarig bestaan) der
Lichtenvoordsche K. J. C., in het Patronaatsgebouw op
Zaterdag 14, Zondag 15 en Maandag 16 Jan. 1939

ZATERDAGAVOND 14 JANUARI

openstelling voor het publiek van 6 tot 10 uur.

ZONDAG 15 JANUARI

's middags 12 uur, officiële opening door den
Zeereerw. Heer Pastoor H. J. W. M. Hunsche, O. F. M.
en toespraak door den Edelachtb. Heer A. J. v.d. Laar,
Burgemeester van Lichtenvoorde.

Hierna rondgang van de genoodigden.

Openstelling der Fancy-Fair voor het publiek van
half 1 tot 2 uur en van 4 tot half 11 uur.

MAANDAG 16 JANUARI

openstelling 's avonds van 6 tot 10 uur.

's Avonds om 9 uur heeft in het K.J.C. gebouw de
trekking der loterij plaats.

Alle drie dagen muzikale opluistering door een
speciaal aanaeworven orkest.

Affiche fancy fair

Op 24 april 1936 deed de K.J.C. met twee elftallen mee aan een serie wedstrijden in Harreveld. In beide wedstrijden weet men te winnen al ging de wedstrijd tussen K.J.C. 1 en de Zwaluwen niet echt gemakkelijk:

“Naar de krachtsverhouding te oordelen had een gelijk spel de verhouding in het veld wel zo goed weergegeven. Beide elftallen waren goed tegen elkander opgewassen. H. Manschot gaf de leiding aan de KJC'ers, doch enige minuten daarna bracht Th. van Uem de partijen met een scherp schot op gelijken voet. Een uit een corner teruggespeelden bal wist Kip daarna van grooten afstand meestelijk te benutten; hard en onhoudbaar vloog de bal in de uitersten hoek. Nog voor rust maakte KJC weer gelijk. Na de hervatting was het spoedig van Uem die ten tweeden male Lievelede de leiding gaf; uit een penalty scoorde hij zuiver het derde doelpunt. De KJC'ers beducht geworden door haar samenspel weten gemakkelijk 3-3 te maken. Tenslotte moest Konings toezien hoe het leder voor den vierde maal in het doel suisde. Door deze overwinning kreeg de KJC den eerste prijs, een beker, toegewezen.”

*Personen die Medgenodigt zj- v. d. Fancy-Fair.
v. d. officiële opening op Zondag 15 Jan. 39 om 12 uur.*

et. J. v. d. Raai	J. d. Strenberg.	J. Pothof.
Th. Wopereis.	Mej. M. Strenberg.	M. Hulshof.
J. Hulshof.	M. Strenberg.	v. Dassen.
A. Manakot.	Mej. A. Strenberg.	Hulshof. Nijgenind.
W. Kots.	Dr. Mandij.	H. H. Bruis.
A. Klein-Tank.	Dr. Brumminkwijer.	B. Pothof Sr.
M. Hulshof-lor.	Wol. Merken.	B. Pothof Jr.
Pastor de Groot.	Baeten-batenburg.	Brouwerij, de kled.
" " Lincik.	Hulshof (Stewart).	J. A. Penterman.
Kap. A. Capree.	J. Nijgenburg.	P. Helling.
Pastor Smak.	Dr. Schaer.	Schietclub.
Rector Ninteman.	Dr. Cobben.	J. Halweg Jr.
Pastor Bergwerf.	Th. Hulshof.	J. Hummelink.
" " Kroon.	Hulshof. v. Rom.	M. de Brake.
Kap. Bruggeman.	Hulshof. Lincik.	Gj. Paaserna.
Pastor Stunneke.	Hulshof. Balthussen.	Mej. Dr. v. Kampen.
Kap. Smoet.	C. Hulshof. Hulshof.	Kap. v. Wijk. Birtje.
Bertman D. J. V.	Wid. Westerman.	Deken. Vreterbaan.
" " D. J. M. V.	H. Ponder.	Dom. P. ten.
" " J. W.	J. Hulshof. Bannink.	
" " R. K. W. V.	J. Hulshof. v. Haven.	
" " R. K. Middemel.	M. Kots.	
" " Kvarissen.	J. A. Ponder.	
" " A. B. T. B.	M. Fieken.	
" " Armbeekman.	Mr. Koppenberg.	
" " Bouwvafel.	M. Veltman.	
" " Kruiverbaan.	Mr. Halweg.	
" " Longa.	Frans. Kieboeken.	
" " Pharrmonie.	Reunissen - Grento.	

De lijst van genodigden voor de officiële opening van de fancy-fair

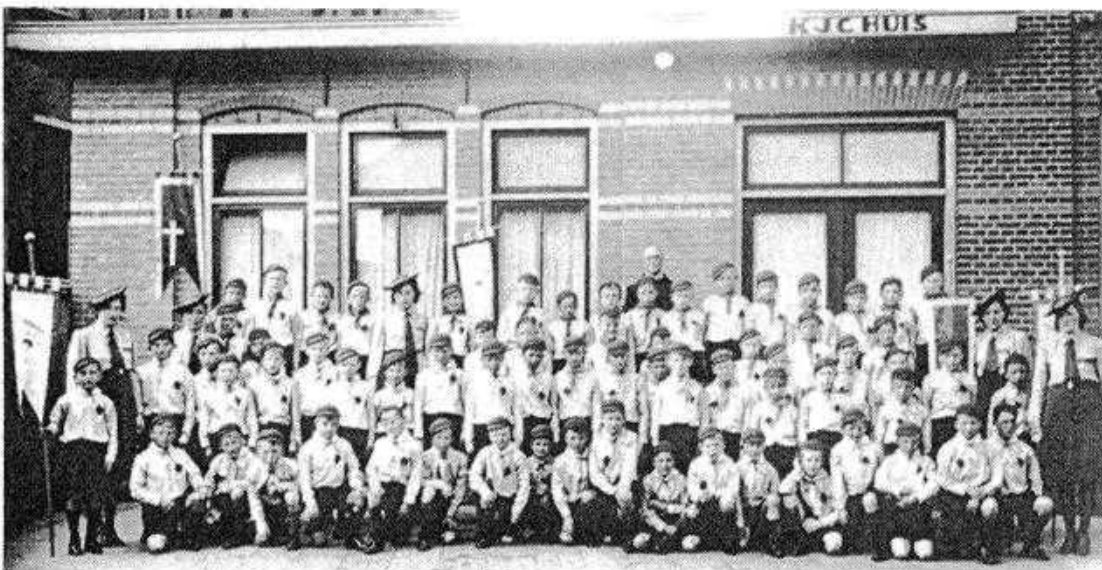
Op 18 maart 1937 hield de K.J.C. een bestuursvergadering. Doel van de vergadering is het aanstellen van zowel een nieuwe directeur als een nieuwe beschermvrouwe. Tot directeur wordt benoemd pater J.H.C. van der Zijde OFM, als opvolger van pater A.J. Link OFM. Tot beschermvrouwe wordt gekozen mevrouw J. Hulshof-Eras,. Zij was de opvolgster van mevrouw L. Hulshof-Wiegerinck. De notulen van deze vergadering eindigen als volgt: *“Op het welslagen der goede harmonie met den nieuwen directeur, werd er een glaasje gedronken, dat niet versmaad werd. Daar het laat was geworden sloot de directeur met 't kruisteken.”* (Getekend door de directeur en de secretaris)

Vier jaar na de officiële eerste installatie op 15 augustus 1933 telt de K.J.C. op 1 oktober 1937 65 leden. In 1936/'37 kreeg Longa een eigen juniorenafdeling, waardoor de voetbalclub van de K.J.C. in feite overbodig werd. Nadien is deze afdeling van de K.J.C. dan ook opgeheven. Dit had ook wel te maken met het feit dat Longa zijn leden in 1936 verbod om in de zomermaanden voor een andere club uit te komen. Dat gold dus ook voor de K.J.C. Op 14 augustus 1939 hield de K.J.C zijn eerste lustrum.

De lijst van genodigden voor de officiële opening van de fancy-fair mag niet ontbreken (zie vorige bladzijde). In totaal waren er 77 personen, instanties en besturen uitgenodigd.

De K.J.C. onderging in de dagen van de tweede wereldoorlog nog een naamsverandering: de Katholieke Jongeren Centrale werd “Maria Congregatie.” Ofschoon er weinig van staat opgetekend in het verslagenboek van de K.J.C. blijkt alleen al uit de naamsverandering, dat er na de benoeming van de nieuwe burgemeester de N.S.B.'er Lamers grote veranderingen hebben plaats gevonden. In 1943 gaat men over tot de vordering van het K.J.C.-huis en het patronaatsgebouw ten behoeve van Duitse evacués.

Jeugdleiders of in om in K.J.C.-termen te blijven, prefecten, waren in die oorlogstijd Th. Bonnes, Jos Kruip, J. Manschot, A. te Brake, J. Koperberg, en Th.B. Hulshof. Directeur was pater Nazarius de Wit. Na de oorlog ging de K.J.C. over in de verkennerij, de tegenwoordige Scouting. De wandelafdeling van de K.J.C. ging nog enkele jaren door tot 1948, toen door de heren J. Werner, J. de Graaf en H. Bonnes de avondvierdaagse werd opgericht. Maar hierover komt in een latere periodiek misschien iets meer. Spelers die ooit uitkwamen voor K.J.C. of K.J.W. zijn onder andere Visser, Manschot, G. Schuurman, J. Schuurman, W. Doppen en G. Reinders.

K.J.C. tussen 1940 en 1943, met de zgn. serva's (leidsters). De leidsters zijn v.l.n.r.: Greet Huiting, onder het vaandel Martha Tjihuis, vervolgens voor het tweede raam mevrouw Schilders-Pothof, pater Nazarius de Wit, dan mevrouw Celine Manschot en voor het vaandel mevrouw Marie Pothof.

D.E.S. Lichtenvoorde

D.E.S. was de eerste christelijke gymnastiek vereniging in Lichtenvoorde die rond 1930 moet zijn ontstaan. Op 29 februari 1932 besluit het bestuur van deze club tot oprichting van een voetbalafdeling. Grote promotor achter de voetbalafdeling blijkt Ds. Evert Jansen Schoonhoven te zijn, predikant van de hervormde gemeente tussen 1931 en 1940. Op zaterdagmiddag 24 april 1932 speelde D.E.S. zijn eerste officiële wedstrijd, tegen een combinatie van Longa 2 en 3. Gevoetbald werd er op een terrein gelegen aan de Varsseveldseweg. Later zou de club een eigen voetbalveld krijgen op het Brook in de weide van Hendrik en Jan ten Have. De leiding was die middag 24 april 1932 in handen van Jan Wichman. Helaas is de eindstand niet bekend. Op 24 september 1932 speelt D.E.S. mee in een voetbaltoernooi van sportclub Bredevoort. Verdere deelnemers zijn de Chr. Sportvereniging Aalten, S.K.V. Winterswijk en de arbeiders sportbond uit Winterswijk. Tegen de laatste speelt D.E.S. zijn eerste wedstrijd. De wedstrijd verloopt als volgt: *“De combinatie uit Winterswijk vertoont in de eerste helft het betere spel maar weet het net nog niet te vinden. Als de tweede helft nog maar een kwartier te spelen is, blijkt de stand nog steeds 0-0 te zijn. Op dat moment krijgen de roodbroeken een penalty, en deze wordt onhoudbaar ingeschoten. Hierna werd het D.E.S. te veel en het geslagen elftal krijgt in de resterende minuten nogmaals twee doelpunten te verwerken.”*

Door dit verlies was D.E.S. genoodzaakt om de kleine finale te spelen de zaterdag erop. Maar aangezien tegenstander S.K.V. Winterswijk niet op kwam dagen werd D.E.S. automatisch derde en verdiende daarmee een medaille. Ter opluistering werd nu aangetreden tegen Sportclub Bredevoort. Al gauw blijkt dat dit nog iets te hoog gegrepen is voor de jonge club: men verliest met 5-2.

Op maandag 21 november 1932 werd in de bovenzaal van Ons Huis te Bredevoort een vergadering belegd die tot doel had een zaterdagmiddagcompetitie te organiseren. Aanwezig waren afgevaardigden van de Chr. sportvereniging Aalten, Sportclub Bredevoort, Chr. Voetbalvereniging D.E.S. uit Lichtenvoorde en K.V.W. uit Winterswijk. Als voorzitter fungeerde Ds. Visch. Ds. Jansen Schoonhoven uit Lichtenvoorde gaf een korte uiteenzetting hoe in grote steden als Den Haag en Leiden de zaterdagcompetitie opgezet was en tot grote bloei was gekomen. Na een breedvoerige bespreking werd tenslotte besloten tot oprichting van zo'n competitie die voorlopig bestond uit de hierboven genoemde verenigingen.

Voor het eerst is er dus een zaterdagcompetitie. Dat was een unieke gebeurtenis in een tijd waar immers nog op zaterdag gewerkt werd. De vraag was, hoe lang deze competitie het zou volhouden. Door de hoge werkeloosheid in de jaren dertig was dat toch onzeker. Op 6 december werd besloten dat de onderlinge competitie op zaterdagmiddag 17 december 1932 van start zou gaan met de wedstrijd Sportvereniging Aalten tegen D.E.S. Lichtenvoorde. Als voorzitter van de wedstrijdcommissie werd H. Kappers uit Aalten gekozen. Secretaris/penningmeester was de heer A.H. Aalbers uit Lichtenvoorde, de oud-voorzitter van E.M.M. Elke toetredende vereniging werd verplicht een inleggeld te betalen van fl 2,50. Op 28 maart vinden we een tussenstand van deze competitie, die er als volgt uitzag:

Club	gespeeld	gewonnen	gelijk	verloren	doelpunten	punten
Sportclub Bredevoort	4	3	1	0	15-5	7
Chr s.v. Aalten	5	2	1	2	18-3	5
SKV Winterswijk	3	1	0	2	11-12	2
DES Lichtenvoorde	4	1	0	3	5-19	2

Hoe de eindstand was, is ons niet bekend. In 1933 zien we dat D.E.S. ook een korfbalafdeling heeft. In de Aaltense courant stond een uitslag van een wedstrijd tussen D.E.S. Lichtenvoorde en T.O.P. uit Aalten. T.O.P. won de wedstrijd in Lichtenvoorde onder leiding van de heer Reizen met 4-6.

Op 31 juli 1933 werd er in Lichtenvoorde vergaderd over de competitie 1934. Besloten werd om de competitie uit te breiden, belangstellende verenigingen konden zich melden bij secretaris Aalbers in Lichtenvoorde. Maar tot een volledige competitie komt het dat jaar niet, aangezien Aalten zich ook nog had teruggetrokken. Zo werd er dat jaar door D.E.S. weer vriendschappelijk gevoetbald.

“Op 17 augustus 1934 woensdagavond speelde de voetbalvereniging Barlo een vriendschappelijke voetbalmatch tegen D.E.S. uit Lichtenvoorde. Barlo wist met 2-0 in hun voordeel te eindigen.”

Hier past enige nadere informatie over de voetbalvereniging Barlo. Deze club werd op 9-3-1934 opgericht en was ook een christelijke vereniging. Gespeeld werd er in een wit-zwart shirt. Het voetbalterrein lag in de nabijheid van boerderij Baoten op Den Hollen Barg. Later werd gevoetbald aan de huidige Scholenkampweg. De meeste leden kwamen uit het oostelijke gedeelte van buurschap Dale. De club heeft zeker tot aan de Tweede Wereldoorlog bestaan, soms vermeld als Zwart-wit Aalten, dan weer als Barlose Voetbal Vereniging.

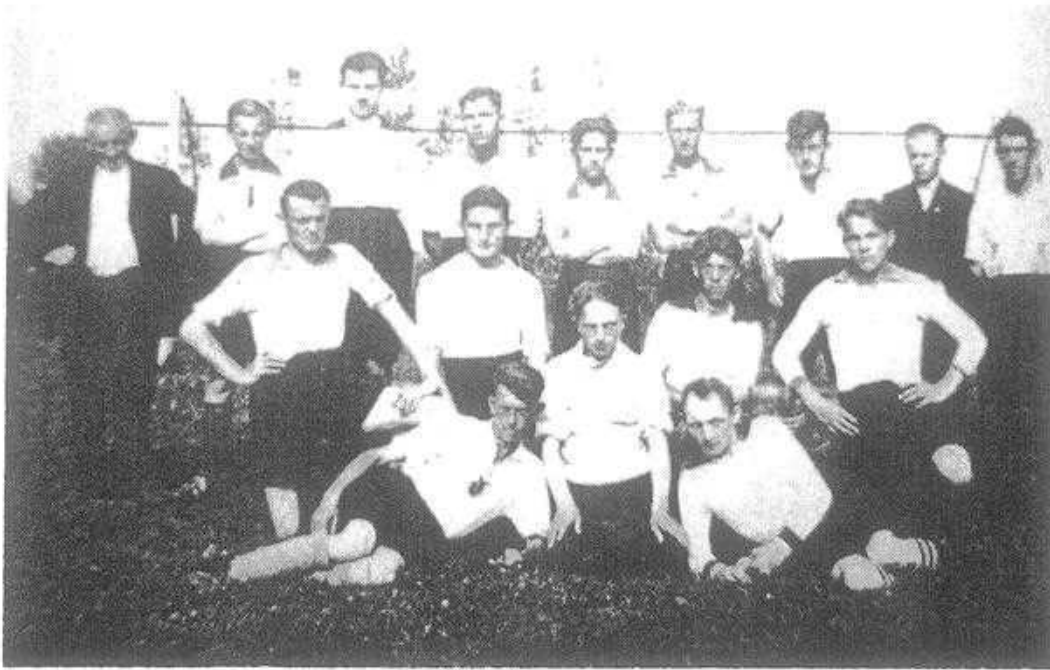
Op vrijdag 8 februari 1935 werd opnieuw een poging ondernomen om een zaterdagcompetitie van de grond te krijgen. Inmiddels waren er al meer christelijke verenigingen ontstaan. Er was dus deze keer voldoende belangstelling. Deelnemende verenigingen waren D.E.S. uit Lichtenvoorde, Sportclub Bredevoort, Victoria Varsseveld, Zwart-wit uit Barlo, Blauw-zwart uit Lintelo en Blauw-wit uit Dinxperlo. Op 6 maart 1935 werd de onderlinge zaterdag competitie overgenomen door de Christelijke Nederlandse Voetbalbond, de C.N.V.B. Als afdelingsbestuur werd gekozen J. Smits uit Barlo en H. Jansen uit Dinxperlo. Ongeslagen kampioen werd Zwart-wit uit Barlo.

Op 11 oktober 1935 ging de zaterdagmiddagcompetitie weer van start met de volgende ploegen: Zwart-wit Barlo, Blauw Wit Dinxperlo het 1^e en 2de elftal, Excelsior Doetinchem en S.S.S. Eibergen. Maar helaas zonder D.E.S. Lichtenvoorde. De club is waarschijnlijk voor die tijd al opgeheven. Tussen 1935 en 1937 is er zowel in de Aaltense Courant als in de Geldersche Bode niets te vinden over de Christelijke voetbalclub D.E.S. Maar in 1937 vinden we weer een bericht in de Geldersche Bode:

“Een nieuwe voetbalvereniging. Naar wij vernemen bestaan hier in Lichtenvoorde de plannen voor het oprichten van een protestantse voetbalvereniging. Om daartoe te geraken zal dezer dagen een vergadering worden gehouden onder leiding van Ds. E. Jansen Schoonhoven. Enige jaren geleden heeft hier ter plaatste ook een dergelijke vereniging bestaan doch naderhand moest deze wegens te geringe animo worden opgeheven. Een voetbalveld is nog steeds ter beschikking.”

Maar de plannen voor de heroprichting blijven beperkt tot dit berichtje. Het zou nog tot 1948 duren voor er weer een protestantse voetbalclub zou komen. In hoofdstuk 4 leest u meer daarover.

Gespeelde wedstrijden 10, waarvan 1 gewonnen, 7 verloren, 1 gelijk en van 1 is de uitslag onbekend.

Het kampioenselftal van Zwart-wit Barlo. V.l.n.r. achterste rij: Opa Gerrit Onnink, Henk Lievers, Gerrit Ligterink, Willem Walvoort, Hendrik ter Horst, Appie Blomer, Anton Hogenkamp, Gerard Hogenkamp en Johan Walvoort elftal leider. 2de rij v.l.n.r.: Holthuis, Theo Hultzink, Jelis Cornelissen en Henk Ebbers, Voorste rij: Leonard Cornelissen, Jan Onnink (doelman) en Gerrit Onnink.

Victoria (deel 2)

Rond 1935 komen we de naam Victoria weer tegen. Victoria was eigenlijk een soort van buurtvereniging. Enkele leden besloten op zeker moment om ook weer te gaan voetballen. De buurtvereniging besloeg de straten Weyenborgerdijk, Oude Winterswijkseweg, Aaltenseweg, en buurtcafé Hogenkamp. Waarschijnlijk zijn voor die eerste wedstrijden wel enkele oudspelers opgetrommeld om voor de eer van het roemruchte Victoria te strijden. Toen men enkele wedstrijden gespeeld had, begonnen ook de leden van Longa die "op het Veld" woonden, zich ermee te bemoeien. Zij hadden ook wel zin om voor de buurtvereniging te spelen en langzamerhand begon Victoria weer een echte voetbalclub te worden. Op 27 juli hield Victoria in de weide van Bennink, thans aan de Vestdijkstraat, zijn eerste toernooi sedert augustus 1927. Deelnemende clubs zijn dan R.A.C., de Heurne, V.V.V., Victoria en de Zwaluwen. De Heurne, een buurtschap onder Aalten, opent het toernooi tegen R.A.C. Dat de jongens uit de Heurne, ook een pas opgerichte club, het lang niet slecht doen, bewijst wel de eindstand: 1-1. Na loting mocht R.A.C. door.

De tweede wedstrijd speelde V.V.V. tegen Victoria en die verliep als volgt:

"In het begin had Victoria de beste papieren, vrij spoedig had men reeds een 3-0 voorsprong die echter later geheel verloren werd. Door Boekelder en Bleumink en het in eigen doel trappen van een der backs was het spoedig 3-0. Doch Boschker en Hahné weten nog voor de rust den achterstand om te zetten in een 4-3 voorsprong die zoals bleek ook na de rust gehandhaafd werd."

Vervolgens kwamen de boys uit Lievelde, die tegen de Heurne een 4-1 overwinning behaalden. De finale werd gespeeld tussen R.A.C. en V.V.V. en werd gewonnen door R.A.C. De doelpunten werden gemaakt door Toebes, van Ooyen, en Fiering (2x), terwijl Lubbers voor V.V.V. de eer wist te redden. Na deze serie wedstrijden kregen de bestuursleden van buurtvereniging Victoria de smaak te pakken. Al snel volgde er een tweede toernooi, waaraan

ondermeer deelnamen: de Heurne, die de thuisploeg met 10-2 wist te verslaan, R.A.C. de Zwaluwen Lievelede en V.V.V. Vragender. Ook werd er een vriendschappelijke wedstrijd gespeeld tussen voetbalclub Aalten en Winterswijkse Boys. De eindstand van deze wedstrijd was 4-1. In de finale speelden een week later V.V.V. en R.A.C.

Als afsluiting van het zomervoetbalseizoen organiseerde Victoria voor zijn voetballers in oktober van 1936 een gezellige avond. Deze avond werd gehouden in het buurtcafé Doppen (Hogenkamp). Het programma bestond uit muziek en verder veel komische voordrachtjes. Om 12 uur waren de festiviteiten beëindigd.

Het eerste toernooi na het akkefietje dat caféhouder Schreur in 1936 had met Fortuna, werd georganiseerd door de combinatie Victoria, Longa en R.A.C. De journalist was lovend over het goed georganiseerde toernooi, dat een mooi aantal deelnemers telde onder andere Longa 3, de Zwaluwen, R.A.C., de Treffers uit Etten, R.K.V.V. Silvolde, H.V.C., V.V.V., D.V.O. Aalten en Victoria. De wedstrijd tussen H.V.C. en V.V.V. werd halverwege de tweede helft gestaakt omdat door een dubieuze beslissing van de scheidsrechter de gemoederen te hoog op liepen. De stand tussen R.K.V.V. Silvolde en een Longa-combinatie eindigt in 2-8. Bij Longa speelden onder andere J. Manschot en W. Doppen in de voorhoede. De spannendste wedstrijd was die tussen D.V.O. en Victoria. D.V.O., dat in de 2de klasse van de R.K.U.V.B. speelde, zag aanval na aanval geblokt worden door Kees Bezemer. Hij gebruikte handen en voeten om de bal uit zijn doel te houden. Kwam er een voorhoedespeler in scoringspositie, dan werd deze door onze voddenboer getraakteerd op een flinke klodder pruimtabak. 10 minuten voor het einde stond het nog 0-0, toen Flory een verwoestend schot van ca. 30 meter afstand op het doel van D.V.O. afvuurde. Het bruine leder gaf de keeper het nakijken en liet het net trillen.

Na 1936 raakte het zomervoetbal een beetje in het slop. Het incident met Schreur had dit soort wedstrijden geen goed gedaan. Het imago was dusdanig aangetast dat de publieke belangstelling ook terugliep. Hoewel er na 1936 geen toernooien meer werden gespeeld bleef Victoria bestaan, want het was per slot van rekening een buurtvereniging en geen voetbalclub. Maar het is zeker dat men nog wel af en toe een balletje trapt. Zo speelde Victoria op 1 december 1939 een uitwedstrijd tegen Rietmolen. De eindstand was 3-1 voor Rietmolen. Na het verslag van deze wedstrijd, vinden we over de voetbalploeg Victoria niets meer in de kranten.

Voetballers uit die tijd zijn Bernard en Tone Tenten, kleermaker Frans Boekelder, Kees Bezemer, Frans Flory, Gerrit Bleumink, Jan Doppen, Hendrik Hubers en Jan Geerdink,

Aantal gevonden wedstrijden 9, waarvan 4 gewonnen, 5 verloren en 0 gelijk.

D.O.S. Zieuwent

Door Oefening Sterk luidt de volledige naam van D.O.S. Zieuwent. De club moet voor april 1934 zijn opgericht. Op 10 juni 1934 ontmoetten beide Zieuwentse clubs elkaar in een vriendschappelijk duel. Het wedstrijdverslag gaat als volgt:

“Om 1 uur floot de scheidsrechter de beide elftallen in het veld. De Tosch werd gewonnen door DOS. Na ruim tien minuten spelen werd de keeper van DOS verschalkt, waarna het tweede doelpunt volgde. Toen kwam DOS geducht opzetten, zodat de achterstand verkleind werd: 2-1. Daarna werd er voor de rust nog 3 maal door DIO gedoelpunt. Na de rust werd er

van beide kanten hard gewerkt maar na een kwartier te hebben gespeeld werd de keeper van DOS gepasseerd door een keihard schot. Daarna volgde het 7de doelpunt waarna nog een poosje werd gespeeld en het einde werd gefloten. Stand 7-2 in het voordeel van DIO." Een zware nederlaag voor D.O.S. dat het toen al moest afleggen, als het erom ging wie de eerste club in Zieuwent was.

Aantal gevonden wedstrijden 4, waarvan 1 gewonnen, 3 verloren en 0 gelijk.

D.I.O. Zieuwent

De volledige naam van een andere Zieuwentse club was "Door Inspanning Overwinning", kortweg D.I.O. De oprichting vond plaats ergens tussen 22 april en 2 mei 1934. In het bestuur zaten de voorzitter A. Kolkman, secretaris W. Lankveld, penningmeester Frans Voorhuis en geestelijk adviseur A.B. Copier.

De club speelde zijn eerste wedstrijd op 2 mei 1934 tegen een vereniging met de naam "De Veteranen". Deze club moet afkomstig zijn uit Ruurlo. De wedstrijd verliep voor D.I.O. gunstig, want de Zieuwentse wonnen met 5-3. Op 6 juni 1934 speelt D.I.O. tegen plaatsgenoot D.O.S. Door de aanhoudende regen kon de wedstrijd niet uitgespeeld worden. De stand was na een half uur spelen 1-0 in het voordeel van D.I.O. Na drie achtereenvolgende gewonnen wedstrijden moest D.I.O. op 17 juni 1934 aangetreden tegen "grote broer" uit Lichtenvoorde, LONGA 2. Dat D.I.O. toen een moeilijke tegenstander trof, was van te voren duidelijk. Longa kwam naar Zieuwent tot de tanden gewapend met voetballers als Antoon en Johan Toebes, Alli Hahné (drie ex-EMM'ers), Antoon van Ooyen, Herman Holweg en keeper Cees Bezemer, de man met de ijzeren vuisten. Longa 2 won wel, maar de stand bleef gelukkig beperkt tot 4-1. Dat Zieuwent niet bang was voor gerenomeerde ploegen uit die tijd, blijkt wel uit het feit dat D.I.O. het op 14 augustus 1934 weer opnam tegen V.I.O.S. Beltrum. De eindstand was 5-2 voor D.I.O.! Op 2 september 1934 lezen we het volgende bericht in de Geldersche bode:

"Onze plaatselijke voetbalclub DIO speelde zondagmiddag op eigen terrein een vriendschappelijke wedstrijd tegen Volharding uit Kranenburg. De uitslag was 6-0 in het voordeel van Zieuwent. Naar we vernemen is de voetbalvereniging DIO van plan zich te laten inschrijven in den RK Voetbalbond te Utrecht."

Hiermee was de club concurrent D.O.S. een stap voor. Dat men de zaakjes structureel wou aanpakken blijkt wel uit het volgende bericht van 13 september 1934:

"Naar wij vernemen is de voetbalclub DIO van naam veranderd en is het geworden ZVC Zieuwentsche Voetbalclub. De voetbalclub ZVC is dezer dagen ingeschreven in den R.K. Voetbalbond te Utrecht. Wij wensen haar veel succes met deze inschrijving en hopen dat ze binnenkort nog heel wat successen te boeken krijgt."

Dit betekende het einde van D.I.O. Of het bestuur hetzelfde is gebleven blijkt niet uit het bericht.

Aantal gevonden wedstrijden 7, waarvan 6 gewonnen en 1 verloren.

Z.V.C.(2)

Z.V.C. werd dus volgens de krant opgericht op vlak voor 13 september 1934. Voor de tweede maal zien we een voetbalploeg met deze naam ontstaan in Zieuwent. De club speelde zijn eerste wedstrijd op 30 september, een uitwedstrijd tegen N.E.C. uit Eibergen. Die dag reisde ook het tweede elftal naar Eibergen af om daar te spelen tegen N.E.C. 2. De uitslagen van deze wedstrijden zijn helaas niet bekend. Het zou kunnen dat het tweede elftal bestond uit oud D.O.S. spelers, want ook D.O.S. vinden we na die bewuste 13 september niet terug in de krant. Op 7 oktober speelde Z.V.C. zijn eerste competitiewedstrijd op eigen terrein tegen R.V.C. Rietmolen. Helaas was het geen goede start voor de jongens. Ze verloren met 4-2. In tegenstelling tot clubs als V.V.V. en H.V.C. speelde men meteen vanaf het begin in de competitie van de R.K.U.V.B. en niet eerst in de onderlinge competitie. Z.V.C. kwam uit in de 2de klasse U.V.B. waar men het moest opnemen tegen N.E.C. 2 uit Neede, Fortuna 2 uit Winterswijk, V.V.V. Vorden, Grol 4, R.V.C. 2 uit Rietmolen, en het eigen tweede team van Z.V.C.

Het voetbalterrein was gelegen bij Vossnieder, vlakbij de boerderij van A. Wopereis. Vanaf 13 september 1934 was de boerderij een soort clubhuis. Men kon er zich verkleden en wassen. Het was er klein en primitief, maar wel gezellig. Voor de broeken en jassen waren in de waskamer een serie grote spijkers in een balk geslagen en in kleine teiltjes kon men zich met koud pompwater wat oprispen. Wanneer na een wedstrijd zo'n stel dampende kerels kwam binnenvallen, moesten de dochters van Vossnieder daar snel weg wezen. Het was een situatie die soms ook letterlijk een hoge nood veroorzaakte, aangezien in de waskamer ook de enige w.c. stond. Het waswater werd in de graven naast het huis gekieperd, soms met een stuk zeep erbij. Wanneer de kinderen maandagmorgen daarna enigszins fris op school wilden komen, moesten ze eerst onder in de sloot naar de Sunlight-zeep zoeken. Tijdens rust werd er uit een paar grote ketels thee geschonken. Dit gebeurde veelal aan de lijn maar bij slecht weer ook wel binnen.

Op 5 februari 1935 werd de laatste competitiewedstrijd van het seizoen 1934/'35 gespeeld tegen R.V.C. 2 te Rietmolen.

“Na de aftrap is ZVC direct in de meerderheid maar meerdere kansen worden niet beloond een toegekende penalty wordt overgeschoten. Toch weet ZVC het te doelpunten. RVC doet dan geweldige pogingen om gelijk te maken en het gelukt hen dan ook als de ZVC-keeper is uitgelopen. Een RVC-speler schiet dan in het ledige doel, hiermede den stand gelijk makende. ZVC zet er dan alles op alles en de goed samenspelende voorhoede maakt er dan spoedig 2-1 van, waarmee de rust ingaat. Na de rust heeft ZVC de wind mee en gaat het gemakkelijker. Reeds in de eerste minuten maakt de midvoor er 3-1 van. Met ZVC in de meerderheid wordt de stand opgevoerd tot 5-2 waarmee het einde komt. De RVC-achterhoede redde vele balletjes. Scheidrechter Ebbers verrichte goed werk.”

Uiteindelijk werd Fortuna 2 kampioen. Later in dat jaar speelde men vriendschappelijk tegen Fortuna 2 en wist Z.V.C. met 6-2 te winnen. Er ontstond een kleine woordenwisseling tussen het publiek en de scheidsrechter, de heer Klein Hemmink. De krant beschreef dit als volgt:

“Ofschoon de scheidsrechter enkele vergissingen maakte, was de kritiek van de spelers en van het publiek zeer overdreven. Het ware te wensen dat vooral de toeschouwers zich niet met de leiding bemoeiden.”

Op 2 juni 1935 werd het Z.V.C.-terrein, waar reeds geruime tijd op gevoetbald was, officieel ingezegend. De demonstratie wedstrijd werd gespeeld tussen Longa 1 en 's-Heerenberg 1. De winnaar ontving een lauwertak. Met muzikale begeleiding van de harmonie van Zieuwent vertrok de stoet vanuit café Goldewiek. Helaas is de uitslag van de wedstrijd niet bekend.

Z.V.C. 1 in 1935. Staande v.l.n.r.: Herman Kolkman, n.n., Jean Hummelink (Winterink, de man van het gebroken been) n.n., n.n., n.n., n.n. Tweede rij, gehurkt links: Bernard Karnebeek.

Op 18 augustus 1935 lezen we in de krant de eerste berichten die er op wijzen dat Z.V.C. ook met de toekomst van het voetbal bezig was. Het A-junioren elftal speelde een vriendschappelijke wedstrijd tegen H.V.C. 3 en wist van die ploeg met 6-3 te winnen terwijl het junioren B-elftal uitkwam tegen H.V.C. 4 en eveneens won. Waarschijnlijk zijn de twee genoemde H.V.C.-elftallen ook van een jongere leeftijd. Op 17 september speelde het eerste van Z.V.C. zijn eerste competitiewedstrijd van het seizoen 1935/'36, een uitwedstrijd tegen Longa 3. De tweede wedstrijd werd gespeeld tegen de oude kampioen, Fortuna 2, die thuis speelde. De stand is 7 minuten voor het einde 2-2, als de linksbinnen van Z.V.C. een doorbraakmogelijkheid ziet en de winnende goal weet te realiseren. Dit zijn de eerste punten voor Z.V.C. De 3-3 uitwedstrijd tegen Grol 2 was sensationeel te noemen, vooral toen deze club later kampioen werd. Doelverdediger Vos werd de held van Z.V.C. In februari 1936 speelde Z.V.C. thuis de competitiewedstrijd tegen D.V.O. uit Aalten. Het is voor de Aaltense ploeg de eerste nederlaag.

“Voor de rust is het een gelijk opgaande wedstrijd, met nu en dan ZVC iets in de meerderheid. De 2-0 voorsprong is dan ook volkomen terecht. Na de thee tapt DVO uit een ander vaatje en moet de ZVC-verdediging menigmaal terrein zuiveren, wat hen dezen middag wederom goed afgaat. De aanvallen van ZVC hoewel minder talrijk leveren steeds gevaar op. Na lang zwoegen redt DVO de eer door een prachtig schot van den linksbuiten. Eindstand 2-1.”

De uitwedstrijd tegen Grol eindigt opnieuw prachtig met een overwinning voor Z.V.C., dat voor de titelkandidaten een lastige tegenstander blijkt te zijn. De wedstrijd tegen H.V.C. had een speciaal tintje. De oude rivalen die voor het eerst in de R.K.U.V.B.-competitie speelden waren er zeer op gebrand om het de Z.V.C.-ers moeilijk te maken. Onderleiding van scheidsrechter Ebbers verliep de wedstrijd zeer sportief en toen deze het eindsignaal blies, wonnen de jongens uit Zieuwent met 3-2.

De eindstand van de competitie 1935/'36 in de 2de klasse E was als volgt:

Ploeg	wedstrijden	gewonnen	verloren	gelijk	punten	doelsaldo
1 Grol 2	12	9	3	0	21	67-22
2 D.V.O Aalten	12	6	2	4	14	40-39
3 Longa 3	12	4	5	3	13	41-36
4 ZVC Zieuwent	12	5	2	5	12	33-31
5 Fortuna 2	12	4	2	6	10	42-52
6 HVC Harreveld	12	2	4	6	8	32-45
7 V.I.O.S. Beltrum	12	2	2	8	6	18-48

In de periode van 1934 tot 1937 speelden onder meer de volgende jongens in het eerste van Z.V.C.: A. Kolkman, J. Hummelink, A. Bekken, A. Hummelink, Hoenderboom en Lunter.

Op 15 en 16 augustus 1936 was het jaarlijkse zomertoernooi van Z.V.C. Hieraan deden alle Z.V.C. elftallen mee, ook de junioren. In de voorronden kreeg het junioren-elftal V.V.V. 2 als tegenstander. De uitslag was verrassend voor de junioren uit Zieuwent: V.V.V. 2 werd verslagen met 5-0. Het werd voor Vragender een dramatische middag want ook het eerste moest zijn meerdere erkennen in Z.V.C. 1. Tot zeven maal toe moest Hahné naar de bal vissen. Andere tegenstanders van Z.V.C. waren V.I.O.S. 1 en 2 en de K.J.C. uit Lichtenvoorde. Deze ploeg speelde in de finale tegen het eerste van Z.V.C. en verloor met 7-1, zodat de eerste prijs naar Z.V.C. ging. Verrassend in de B poule was de eerste prijs voor de junioren van Zieuwent! Dat belooft wat voor de toekomst! Het succes van de junioren leidde een maand later tot de vorming van een derde elftal dat zijn eerste wedstrijd speelde tegen H.V.C. 2, die Z.V.C. wist te winnen met 12-2. Gezegd moet worden dat H.V.C. niet op zijn sterkst was. Z.V.C. 3 deed later mee aan de onderlinge competitie voor tweede elftallen.

Op 15 mei 1937 deed Z.V.C. mee aan een voetbaltoernooi in Keyenburg. De club speelde tegen V.V.G. 2 uit Gaanderen, eindstand 4-2 in het nadeel van Z.V.C.

Het eerste en het tweede elftal deden ook weer mee in de bondscompetitie. Het tweede ontmoette hier buurtclubs V.V.V. en de Zwaluwen. De wedstrijden tegen deze clubs verloren ze allemaal. In het seizoen 1937/'38 werd weer in de tweede klasse D gevoetbald met enkele andere elftallen zoals Longa 2, de kampioen van dat jaar, en Grol 3. Verder zien we weer oude bekenden zoals D.V.O. Aalten, Fortuna 2, V.I.O.S. en H.V.C.

Zieuwent begon het seizoen tegen D.V.O. Aalten met een overwinning en werd door goed spel al meteen gezien als kandidaat voor de eindstrijd. Tegen V.I.O.S. Beltrum werd echter een krappe overwinning geboekt 1-0. Uitblinker in die wedstrijd was de jeugdige keeper van V.I.O.S. die de onmogelijkste ballen uit zijn doel wist te werken. Het tweede elftal speelde in de onderlinge competitie tegen onder andere Lievelede waar Z.V.C. met 2-1 won. Verder zijn er niet veel uitslagen bekend, aangezien de krant meer oog had voor de reguliere competitie. Het eerste elftal vervolgde de competitie tegen Grol 3. Z.V.C. kwam in een geheel nieuwe opstelling het veld op.

“De rechtervleugel was het sterkste, de gebroeders Hummelink speelden schitterend samen, en mochten bovendien het genoegen smaken elk drie doelpunten te scoren. De nieuwe midhalf Elschot, verving zijn voorganger uitstekend. Wie dacht dat door zijn verplaatsing het backstel zou verzwakken vergistte zich, want Kolkman werd door de kleine Schroer goed gesteund. Tenslotte de nieuwe doelverdediger die de moeilijke opgave had ten Bras te vervangen. Werd hij voor rust door het overwicht van ZVC niet in de gelegenheid gesteld zijn kunnen te tonen, de tweede helft maakte de Grolse voorhoede het hem wel eens danig lastig, waar door ook hij twee maal mocht vissen. Vanwege het mooie najaarsweer was er behoorlijk veel belangstelling voor een goede wedstrijd, waarvan de eindstand 6-2 was.”

Zo krijgen we in het krantenverslag een aardig beeld van de gewijzigde opstelling.

Longa 2, het kampioenselftal. Staande v.l.n.r.: scheidsrechter G. Schuurman, W. Doppen, A. te Vruchte, B. Doppen, G. Reinders, W. Dusseldorp (garage). In het midden: B. Boekelder, B. Manschot en A. Stortelder. Op de voorgrond: G. Reinders, G. Holweg en J. ter Haar.

In het seizoen 1938/'39 werd Z.V.C. kampioen van het R.K. U.V.B.-district 3, tweede klasse E, waarin men onder andere tegenstanders als Keyenburg, L.V.C. uit Lieveelde (daarvoor de Zwaluwen), D.V.O. 1 Aalten, Grol 3 en Fortuna 2 Winterswijk. Op 23 maart 1939 werd tegen Fortuna 2 de kampioenswedstrijd gespeeld. Het werd een monsterscore van 13-0. Hierdoor mocht Z.V.C. promotie-wedstrijden spelen tegen degradant uit de eerste klasse Fortuna 1 en Ajax Bredenbroek, de kampioen van de andere afdeling. De uitwedstrijd tegen Ajax verloor Z.V.C. Thuis speelt Z.V.C. tegen Fortuna 1. Als de tweede helft van start gaat, is de stand nog 1-1. Binnen een kwartier weet Fortuna twee maal te scoren, terwijl in het laatste kwartier de eindstand op 1-6 wordt. Met vier punten uit 2 wedstrijden weet zich Fortuna al verzekerd van de eerste klasse.

In het seizoen 1939/'40 speelde Z.V.C. weer in de tweede klasse, maar dat is niet zeker, aangezien er geen uitslagen bekend zijn. Wel vinden we enkele uitslagen van tegenstanders die ook in 1938/'39 tegen Z.V.C. voetbalden, zoals Longa 3 en Fortuna 2.

Het seizoen 1940/'41 was voor Z.V.C. een zwaar seizoen. Men speelde in de 2de klasse J. van de K.N.V.B. onderafdeling Gelderland. Maar liefst 11 voetbalverenigingen waren hierbij ingedeeld, o.a. W.V.C 2, Fortuna 1, D.V.O. 1 Aalten, Grol 2 en voor het eerst Neerlandia Harreveld. Er kwamen in die tijd maar weinig wedstrijdverslagen in de krant, het was immers oorlog! Daarom weten we weinig over het seizoen 1940/'41. Op 25 mei 1941 - het zal een van de laatste wedstrijden van dat seizoen zijn geweest- speelde Z.V.C. uit tegen Kotten. De eindstand was 10-2 voor Kotten. Voor het verdere verloop van de competitie verwijzen we naar hoofdstuk 4, het deel over Neerlandia.

In het seizoen 1941/'42 speelde Z.V.C. geen voetbal meer. Het was te gevaarlijk voor de jongelui om zich nog in het openbaar te vertonen of om aan sportmanifestaties deel te nemen. Niemand wilde immers naar Duitsland gestuurd worden om te werken! Hoewel de bezetter het graag had gewild werd er door gewone verenigingen maar zelden meer gevoetbald. Sommige werden zelfs opgeheven uit angst dat de bezetter ledenlijsten met persoonsgegevens in handen zou krijgen. Voetbal was in die tijd voorbehouden aan Duitsgezinde clubs.

Na de oorlog werd in 1945 R.K.Z.V.C. opgericht. Dit is geen heroprichting maar een nieuwe vereniging, met een bekend klinkende naam.

Aantal gevonden wedstrijden 52, waarvan 29 gewonnen, 15 verloren, 6 gelijk en van 6 is de uitslag niet bekend.

Tot slot

Grote promotor van de onderlinge competitie was natuurlijk H.M. Alferink, onderwijzer aan de r.k. jongensschool in Lichtenvoorde. Niet alleen was hij tot 1951 voorzitter van H.V.C. (het latere K.S.H.), ook was hij voorzitter van het rode kruis afdeling Gelderland, promotor van de E.H.B.O. en van het Wit-Gele Kruis en voorzitter van het Harreveldse feest comité. Als organisator van de onderlinge competitie heeft hij veel betekend voor het voetbal in deze regio en met name voor het voetbal in de kleinere plaatsen. De onderlinge competitie kan voor clubs als V.I.O.S. Beltrum, V.V.V. Vragender en H.V.C. Harreveld gezien worden als de opstap naar de grote voetbalbond. Hoewel de meerderheid van die ploegen halverwege de jaren dertig de gewone competitie verkiezen, blijft de onderlinge competitie bestaan voor de tweede elftallen. Deze heet in de volksmond al gauw de buurtschappencompetitie. Hoewel vanaf 1937 de interesse van de kant voor de onderlinge competitie minder wordt en de uitslagen maar mondjesmaat worden gepubliceerd, blijft deze

tot 1941 bestaan. Ook hier is de oorlog spelbreker.

In juli 1945 weet Alferink de onderlinge competitie al weer op gang te brengen. Met clubs als R.V.C. Rietmolen, Rekken, Voor-Beltrum, V.I.O.S. en Erix Lievele. Als de reguliere competitie van de K.N.V.B. eind 1945 begint, besluiten vele verenigingen om zich daarbij aan te sluiten. Dat betekende het einde van de onderlinge wilde competitie, al zal er door de tweede elftallen nog wel enige tijd zijn door gespeeld. Voor H.M. Alferink kwam de tijd om te gaan veel te vroeg. In de nacht van 1 op 2 december 1951 overleed hij, kort voor zijn 52ste verjaardag. Harreveld maar ook de regio verloor daar mee een veelzijdig man.

Clubs, opgericht tussen 1930 en 1945 en die nu nog steeds bestaan, zijn onder andere:

Spcl. Kotten 1932, Reunie Borculo 1932, Ruurlo 1932, V.I.O.S. Beltrum 1932, Zeddum 1933, Gorssel 1933, Stevo 1933, Geesteren O.V. Ajax Breedenbroek 1934, Fortuna Winterswijk 1934, K.S.H. 1934, Harreveld, S.S.S.E. Eibergen 1934, Gaanderense Boys 1934, K.S.V. Vragender 1935, Rietmolen 1937, G.S.V. Giesbeek 1938, Carvium 1938, Zelhem 1941, Ratum Winterwijk 1943, Erix Lievele 1944, D.V.V. Duiven 1945, M.E.C. Miste Corle 1945, O.B.W. Zevenaer 1945, R.K.Z.V.C. Zieuwent 1945, E.G.V.V. Gelselaar 1945, Etten 1945, Ratti 1945, Loo 1945, Kranenburg Vorden Stokkum 1945, R.K.P.S.C. 1945.

Een overzicht van de clubs die zijn ontstaan in de periode 1930 tot 1940 en die nu niet meer bestaan of zijn opgegaan in andere clubs volgens de gegevens van de Geldersche Bode met plaats, naam en jaar van eerste vermelding.

Aalten
Aalten 1931
B.V.V. Barlo
Aalten 1935
D.V.O. Aalten 1935
De Heurne 1936
Blauw-Wit

Dinxperlo
S.V.D. 1931
Blauw-Wit 1933

Doesburg
R.K.D.V.V 1934

Doetinchem
Wijnbergen 1936
Juniors 1935

Eibergen
N.E.C. 1934
Desto 1931
Voor-Beltrum 1935

Etten
Treffers 1937

Groenlo
Trekvogels 1934

Lochem
Blackstar 1935
L.V.V. 1935

Neede
N.E.C. 1934
Exselsior 1931
U.L.O. 1930

Rekken
Sportclub Rekken 1934

Rietmolen
R.V.C 1934

Varsseveld
Victoria 1935

Vorden
Volharding 1933
Uiver 1935

Winterswijk
N.O.A.D. 1934

Zwolle
D.V.O. 1934

Foto-atelier
WEKKING

Hoofdstuk 4

P.S.V. en NEERLANDIA

De opkomst van de Zaterdagmiddagcompetitie 1946 tot 1960

Niet lang na de Tweede Wereldoorlog werd het voetbal al snel weer een wekelijks tijdverdrijf. Maar voor de jeugd tussen de 13 en 16 jaar was er direct nog niet veel te beleven. De K.J.C. voetbalafdeling was immers reeds in de oorlog opgeheven. Om in aanmerking te komen voor het jeugdvoetbal moest men minstens 16 jaar oud zijn. Bij Longa ging er pas op 2 december 1947 weer een jeugdafdeling van start. Met name de heren P. Hoekstra en H. te Dorsthorst waren hier verantwoordelijk voor. Deze heren hebben zich daarna langdurig voor het jeugdvoetbal ingezet. Niet alleen stelde Longa een bepaalde leeftijdsgrens, maar ook vanuit huis kwam vaak een opvoedende vinger met de boodschap: *I-j komt mi-j neet an t voetbaln*. Maar voor jongens tussen 13 en 16 jaar was er toch niets mooiers dan een potje voetbal met wat vrienden. Zo gebeurde het dat er in Lichtenvoorde in die tijd kleine jeugdclubjes ontstonden die, tegen alle regels en wetten van thuis in, met elkaar een soort competitie gingen spelen. In de buurt van de melkfabriek was een clubje dat de Zwaluwen genoemd werd. Ook de Broekboomstraat had een eigen elftal en op 't Zand speelde de jongens van Te Vruchte, Olyslager, te Brake Veugeltjen, Leemereize en Paul met elkaar in een team. De Patronaatstraat en de Van Heydenstraat hadden een club, de Sperwers genaamd. Daarin speelden onder andere Antoon Kruij, Harry Wennink, Jan Meekes, Bennie Fiering, Appie en Bennie Lurving, Gerrit Hartman, Bennie Bonnes, Johan Hummelink, Hemmie Wekking, Jan Iking, Jopie Fiering en Frits Holweg.

Zij speelden op het terrein van de Ulo aan de Patronaatsstraat, maar vaak moesten ze uitwijken naar het voetbalveld van het Harreveldse internaat, thans het veld van hockeyclub "De Porre". Als dit veld bezet was, ging de wedstrijd niet door. Daar de jongens van hun ouders niet mochten voetballen, gingen ze lopend van huis. Tussen de tramrails sprongen ze over de bielzen naar Harreveld. Daar werden de voetbalschoenen of kistjes aangetrokken en dan kon de wedstrijd beginnen. Uiteraard kregen de ouders na zo'n wedstrijd, als de jongens weer thuis kwamen, wel eens door, dat er stiekem gevoetbald was. Dat betekende in sommige gevallen natuurlijk straf, klappen zelfs. Dat was ook een manier om weer eens duidelijk te maken dat de oudere generatie niet van deze sport gediend was.

Toen de jongens 15 jaar waren, voerden ze ook een contributie in. Deze kostte de leden van de Sperwers 5 tot 10 cent in de week. Vlak daarop, toen meeste leden de leeftijd van 16 jaar hadden bereikt, werden deze elftallen opgeheven. De laatste wedstrijd van de Sperwers was die tegen de A junioren van R.K.Z.V.C. uit Zieuwent. De Sperwers wonnen met 1-0. Na afloop werd in de kantine de kas op gemaakt. Zo kwam in 1948 een einde aan de Sperwers. Een aantal van deze leden heeft later in verschillende Longa-elftallen gespeeld, waarvan er enkelen ook nog een blauwe maandag in het eerste mee mochten huppelen.

We volgen nu twee bijzondere clubs die, ondanks het grote succes dat zij kenden, vrij kort hebben bestaan: Neerlandia Harreveld (Neerlandia Boys) en P.S.V. Lichtenvoorde.

Neerlandia Harreveld

In 1908 werd het lege klooster in Harreveld door de St.-Vincentiusvereniging gekocht. Deze vereniging trok zich het lot aan van de verwaarloosde jeugd. Het was de bedoeling er een nieuw internaat te stichten dat onderdak moest bieden aan 200 jongens uit heel Nederland. In het internaat werden rooms katholieke jongens geplaatst die om een of andere reden in onze maatschappij op een zijspoor waren geraakt. Het ging hier bij om zogenaamde regeringsjongens die door de rechter ter beschikking van de regering waren gesteld en voor verdere opvoeding waren overgedragen aan het internaat. Voor de dagelijkse leiding van het internaat werd de steun van de congregatie van de broeders van Onze Lieve Vrouw van zeven smarten gevraagd. Deze broeders betrokken het oude klooster op 24 februari 1911. Op 14 september van dat jaar werd het r.k. opvoedingsgesticht St.-Vincentius feestelijk geopend door de aartsbisschop van Utrecht. In 1915 waren er al 156 pupillen in de leeftijd van 8 tot 17 jaar ondergebracht.

Men kan aannemen dat deze jongens, die uit alle windstreken van ons land kwamen, bekend waren met het fenomeen voetbal. Het internaat kan dus gezien worden als de bakermat voor het Harreveldse voetbal. Op de sportvelden van het internaat werden reeds in de beginjaren onderlinge voetbalwedstrijden door de jongens gespeeld. Het is niet onmogelijk dat dit de Harreveldse jeugd als voorbeeld heeft gediend. Broeder Hieronymus was de stuwende kracht achter het internaatsvoetbal. Maar ook voor H.V.C. was hij actief, als scheidrechter of als coach.

In 1920 herbergde het internaat 200 jongens van 10 tot 19 jaar. Hoewel er op het internaat al veel eerder gevoetbald werd, ontstond de eerste voetbalclub er pas in 1938. Deze club, Excelsior, speelde op 16 juli 1938 een wedstrijd tegen Longa 2. Dat het voor Longa 2 geen gemakkelijke wedstrijd was blijkt wel uit het wedstrijdverslag:

"Het zag er in begin niet naar uit dat de reserves dezen wedstrijd zouden gaan winnen. Excelsior was overwegend sterker en wist dit ook in een keurig doelpunt uit te drukken. Jammer was dat de Excelsior keeper door een fout een doelpunt cadeau gaf. Na de rust was Longa het eerste kwartier het meest in het offensief. Ze slaagde er dan ook in, in deze periode 2 doelpunten te produceren. Dit vond Excelsior te bar, aangewakkerd door de grote schare Excelsior supporters wisten ze na een half uur den achterstand te verkleinen. Ze bleef in het offensief doch door stug verdedigen wist Longa stand te houden en een kleine zege te behalen."

Op 4 juli 1939 is de naam gewijzigd. Vanaf dat moment heet de club Cito. Wederom is Longa de tegenstander, maar ditmaal is het eerste elftal van Longa aan de beurt met voetballers als Frans Flory, Atoon Kettering, Jan Schuurman en de grote keeper Alex van Deelen. Hij moest toezien dat Cito maar liefst driemaal het net trof, zodat Longa met een nederlaag huiswaarts keerde. Grote uitbinker in die wedstrijd is zijn collega, de doelman van Cito, die verschillende reddingen verricht.

In september 1939 is er al weer een nieuwe naam bedacht en heet de voetbalclub Neerlandia. Onder deze naam schrijft men zich in bij de Nederlandse Voetbalbond onderafdeling Gelderland. Jammer genoeg is er niet veel over het verloop van deze competitie bekend, maar op 25 april speelt men een competitiewedstrijd tegen Grol 2. Deze wordt glorieus met 8-0 door Neerlandia gewonnen. Het wedstrijdverslag in de krant eindigt als volgt: *"Neerlandia heeft thans de bovenste plaats bezet en zal deze wel niet meer afstaan aan hun collega's, zodat zij reeds in het eerste seizoen kampioen wordt."*

In het seizoen 1940/'41 komt Neerlandia uit in de 1^e klasse J. met als tegenstanders W.V.C. 2, Winterswijk 2, Fortuna, Kotten, Bredevoort, Aalten 2, D.V.O. Aalten, Z.V.C. Zieuwent,

Longa 2, en Grol 2. Aangezien de krant meer ruimte nodig had voor de toestand in de wereld, kwam er maar sporadisch een wedstrijdverslag in de krant. Tegen het einde van het seizoen werd de volgende stand nog gepubliceerd:

Ploeg	gespeeld	gewonnen	gelijk	verloren	voor/tegen	punten
W.V.C. 2	17	15	2	-	145 - 18	32
Neerlandia	15	11	1	3	57 - 28	23
Aalten 2	16	10	1	5	55 - 46	21
Grol 2	16	8	-	8	43 - 54	16
D.V.O. Aalten	15	6	-	9	44 - 67	12
Longa 2	13	4	3	6	43 - 59	11
Kotten	14	5	1	8	36 - 37	11
Bredevoort	12	4	2	6	24 - 46	10
Fortuna	14	5	-	9	38 - 52	10
Winterswijk 2	15	5	1	9	35 - 57	9
Z.V.C.	15	2	1	12	26 - 83	5

Wie uiteindelijk kampioen werd, is niet meer te achterhalen, maar uitgaande van deze stand met voor de ongeslagen koploper nog drie te spelen wedstrijden, mag men aannemen dat W.V.C. dit wel geworden is. Neerlandia draaide, voor een club die pas twee jaar meedeed aan de competitie, in ieder geval mooi mee in die eerste klasse.

De oorlog greep vaak hard in het persoonlijke leven van velen. Zo ook in Harreveld en dat had gevolgen voor deze voetbalclub. Van 1940 tot 1945 probeerden de Duitsers zich in de gang van zaken van het internaat te mengen. Ze wilden vooral allerlei gegevens los krijgen over de pupillen. De bezetter wilde namelijk de jongens van 18 jaar en ouder naar Duistland transporteren om ze daar te werk te stellen. De overste weigerde echter pertinent die gegevens te verstrekken. Ook de vordering van de gebouwen wist men tot september 1944 te voorkomen. Op een tiental na verlieten toen de meeste broeders en alle jongens op 5 september 1944 het internaat. Nadat de bezetter korte tijd gebruik van de gebouwen had gemaakt, werd het internaat op 9 november 1944 overgedragen aan het Nederlandse Rode Kruis, dat het complex in gebruik nam als noodhospitaal. In februari 1945 werden er zo'n 1000 patiënten verzorgd. Na de bevrijding bleef het gebouw nog een tijd in gebruik als hospitaal: ondervoede en verwaarloosde ex-gevangenen uit het concentratiekamp Rees werden in het noodhospitaal van Harreveld ontluisd en verzorgd. In mei 1946 verlieten de laatste patiënten Harreveld. De gebouwen werden weer overgedragen aan de broeders die er veel tijd en energie in staken om het gebouw weer in zijn oude staat te herbouwen.

Voetbalclub Neerlandia pakte de draad in 1948 weer op, toen het met een seniorenelftal uitkwam in de 3de klasse. Op zondag 21 november 1948 speelde men tegen D.V.O. 3 uit Aalten de wedstrijd verliep als volgt:

"DVO 3 kreeg geen schijn van kans tegen het uitstekend spelende 1ste elftal van de Neerlandia uit Harreveld. Gezien het spel van dit elftal zou zij in de tweede klasse beter tot haar recht zijn gekomen. Gezegd mag worden dat DVO terecht de thuiswedstrijd verloren heeft met 11-0."

Het senioren elftal bestond uit internaatsleiders aangevuld met jongens in de leeftijd van 18 tot 21 jaar. In die derde klasse speelden verder nog Vragender 2, Erix 2, Mariënveld 1, R.K.Z.V.C. 3, K.S.H. 3, Grol 4 en Grolse boys 1.

Na 1948 werd ook de jeugdafdeling opgericht. Tot 1953 speelde men met een juniorenelftal. In het seizoen 1953/'54 vinden we het A-elftal ingedeeld in de hoofdklasse

samen met Eibergse Boys A, W.V.C. Aalten, Longa, Reunie, Dinxperlo en Doetinchem. Neerlandia B en C waren ingedeeld in de eerste klasse afdeling M en hadden als tegenstanders Grol B en A, R.K.Z.V.C. A, Erix A, K.S.H. A, Longa B, Vios A, en D.V.O. A. Het seniorenelftal werd dat zelfde seizoen ingedeeld bij Vragender, W.V.C. 5, Longa 3, Kotten 2, en Winterswijk 3. Na 1955 werd het seniorenelftal opgeheven, aangezien er nog maar weinig jongens ouder dan 18 jaar in het internaat zaten, zodat men alleen nog maar in juniorenverband voetbalde. Vandaar dat de naam weer eens aangepast wordt: Neerlandia Boys.

Neerlandia Boys

De voetbalclub kreeg er een andere functie bij. Naast het bieden van een sportieve ontspanningsmogelijkheid, moest de club de jongens ook motiveren en leren in teamverband met elkaar om te gaan. Op het voetbalveld speelde men uiteraard in groepen. Ook in het internaat leefden de jongens in een groepsverblijf. Vanaf 1948 waren er 10 van die groepsverblijven. Elke groep bestond uit 27 jongens. De gehele dag kregen ze onderwijs in verschillende vakken. In de vrije uren werd er veel getraind op het voetbalveld. Deze trainingen werden regelmatig verzorgd door de fraters Maristen van studiehuis Loreto te Lievelede.

De competitiewedstrijden werden met name in de beginjaren gespeeld op het eigen terrein van het internaat. Later speelde men op het sportcomplex aan de Varsseveldseweg waar nu het veld van hockeyclub de Porre ligt. De bezoekende club kon zich na de wedstrijd in de doucheruimte verkleden. De Neerlandia boys daarentegen werden na de wedstrijd weer naar hun eigen groep gebracht waarna zij zich dan met de gehele groep gingen wassen. Bij de uitwedstrijden ging dat op dezelfde gedisciplineerde manier: na de wedstrijd werd er op het internaat gezamenlijk gedoucht.

Aan het eind van de jaren vijftig werd de aanzet gegeven tot een verandering die het internaatsleven grondig zouden wijzigen. Ook het leven van de broeders veranderde: in 1958 werd bepaald dat de broeders voortaan een zwart kostuum mochten dragen in plaats van hun habijt. Langzaam verdwenen zo de vertrouwde pijpen met de blauwe koorden. In 1965 mochten de broeders zelfs een gewoon kostuum dragen.

Door het veelvuldig trainen groeide er een hecht elftal, dat al snel de naam kreeg dat het onverslaanbaar was, of zoals bestuurslid van K.S.H. Joop Kampshof het al eens zei: "*Loat ze neet scoorn, want dan bu-j de klos*". Maar met het succes van deze voetbalclub in de competitie, kwam bij de leiding van het internaat de vraag op, of de jongens dit op den duur wel aan zouden kunnen. Ooit vroeg de directeur van het internaat verontrust aan leider Gerard Tebarts, hoe hij het zou aanpakken, als het wat minder goed met de club zou gaan en vooral, hoe zouden de jongens erop reageren. Tebarts liet hem weten dat hij de jongens vrijuit liet spelen zodat zij ook echt merkten, dat ze iets goed konden binnen die maatschappij, waardoor, zo meende Tebarts, zij weer zelfvertrouwen kregen.

Niet altijd konden tegenstanders het goede spel van de Neerlandia Boys waarderen. Er waren ook clubs die de boys al voor de wedstrijd probeerden te provoceren. Door dit te doen werd juist het tegengestelde bereikt, nog gemotiveerder kwamen de Neerlandia boys in hun oranje gestreepte tenue het veld op, waar ze soms te maken kregen met een partijdige scheidsrechter of een lijnrechter die niet geheel eerlijk vlagde.

Halverwege de jaren zestig bestond het bestuur van de Neerlandia Boys uit de volgende personen: voorzitter broeder Lodewijk Bijl, secretaris en leider Gerard Tebarts en penningmeester Ben Duiking. In die tijd begon men het internaatsleven weer eens met andere

ogen te bekijken. Voordien werd in grote groepen op grote zalen samen gegeten en geslapen. Nu kwam er steeds meer waardering voor kleinschaligheid, waarin getracht werd steeds meer een gewone gezinssituatie op het internaat te benaderen. De groeps grootte ging dus van 27 terug naar 16. Door deze veranderingen kwam het voetbal op een tweede plan. Begin jaren zeventig ging het achteruit met de club, aangezien veel jongens in het weekend met verlof mochten. Hierdoor was het bijna niet meer mogelijk een volledig elftal te formeren. In 1976/'77 kwam het onvermijdelijke: Neerlandia Boys werd ontbonden. Jongens die talent hadden om in de voetballerij verder te komen en die tevens geschikt werden geacht om buiten de muren van het internaat goed in de maatschappij te functioneren, konden bij clubs als Longa, K.S.H., R.K.Z.S.V. en Grol worden geplaatst. Enkele van deze jongens wisten dan ook de top van het Nederlandse amateurvoetbal te halen. Via de sport waar zij goed in waren, veroverden zij zich weer een plaatsje in de maatschappij. Neerlandia Boys was een voetbalclub, maar vooral ook een pedagogische en -om het zo maar te zeggen- een maatschappelijke club. Natuurlijk was het belangrijk om te winnen, goed voor het moreel van de ploeg en de internaatsgroep, maar belangrijker was het samenspel met anderen en niet de individuele klasse van een bepaald talent. Trouwens, is dát juist niet de ziel van het voetbal, dat het een team-sport is?

De huidige bevolking van het internaat laat het niet meer toe dat jongens van 't Anker worden ondergebracht bij een voetbalvereniging van buiten. Dat zou veel moeilijkheden oproepen. Moeilijkheden die de gewone verenigingen vandaag de dag trouwens ook hebben. Door de verandering van de mentaliteit van de jeugd is een jeugdleader steeds meer een sociaal werker geworden. Integratie van buitenlanders, problemen op school, met leeftijdsgenoten en ouders worden nu op het voetbalveld uitgevochten. Dit soort problematiek kent tegenwoordig bijna elke vereniging. Het is ook steeds moeilijker om geschikte jeugdleaders te vinden die met name de C, B en A jeugd willen begeleiden. De problemen waar de leiders binnen het internaat en de voetballers van Neerlandia op het veld met tegenstanders vroeger reeds mee te maken hadden, kan men in een modernere vorm nu ook signaleren bij de "gewone" clubs.

P.S.V. Lichtenvoorde

Op 13 september 1947 werd de Protestantse Sportvereniging Lichtenvoorde opgericht. Zij was de opvolger van de voetbal- en gymnastiekvereniging D.E.S. In hoofdstuk 3 schrijven we daar meer over. Bedenkers en mannen van het eerste uur waren K.C.P. Hofman, politieagent te Lichtenvoorde en R. Bosman, leraar aan de Christelijke school. Deze heren wilden een jeugd- en sportvereniging op richten die uit verschillende onderdelen bestond. Het eerste bestuur bestond uit de heren Hofman en Bosman. Secretaris was G.W. Eskes en penningmeester was H. Hillen. De vereniging, die onderverdeeld was in een heren en dames gymafdeling en een jeugdafdeling, had in het eerste jaar reeds 70 leden. Onder leiding van de

heer Hofman werd in de oude gymzaal aan de Dijkstraat begonnen met de gymnastieklessen, totdat de heer Veldhuis, gediplomeerd leraar uit Aalten, deze taak overnam. In februari 1948 werd reeds de eerste openbare uitvoering gegeven. P.S.V. hield zijn uitvoeringen jaarlijks in de grote zaal van hotel Industrie. Ieder jaar werd het groots opgezet. In de bloeitijd groeide de openbare uitvoering zelfs uit tot een compleet weekend-evenement dat op de vrijdagavond begon en vele belangstellenden trok. Omdat hotel Industrie vanaf 1963 niet meer beschikbaar was, kwam er een eind aan de jaarlijkse bonte avonden. Deze waren voor de vereniging een mooie bron van inkomsten. We komen daar verderop nog op terug. De gymafdeling laten we hier ook voor wat ze is -misschien is dat onderwerp leuk voor een volgende periodiek. Op 18 oktober 1948 werd de voetbalafdeling van P.S.V. Lichtenvoorde opgericht.

In veel omliggende gemeenten ontstonden in die tijd christelijke voetbalverenigingen zoals D.V.C. uit Doetinchem, Stormvogels uit Bredevoort, Z.M.V.V. uit Varsseveld en A.Z.S.V. uit Aalten. Wegens de opvattingen over de zondagsheiliging speelden zij de voetbalcompetitie op zaterdagmiddag, wat in het westen van het land reeds voor de oorlog werd gedaan. Al deze clubs meldden zich aan bij de K.N.V.B. Ook P.S.V. Lichtenvoorde deed dit en men ging van start met twee seniorenelftallen. Later kwam hier nog een jeugdelftal bij. In het bestuur van de voetbalclub namen plaats F. Roelofswaard, K.C.P. Hofman en H. Tijken.

's-GRAVENHAGE, 18 October 1948

L. S.

Wij hebben de eer U namens het bestuur van de K.N.V.B. te berichten, dat Uw vereniging is toegelaten tot de Afdeling Gelderland van de K.N.V.B. en haar naam is geregistreerd als

"P.S.V.L."

hetwelk in de e.v. Off. Mededelingen zal worden gepubliceerd.

Wij maken U er voor de goede orde nog op attent, dat Uw vereniging nu in alle door haar te spelen wedstrijden verplicht is onder de geregistreerde naam uit te komen en deze ook in alle correspondentie te gebruiken.

Hoogachtend,

KON. NEDERLANDSCHE VOETBALBOND

Secretaris-Penningmeester.

Aanmeldingsformulier P.S.V.-voetbal.

Het Voetbalveld van P.S.V. lag aan de Heringsaweg in een weide die door bestuurslid Eskes beschikbaar gesteld was. Deze weide lag naast het woonhuis van de familie Bennink. Een mooi voetbalveld was het beslist niet. Het was tamelijk ongelijk en lag ten opzichte van de weg bovendien aan de lage kant, zodat het bij een fikse regenbui in een modderpoel veranderde. De wei was niet veel groter dan de vereiste afmetingen van een voetbalveld zodat het publiek er nauwelijks kon staan. Je stond er als toeschouwer letterlijk en figuurlijk langs en op de lijn. De kleedruimte was niet meer dan een oude schuur, water werd gehaald bij de familie Bennink en zo kon men zich na de wedstrijd wassen. Het tenue van P.S.V. bestond uit een lichtblauw shirt met witte kraag, een witte broek en blauw-wit gestreepte kousen.

Het eerste elftal werd ingedeeld in de 1^e klasse zaterdagmiddagcompetitie afdeling

Gelderse Achterhoek. In de aanloop naar het seizoen 1948/'49 werd er door P.S.V. een vriendschappelijk toernooi gespeeld in Bredevoort, waar onder andere Zwart-Wit Aalten, (met twee elftallen) en de Stormvogels uit Bredevoort, (het latere Sp. Bredevoort) aan meededen. De finale ging tussen Zwart-Wit 1 en P.S.V., dat verloor met 7-4.

De competitie 1948/'49 begon op 31 oktober 1948. P.S.V. ontmoette dat jaar de volgende tegenstanders: Z.M.V.V. Varsseveld, Meva Hengelo (Gld), D.Z.C. Doetinchem, A.Z.S.V. Aalten, Sp. Bredevoort, Dinxperlo, De Heide uit Halle en Aalten 1 en 2.

Het tweede elftal van P.S.V. kwam uit in de 2de klasse B waarin de jongens het moesten opnemen tegen Aalten 3, Stormvogels 2, A.Z.S.V. 2 en Z.M.V.V. 3. Verder was er nog een 2de klasse A waarin D.Z.C. 2 en 3, de Heide 2, Z.M.V.V. 2 en Dinxperlo 2 uitkwamen. Op 21 november 1948 speelde P.S.V. een thuiswedstrijd tegen A.Z.S.V. Materiaalman en terreinknecht Jan Hyink had de lijnen getrokken en de hoekvlaggen op zijn plaats gezet. Hyink had een klein postuur en was in het dagelijks leven postbode. Blijkbaar was dit bekend bij de tegenstander want toen iedereen klaarstond om de wedstrijd te beginnen en bode Hyink de bal naar de scheidsrechter bracht, kwam de spottende opmerking: "*Komt ze hier de baln met de post brengen?*" De wedstrijd werd overigens met 8-1 gewonnen.

De thuiswedstrijd tegen Aalten 1 verliep op 15 januari 1949 voor P.S.V. zeer gunstig. Dat Aalten het in Lichtenvoorde niet gemakkelijk heeft gehad, blijkt wel uit de 6-2 nederlaag. Aalten had niet veel in te brengen. Hoewel het opmerkelijk was dat Aalten een korte tijd met 12 man speelde, werd dat noch door scheidsrechter F. Graas, noch door de spelers van P.S.V. opgemerkt. Het was de grensrechter van P.S.V. die de scheidsrechter erop attent maakte dat Aalten een man te veel in het veld had.

Op 26 februari 1949 werd de uitwedstrijd tegen Aalten 2 met 3-2 verloren. Dat was de enige nederlaag van dat seizoen. Op 21 mei ontmoetten beide elftallen elkaar weer in Lichtenvoorde, deze keer met het kampioenschap als inzet. De krant schrijft: "*De wedstrijd gaat gelijk op en met de rust staat het nog 1-1. Na de rust speelden beide elftallen of hun leven er van af hing, maar het is uit eindelijk PSV dat over de langste adem beschikt. Een adembenemend afstandschoot van Bennie Pillen bracht de stand op 3-2 daardoor is PSV kampioen in de 1ste klasse Zaterdagmiddagcompetitie geworden.*"

Door in het eerste jaar al meteen kampioen te worden, verwierf P.S.V. naam. De eindstand zag er als volgt uit:

P.S.V.	18-33	93-12
Aalten 2	18-30	65-26
Dinxperlo	18-23	63-35
Z.M.V.V.	18-22	36-34
A.Z.S.V.	18-19	43-41
Sp. Bredevoort	18-18	51-35
De Heide	18-13	34-55
D.Z.C.	18-11	40-62
Aalten 1	18-9	22-59
Meva	18-0	16-97

Het tweede elftal van P.S.V. deed het lang niet slecht in het seizoen 48-49. Zo werd er gewonnen van Z.M.V.V. 3 Varsseveld met 16-0 en was de thuiswedstrijd tegen A.Z.S.V. 2 zeer aantrekkelijk om te zien, hoewel P.S.V. tenslotte met 3-4 verloor. Op de laatste competitiedag speelde men weer tegen dit elftal, dat waarschijnlijk alleen nog door een hoog doelgemiddelde kampioen kon worden. De eindstand loog er dan ook niet om: P.S.V. 2

verloor met 23-0 en A.Z.S.V. 2 werd kampioen van de tweede klasse B. Kampioen tweede klasse A werd D.V.C. 2 uit Doetinchem.

Het kampioenselftal seizoen 1948/49. Staand v.l.n.r.: Antoon van Westerhuis (aanvoerder), Gerrit Geesink, Henk Hillen, Frans Roelofswaard (bestuurslid), Kees Post (politieagent), ds. Cornelis van Veen, Bennie Pillen, K. Hofman (voorzitter) Bernard Ebbers (scheidsrechter) en Roel Bosman (bestuurslid). Zittend v.l.n.r.: Herman Sironde, Wim Hillen, Bennie Hillen, Bernard van Westerhuis (keeper), Frans Deunk en Jan Sironde.

In seizoen 1949/50 kwam P.S.V. weer uit in de eerste klasse van de zaterdagmiddagcompetitie afdeling Gelderse Achterhoek met bijna dezelfde clubs als het vorige seizoen. Alleen Aalten 2 kwam nu in de tweede klasse uit, terwijl Meva op hield te bestaan. Daar kwam D.V.C. 2 voor in de plaats. De tweede klasse had in dat jaar geen twee maar slecht één afdeling met daarin Z.M.V.V. 2, Sp Bredevoort 2, A.Z.S.V. 2, De Heide 2, D.Z.C. 3, Dinxperlo 2, Aalten 2 en P.S.V. 2. Op 12 november 1949 werd in deze klasse nog Z.M.V.V. 3 toegelaten, terwijl er al zes wedstrijden gespeeld waren.

Het tweede elftal deed het lang niet slecht. Halverwege de competitie stond het op de vierde plaats. Herman Sironde, speler van het tweede, had nogal eens kritiek op de scheidsrechter. Toen de leiding tijdens een van de wedstrijden in dat seizoen weer niet naar zijn wens verliep, riep hij tegen een medespeler: *"Geef den man een pepermintjen. Dan hölt hee ten minstn de mond!"*. De scheidsrechter die dit hoorde stuurde hem van het veld. Vervolgens moest hij voor de tuchtcommissie te Zupthen verantwoording afleggen. De commissie kon om het voorval wel lachen en liet de zaak met een sisser aflopen.

P.S.V. 1 was door het behalen van de kampioenstitel de favoriet. Op 18 februari 1950 speelde men thuis tegen mede koploper Aalten. Deze wedstrijd was bepalend voor het verdere verloop van het seizoen. De wedstrijd verliep als volgt:

"Over het geheel klopte het in de PSV gelederen beter dan bij Aalten. De overwinning is dan ook terecht gekomen bij het elftal dat het beste voetbal liet zien. Aalten startte goed en na 6 minuten kon ter Horst zijn club de leiding geven. Kort hierna begonnen de backs van Aalten fouten te maken en deze werden prompt afgestraft door de aanvallers van PSV, zodat de stand

met rust 2-1 was in het voordeel van PSV. Na de rust werd Onnink in het doel van Aalten erg op de proef gesteld. Toch wist hij de schoten op het doel goed te pareren. Ondanks enkele wissels bij Aalten kon men niet voorkomen dat PSV uiteindelijk met 3-1 won."

De herkomst en de voorkeur van de verslaggever blijken duidelijk uit het verslag. Mede door de winst op Aalten behaalde P.S.V. in het seizoen 1949/'50 wederom het kampioenschap. De stand, drie wedstrijden voor het einde was als volgt:

Ploeg 1 ^{ste} klasse	Gespeeld	gewonnen	gelijk	verloren	voor/tegen	punten
PSVL	13	11	1	1	64 – 13	23
ZMV Varsseveld	12	9	2	1	40 – 16	20
Aalten	13	9	2	1	52 – 18	19
AZSV	13	9	1	3	44 – 32	17
Sp Bredevoort	12	5	3	4	37 – 23	13
Dinxperlo	14	6	1	7	25 – 37	13
DZC	13	3	1	9	32 – 36	7
DZC 2	13	1	0	12	16 – 71	2
De Heide	13	0	2	11	15 – 77	2
Ploeg 2 ^{de} klasse	gespeeld	gewonnen	gelijk	verloren	voor/tegen	Punten
Aalten 2	12	8	3	1	33 – 7	19
ZMV Varsseveld 2	13	9	1	3	37 – 20	19
AZSV 2	11	7	3	1	38 – 10	17
PSVL 2	10	6	1	3	38 – 18	13
De Heide 2	12	5	1	6	25 – 24	11
Dinxperlo 2	10	3	1	6	17 – 27	7
SP Bredevoort 2	11	3	0	8	19 – 33	6
ZMV Varsseveld 3	10	2	0	8	12 – 57	4
DZV 3	9	1	0	8	11 – 43	2

Na het behalen van de titel op 1 april 1950 werd er 's avond bij café Van Lochem een receptie gehouden, waar men de voetballers kon feliciteren. Op zaterdag 7 mei 1950 behaalde A.Z.S.V. 2 het kampioenschap in de tweede klasse. Dit had de club mede te danken aan het feit dat P.S.V. 2 die dag wist te winnen met 4-2 van kampioenskandidaat Aalten 2.

Op 25 september 1950 vond in café van Lochem de jaarvergadering plaats van P.S.V. Een citaat uit de notulen van deze vergadering:

"Door familieomstandigheden was voorzitter Hofman afwezig, derhalve werd de vergadering geleid door secr. F. Roelofswaard. Het financieel verslag van de vereniging liet een mooi batig saldo zien van fl 200- . Er werd nog op gewezen, dat in 't vervolg de kas voor voetbal apart moest worden gehouden daar de K.N.V.B. dit eiste. Vervolgens kwamen de voorbereidingen van de komende uitvoering ter sprake. Deze zou weer gehouden worden in de vorm van een bonte avond. Verder werd besloten om twee avonden in Lichtenvoorde en een in Aalten te organiseren. Tenslotte vond de bestuurverkiezing plaatst. Drie leden waren aftredend en herkiesbaar. De heren H. Hillen en G.W. Eskes en mej. J. Rademaker werden herkozen."

Door het kampioenschap tweemaal achtereen te behalen kwam voor P.S.V. het moment om te promoveren. Aangezien de eerste klasse in de afdeling Achterhoek het hoogst haalbare was, werd het eerste elftal door de K.N.V.B. in de afdeling Twente ingedeeld. Daar kwam het uit in de vierde klasse K.N.V.B. Als tegenstanders ontmoette de Lichtenvoordse club: D.O.S. uit Vriezenveen D.E.T.O. uit Nijverdal, Achilles uit Enschede, S.V.V.N., B.C.S.V. Borne, Kloosterhaar en Gramsbergen. Daar het veld aan de Heringsaweg niet

voldeed aan de normen van de K.N.V.B., werden de thuiswedstrijden van P.S.V. gespeeld op het Longa-terrein.

Aangezien de meeste spelers op zaterdagmorgen vaak nog moesten werken, was de zaterdag altijd een drukke dag: om 12 uur snel naar huis, waar de boterham naar binnen werd gewerkt, dan op de fiets naar de Driehoek, waar de bus van Jan Dusseldorp al stond warm te draaien en om 1 uur vertrok die bus naar de plaats, waar de tegenstander zich al stond op te laden. Het kwam dan ook regelmatig voor dat een speler de bus miste en soms moest chauffeur Jan Dusseldorp dan mee voetballen. Jan, die zijn voetbalschoenen uit voorzorg altijd in de bus had liggen, heeft verschillende malen onder een andere naam mee gevoetbald.

1950 Het kampioenselftal van PSV. V.l.n.r.: Kees Post, Antoon Westerhuis, Gerrit Geesink, Wim Hillen, Henk Hillen, Bennie Hillen, Frans Deunk, Bennie Pillen en de scheidsrechter F.H.J. Graas. Zittend v.l.n.r.: Wim Heinen, Henk Tijken en Jan Sironde.

Aktiefoto van P.S.V. op het oude voetbalveld van Longa aan de Dijkstraat tijdens een vriendschappelijke wedstrijd tegen K.S.H. In het doel Bernard van Westerhuis, voor hem Jan Sironde,

vervolgens Wim Hillen en uiterst rechts Frans Deunk.

Het tweede elftal speelde in het seizoen 1950/'51 in de tweede klasse afdeling Gelderse Achterhoek. Dat deed het ook in het seizoen 1951/'52. P.S.V. ontmoette als tegenstanders: S.K.V.W. Winterswijk 1 en 2, A.Z.S.V. 2, de Heide 1 en 2, Sp. Bredevoort 2, Z.M.V.V. 2, Dinxperlo 2 en D.Z.C. 2. Het was tevens het laatste jaar voor P.S.V. 2. Spelers die in de loop der jaren in dit elftal hebben gevoetbald, zijn: Herman Sironde, Henk Elferink, Henk Hyink keeper, Roel Bosman, Ru Otten trainer en grensrechter, Johan Bloemers (pruim), Piepers politieagent. H. Tijken, de keeper, speelde ook vaak in het eerste mee.

Het seizoen 1951/'52 was voor P.S.V. weer een competitie met veel verre reizen. Men moest naar Enter Vooruit, Gramsbergen, S.S.S. Eibergen, D.E.T.O. Nijverdal, Achilles Enschede, B.C.S.V. Borne en D.O.S. Vriezeveen. Op 8 september ging de competitie van start met als tegenstander Enter Vooruit. De wedstrijd verliep als volgt:

“Zaterdag j.l. speelde P.S.V.L haar eerste competitiewedstrijd en wel tegen het pas gepromoveerde Enter Vooruit. Het werd een wedstrijd tussen twee gelijkwaardige tegenstanders. Het gelukte E.V. het eerst te doelpunten door haar midvoor, maar voor de rust bracht B. Hillen met een fraai schot in de linker boven hoek de balans weer in evenwicht (1-1). Na rust hetzelfde spelbeeld met een klein overwicht voor E.V. Echter, geen van de ploegen slaagde er in de wedstrijd in haar voordeel te beslissen.”

Allen Zaterdag (heden) naar de wedstrijd

P.S.V.L. 1 - Gramsbergen 1

Aanvang 16.30 uur   Terrein: Longa '30

Het seizoen verliep voor P.S.V. vrij rustig. Men streed niet voor het kampioenschap en degraderen kon men ook niet. Op voetbalgebied kon de club goed mee komen, maar door de verre reizen kwam de bodem van de clubkas in zicht. Aan het einde van het seizoen werd dan ook besloten om terug te keren naar de eerste klasse Gelderse Achterhoek. Daar speelde men in het seizoen 1952/'53 tegen D.Z.V.C. Doesburg, D.Z.C. Doetinchem, Sp. Bredevoort, Aalten, Z.M.V.V., A.Z.S.V. Dinxperlo en de Heide. Tijdens de wedstrijd tegen de Heide werd aanvoerder Antoon van Westerhuis door de scheidsrechter het veld uitgestuurd. Iets wat onbegrijpelijk was, aangezien die nooit een vuile overtreding maakte. Bij de verwijzing riep de scheidsrechter hem nog na: *“Doo i-j den board moar af!”* doelende op het losse witte kraagje dat op het shirt werd gedragen. Waarop Antoon de kleedkamer in liep, om een minuut later het veld weer op te lopen, met om zijn nek een stropdas. Even keek de scheidsrechter op, lachte en liet hem weer mee spelen ..... met stropdas!

Op 14 november 1952 werd het eerste lustrum gevierd. Tijdens de ledenvergadering hield voorzitter Hofman een korte rede, waarin hij onder andere de leiders P. Veldman en L. Twight bedankte voor hun werk in de vereniging, die mede dankzij hen tot grote bloei was gekomen. De secretaris F. Roelofswaard deed financieel verslag. Daarna kwam de bestuursverkiezing. Wegens het bedanken van G.W. Eskes als bestuurlid was er een vacature. Deze werd opgevuld door de heer G. te Kronnie.

Als voorbereiding op het seizoen 1953/'54 speelde Longa een wedstrijd tegen een combinatie-elftal, samengesteld uit de andere clubs uit de gemeente. Ook P.S.V. leverde enkele spelers. Zo stond in het doel B. van Westerhuis. Backspeler was Jan Sironde en op het middenveld stond W. Hillen. Andere spelers waren onder andere Th. Berentsen, Th. Hulshof, J. Gebbink van R.K.Z.V.C., B. Wolters, A. Hogenkamp en J. Kampshof van K.S.H., H. Kramer en G. Gralike van Erix en tot slot H. Wolterink en B. Beerten van K.S.V. Gespeeld werd er in de voetbalshirts van P.S.V. De eindstand is helaas onbekend.

Zaterdag 8 Aug. aanvang half 7

Longa I - Combinatie

LICHTENVOORDE

Entrée f 0.50 - Kinderen f 0.15

In het seizoen 1953/'54 voetbalt P.S.V. wederom in de 1ste klasse afdeling Gelderse Achterhoek onder andere tegen D.Z.V.C., S.S.S.E. Eibergen, Z.M.V.V. Dinxperlo, A.Z.V.V. en Sp. Bredevoort. Op 20 september, als de competitie begint, wordt er een uitwedstrijd tegen D.Z.V.C. Doesburg gespeeld. Met slechts 9 man behaalt men een daverende overwinning: de eindstand is 8-0 voor P.S.V. Een week later wordt er aangetreden tegen Dinxperlo met de volgende opstelling: keeper B. van Westerhuis, backs W. Sironde en J. Sironde, spil W. Hillen, rechtshalf W. Wolsing, linkshalf H. Hillen, middenvoor E.H. Sironde, rechtbuiten A. van Westerhuis, rechtsbinnen G. Geesink, linksbinnen W. Aalbers en linksbuiten P. Hillen. De wedstrijd werd gespeeld op het Longa-terrein. Ook week men regelmatig uit naar het K.S.H.-terrein in Harreveld, waardoor er waarschijnlijk steeds minder toeschouwers naar de wedstrijden kwamen. Iets dat de kas zeker geen goed deed.

Elfal P.S.V. Staand v.l.n.r.: Antoon van Westerhuis, Gerrit Geesink, Bennie Hillen, Herman Sironde, Bennie Pillen. Gehurkt v.l.n.r.: Piet Hillen, Henk Hillen, Frans Deunk. Zittend v.l.n.r.: Wim Hillen, Bernard van Westerhuis en Jan Sironde.

In april 1954 zag P.S.V. zijn voorzitter en mede-oprichter de heer Hofman vertrekken wegens overplaatsing naar Epe. Men verloor hiermee een eminent voorzitter en leider. Als laatste huzarenstukje wist hij in de jaarvergadering de P.S.V.-drumband te presenteren. Deze drumband, bestaande uit vier diepte-, twee bas- en twee marstrommels, heeft verscheidene malen de vierdaagse, de kermis en menige uitvoering opgevrolijkt met zijn muziek. De groep

onder leiding van tamboer-maitre Gerrit te Kronnie, heeft tot 1964 bestaan.

Eerste foto van de Drumband van P.S.V. in 1954. Voorste rij v.l.n.r.: Truus Lubbers, Henk Berendsen, Gerrit te Kronnie, Corrie van Herwijnen en Allie van der Elskamp. Achterste rij v.l.n.r.: Jan Giezen, Willemien Lubbers, Sinny Roelofswaard, Wim Wolsing, Henk Sironde, Pim Buunk, Wim Hillen, Herman Sironde, Allie Bloemers, Johan en Guus Lubbers.

Bij het vertrek van Hofman werd er een nieuw bestuur gekozen met de volgende samenstelling: L. Huigen eerste voorzitter, D. Rademaker tweede voorzitter, H. Hillen secretaris. De penningmeester is ons onbekend.

De ondergang van P.S.V.

Toen het eerste in 1950 promoveerde naar de afdeling Twente, kwamen ook de eerste problemen. Men kon zich op het voetbalveld goed handhaven, maar de verre reizen naar onder andere Vriezenveen, Nijverdal en Enschede stelden de kas voor grote uitgaven. Om de kas van de voetbalafdeling rond te krijgen, moest de gymafdeling van P.S.V. regelmatig aan de kosten meebetalen. Dit leidde in 1952 tot het opheffen van het tweede elftal en de terugplaatsing van het eerste van de afdeling Twente naar de eerste klasse afdeling Gelderse Achterhoek. Maar daarmee waren de problemen nog niet voorbij. Aangezien P.S.V. niet meer de beschikking had over een eigen voetbalveld, was men voor de thuiswedstrijden aangewezen op de accommodatie van Longa of K.S.H. Hiervoor moest uiteraard huur worden betaald en dit werd een steeds grotere post. Tot overmaat van ramp bleef ook het publiek, dat vroeger in groten getale kwam kijken, weg zodat men hiervan ook minder inkomsten had.

Wederom werd er een financieel beroep gedaan op de gymafdeling, die in die periode veel succes had met de bonte avondvoorstellingen. Toen voetbalpromotor van het eerste uur, K.C.P. Hofman, als voorzitter in 1954 afscheid had genomen, bleef de voetbalafdeling van P.S.V. een beetje verweesd achter. De gymafdeling kon en wilde ook niet meer financieel bijspringen. Als men dit wel zou doen, kon dat wel eens de nekslag worden voor de hele vereniging, zo meende men. Het zou trouwens ook niet reëel zijn, want in dat geval zou de gymafdeling er voor zorgen dat de vereniging kon blijven bestaan, terwijl een elite-gezelschap het geld op een zaterdagmiddag weer onder de grasmat voetbalde. Zo viel voor het P.S.V.-

elftal in het seizoen 1954/'55 het doek en kwam er een einde aan de voetbalafdeling van P.S.V. Niet alleen P.S.V. kende deze problemen, ook tegenstanders als Z.M.V.V. Varsseveld, de Heide uit Halle en D.V.C. uit Doetinchem gingen ten onder.

Een aantal zeer goede voetballers van P.S.V. vond daarna onderdak bij de vroegere concurrentie. Zo speelden de gebroeders Henk, Piet en Wim Hillen samen met Wim Heinen lang voor A.Z.S.V. Verscheidene malen kwamen zij uit in het eerste elftal. Jan Sironde kwam bij Longa in het veld. Jan wist zelfs als back een plaats te veroveren in het eerste elftal waarin hij zich in de kijker wist te spelen bij club de Graafschap en het elftal van het gewest, waarin hij een keer mee mocht spelen. Antoon en Bernard van Westerhuis gingen tenslotte voetballen bij Erix in Lieveelde, waar zij nog lang stabiele en heel goede krachten in het elftal zijn geweest. Zo kwam een einde aan een zeer succesvolle club.

Clubs die opgericht zijn tussen 1946 en 1960 en die nu nog steeds bestaan zijn onder andere: Lochuizen (1946), Marienveld (1946), Socii Wichmond (1946), S.V.G.G. (1946) Genderingen, Aerdt (1946), D.E.O. Borculo (1947), Wolfersveen Zelhem (1947), A.Z.S.V. Aalten (1948), Grolse Boys Groenlo (1948), S.V.B.V. Barchem (1948), Baakse Boys (1950), S.K.V.W. Winterswijk (1950), Ulfse Boys (1951), Bredevoort (1953), De Graafschap (1954), Blauw Geel Ede (1955), D.Z.S.V. Dinxperlo (1956), Drempt Vooruit (1956), Loil (1956), Didam S.D.Z.Z. Zevenaar (1957), Groessen (1959), Spcl. Meddo (1960).

P * S * V
LICHTENVOORDE

UITVOERING

P.S.V. brengt U in haar bekende non-stop-programma

Gymnastiek, vol stijl en gratie,
Naast de show, ook veel variatie.

op Vrijdag 8 en Zaterdag 9 Jan. a.s. in
de zaal van Hotel „Industrie”

Aanvang 7 uur precies - Zaal open 6.30 uur.

Medewerking aan dit zeer gevarieerde
programma verlenen het humoristisch
gezelschap

„DE HEIKNEUTERS”

dat een bont vuurwerk van geestige liedjes
en schetsjes in de zaal zal afsteken en de

accordeonist „Etty”

die U mee zal voeren op de vrolijke klanken
uit zijn klavier.

Entrée f 1.00 (programma en bel. inbegr.)

Plaatsbespreking op de dagen der uitvoeringen aan de zaal van 12.00 tot
13.00 uur à f 0.15.

Hoofdstuk 5

Een hooivork als doelpaal De superboeren van het wilde voetbal *en de wilde competitie 1960 tot 2001*

Nog steeds bestaat er in de Achterhoek en Liemers zoiets als een wilde competitie die elk jaar weer wordt afgewerkt buiten de officiële voetbalcompetitie om. Achter menig café bevindt zich voor deze zogenoemde café-elftallen een uitstekend trapveldje, een situatie die doet denken aan de jaren twintig. Wie kent niet het voetbalveld bij café Beneman, het 'Bun al meu' stadion en het bekende sportcomplex van café Halfweg in Voor-Beltrum waar tot voor kort D.V.V. nog voetbalde?

De hernieuwde opkomst van de wilde competitie ligt in de jaren zestig in de omgeving van Beltrum. Boerenjongens die niet in de dorpskern woonden, maar toch wilden voetballen, zijn met deze competitie begonnen. Ze waren niet in de gelegenheid regelmatig naar de officiële voetbalclub te gaan, doordat ze thuis op de boerderij en op het land moesten helpen. Af en toe gingen ze met wat vrienden een balletje trappen ergens in een wei en zo ontstond ook de behoefte aan tegenstanders. Een van de eerste wilde clubs in de omgeving van Beltrum was O.K.B.I.D.W.T.D.S.H. wat betekent: *op klompen begonnen in de weiden tussen de stronthopen*. Aangezien deze naam te lang was werd die veranderd in A.V.V., Avester voetbalvereniging, wat later F.C. Avest werd. Men had in het begin nog geen tegenstanders zodat men onderling partijtjes moest spelen.

Begin jaren zeventig waren er al genoeg clubs om een gezamenlijke competitie te starten, waaraan de Avester boys uiteraard ook meededen. Later noemden de Avester Boys zich D.V.V. wat staat voor 'De Vrolijke Verliezers'. Andere deelnemers waren de F.C. Lintvelde, de latere 'Losse Flodders', Be Quick Lintvelde, Sv de Kemper en de F.C. Holkenborg uit Zieuwent. Regelmatig werden er toernooien gehouden. Als premie stelde de organiserende caféhouder een krat bier voor de winnaar beschikbaar en dan er werd gevoetbald of het leven er van afhing. Hoogstaand voetbal was het zeker niet in die beginperiode en het kwam wel eens voor, dat een wedstrijd gestaakt moest worden, als er weer eens een speler door een van de voet geschoten klomp werd getroffen. Een glad geschoren grasmat kenden de jongens uiteraard ook niet. Men moest het doen met een weiland, waarin net gehooïd was, of met een roggeveld dat net gezicht was. De belijning van het speelveld bestond uit wat strotouw en met een paar hooivorken werd een doel gecreëerd.

Halverwege de jaren zeventig zien we ook in de gemeente Lichtenvoorde een paar café-elftallen ontstaan. Zo zagen we reeds in Zieuwent de F.C. Holkenborg, die tegen de F.C. Avest al eens een 17-0 nederlaag moest incasseren. Eén van de clubs heette het Keistadteam. In de club Veutje veur Veutje speelden onder andere de jongens van Bronkhorst van de Zieuwentseweg. Dit elftal heeft jaren achter het café Boszicht gespeeld, de bakermat van het Lichtenvoordse voetbal. Lievalde kende in die tijd K.P.J. Waar deze letters voor staan is niet bekend. Vragender had de JOHEMA-Boys, wat staat voor *Johan, Hendrik en Marie*, namen uit de familie Minkhorst Beneman. Hierin speelden onder andere (natuurlijk) de jongens van Minkhorst.

De jaren 1974 en 1975 waren voor het wilde voetbal een bloeiperiode. Met name in de omgeving van Beltrum sloten steeds meer mensen zich aan. Zo speelden er veel senioren van V.I.O.S. Beltrum bij verschillende wilde clubs. Iets wat het toenmalige bestuur met lede ogen moest aanzien. Gesterkt door de K.N.V.B., die het spelen van leden in wilde voetbalclubs

verbod, stelde ook het V.I.O.S.-bestuur de regel in, dat leden van V.I.O.S. na 1 augustus 1975 niet meer mochten uitkomen in de wilde competitie. Deden zij dit wel, dan liepen zij het risico voor 3 maanden geschorst te worden. Dat er echt schorsingen werden uitgevoerd, blijkt wel uit de onderstaande brief aan de heer J. Pasman.

R.K. Sportcentr

Opgericht 30 januari 1951

V.I.O.S. - Beltrum

koninklijk goedgekeurd 30 augustus 1958

Afd. Voetbal

Sec. De Voslaan 21 Beltrum

BELTRUM, 5 November 1976.

Geeucht Sportmund,

Het Bestuur van de Afd. Voetbal
niet zich genoodzaakt te laten en langs deze weg in kennis te stellen
van het volgende:

Gemeenad Bestuur heeft besloten te een schorsing op te leggen
van 3 maanden, ingaande 7 November 1976.

De reden tot deze schorsing is de volgende:

U heeft deelgenomen aan een wedstrijd in het 29. wilde
voetbal, hetgeen persoonslijk geenszins is door een lid van
ons Bestuur, terwijl u de mede-VIOS-leden in de steek heeft
gelaten door prioriteit te geven aan het wilde voetbal.

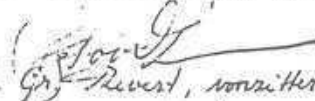

Het Bestuur heeft gemeend het Bestuurs besluit, betreffende deze
kwestie, tot uilvoer te moeten brengen.

Bewep of verweer tegen deze beslissing is altijd mogelijk.

Te richten aan:

J. Pasman
Bosmansweg 4
Beltrum.

Het Bestuur Afd. Voetbal,

T. G. Reest, voorzitter,

H. Heutink, 2^e secretaris,

Het wilde voetbal had door dit soort acties wel veel te lijden, maar in 1976 leefde het
verschijnsel weer helemaal op. Zo onstond bijvoorbeeld in die tijd mede door Jan Pasman de
voetbalclub de Losse Flodders. Door de jaren heen vielen vele van deze wilde clubs weer af

doordat hun voetbalveld verdween of omdat er geen nieuwe leden kwamen. In Lichtenvoorde was dat in de jaren tachtig al het geval. Vragender kent nog steeds wel de JOHEMA-boys. Hoewel die niet meer voetballen, komen ze nog regelmatig bij elkaar. Ook de Losse Flodders bestaan nog en bij cafe Mentink in Ruurlo wordt anno 2001 nog steeds gevoetbald. Behalve in Beltrum heeft het wilde voetbal ook in Loil, Heelweg, Haaksbergen, Wehl, Ootmarsum en in het Duitse Vreden de millenniumwisseling gehaald. Er wordt nog jaarlijks een enkelrondige competitie gespeeld om de Zilveren bal. Dat het wilde voetbal nog lang niet uitgespeeld is, blijkt wel uit het volgende krantenbericht van augustus 2001.

Heelweg voetbalt na 25 jaar zonder koffie

Door onze correspondent

BELTRUM • Op een wat late nieuwjaarsvisite, Tweede Pinksterdag 1976, opperden enkele burens van de Heelweg in Lintvelde het idee om als buurt regelmatig een voetbalwedstrijd te spelen. Met name de families Te Luggenhorst, Hanselman, Ribbers, Memelink, Penterman, Pasmaan en Oonk, die op de visite aanwezig waren, voelden daar wel voor.

Het voetbal vonden ze namelijk een ideale gelegenheid om de conditie wat op te vijzelen. Omdat men niet genoeg mankracht had werden enkele personen uit de buurt van de Heelweg gevraagd om deel te nemen aan het voetbal.

De eerste wedstrijd op zondag 20 juni 1976 werd gespeeld op een grasveld bij het toenmalige café Bleumink, de Pelle. Er werd twee keer een half uur gevoetbald en daarna was het vlug omkleden en dan het café in. Bleumink had de eerste voetbal beschikbaar gesteld.

„Na enkele biertjes werd beslo-

ten om het nieuwe sportteam FC Heelweg te noemen. Nu 25 jaar later is er nog niet veel veranderd, alleen de koffie wordt overgeslagen”, vertelt Henk Stroete. Het zilveren jubileum zal gevierd worden door leden en oud-leden met hun partners. Er zal dit weekend voldoende gelegenheid zijn om de sterke verhalen uit het verleden weer op te diepen. Zaterdagavond is er een feestavond voor leden, oud leden, steunende leden en sponsoren.

Diverse ‘artiesten’ uit Beltrum en omstreken zullen optreden. Het feest begint om 20.00 uur en wordt gehouden in de Pelle Arena.

Zondagmorgen begint men om 11.00 uur met een gezellig samenzijn en een uur later begint de voetbalwedstrijd FC Heelweg 1 tegen Vios. Om 13.30 uur speelt FC Heelweg 2 (de moeders) een partij tegen de pupillen en deze wedstrijd zal zo lang duren tot het uithoudingsvermogen het niet meer toelaat. 's Middags is er een gezellige afsluiting van het feest.

Deze foto is genomen door Loek Kemming tijdens de wedstrijd Losse Flodders 2 (Beltrum) en Bosslagvogels (Wehl) bij café Halfweg in Zelhem mei 2000.

Officiële verenigingen die tussen 1960 en 2001 zijn opgericht en nog steeds bestaan zijn onder andere:

Klein Dochteren Lochem (1960), IJsselboys Zutphen (1961), G.S.V.'63 Geesteren, Zelos Zelhem (1963), G.W.V.V. Varselder (1963), S.P. Haarlo (1966), A.V.W. (1966), D.Z.C. Doetinchem (1968), A.D.'69 Aalten, Oldenkotte (1970), Spcl. Rekken (1970), Ambon Sporting Doesburg (1970), S.V.D.W.'75 Doetinchem, Westendorp (1975), Veldhoek (1980), Anadolu '90 Eerbeek, Avereest Balkbrug (1993), A.J.C.'96 Losser.

Bronvermelding

Aaltense Courant jaargangen van 1934 tot 1955, Archief Aalten
H. Blanken en F. Broshuis, Een grote familie
L.J.Broekhof en H.J. Bussink, 50 Jaar s.v. Longa '30
Diverse auteurs, Genealogie van het geslacht Wopereis
Diverse auteurs, Vijftig jaar rood wit hart van Aalten 50 jaar A.Z.S.V.
Elna, jaargangen 1953 tot 1955 en 18 januari 1975
Van Geyt Productions, De Achterhoek van Weleer
Geldersche Bode, Diverse jaargangen van 1910 tot 1940 (biliotheek Groenlo).
S. Grootendorst, Superboeren van het wilde Voetbal, Den Schaorpaol nr 2 juli 2000
Jubileumuitgave 40 jaar P.S.V. Lichtenvoorde
K.N.V.B., adressen boek 2000/2001 district Oost
K.N.V.B., diverse jaarverslagen
K.N.V.B., KNVB jubileumboek 1889-1939
N. Kok, Jubileumkrant 50 jaar Grolsche Boys
G. Nijs en H. Manschot-Tijdink, Harreveld doorgrond
J. Pasman, H. Tuinte e.a., 10 jaar Losse Flodders
W. Rijnsaardt, 75 jaar Sportclub Varsseveld
Stichting Dwars Door Barlo, Buurtschap Barlo buitengewoon
Stichting Pas op de burens, Pas op de burens
H. Tankink, 50 Jaar katholiek sportleven in Harreveld.
J. Wessels, Wessels, de geschiedenis van een familie

Met dank aan

Joop Kruij: foto's uit hoofdstuk 1.
H. Berendsen-van Lochem (1909 - 2001), J.B. van Lochem (1893 - 1991), W. van Lochem (1901 - 1996): anekdotes bij de verschillende clubs.
H. Tankink, Kerkstraat, Harreveld: foto's van H.V.C., hoofdstuk 3.
Th. te Walvaart, Bergstraat, Lievelede: het verhaal rond de Zwaluwen.
Frans en Lies Wessels, Vragenderweg, Vragender: het verhaal over V.V.V.
Bernard Ebbens en Ben Marijnusse: gegevens over de begin periode van Longa.
H. Emaus, Boompjeswal Groenlo: gegevens van de wilde competitie.
J. Ikink, Zuivelstraat: het verhaal over de Sperwers.
J. Geerdink Vestdijkstraat: anekdotes bij het verhaal over Victoria.
Antoon van Westerhuis, Jan Sironde en H. Hillen: anekdotes en foto's P.S.V.
De heer G. Tebarts, Looweg, Harreveld: het verhaal rond Neerlandia Boys.
Het artikel over de K.J.C. en K.J.W. (hoofdstuk 3) werd voor u samengesteld door A.J. Vos, oud-voorzitter van de Vereniging voor Oudheidkunde te Lichtenvoorde.
Tot slot bedank ik nog Anne-Bell voor de tijd dat ik boven achter de computer zat.

Benno van Lochem

Adressen bestuur Vereniging voor Oudheidkunde te Lichtenvoorde:

H.J.A. te Brake <i>voorzitter</i>	Verdistraat 9	7131 AJ Lichtenvoorde	tel. 0544-372117
A.W. Driessen <i>secretaris</i>	Schatbergstraat 60	7131 AS Lichtenvoorde	tel. 0544-372823
G.J.A. Eppingbroek <i>penningmeester</i>	Koekoekstraat 16	7102 AZ Winterswijk	tel. 0543-515408
H. Bennink <i>werkgroep genealogie & historie</i>	Polbrug 10	7152 AZ Eibergen	tel. 0545-474736
C.M.W. Oolthuis-Wagener <i>werkgroep excursies-lezingen</i>	Brechtstraat 5	7132 AC Lichtenvoorde	tel. 0544-372080
H.J. Hanselman	Const. Huygensstr. 7	7131 WG Lichtenvoorde	tel. 0544-373108
H.J. Krabbenborg <i>werkgroep streektaal</i>	Boschlaan 3	7131 RA Lichtenvoorde	tel. 0544-371936
B.H.W. van Lochem	Patronaatsstraat 32	7131 CH. Lichtenvoorde	tel. 0544-378393
G.A.Th.M. Nijs <i>werkgroep archeologie</i>	Past. Sandersstr. 13	7131 BT Lichtenvoorde	tel. 0544-376947
Redactieadres: B.H.W. van Lochem	Patronaatsstraat 32	7131 CH. Lichtenvoorde	tel. 0544-378393
Bibliothecaris: H.J. Hanselman	Const. Huygensstr. 7	7131 WG Lichtenvoorde	tel. 0544-373108

Internetpagina's:

Vereniging voor Oudheidkunde te Lichtenvoorde:
<http://vol.mainpage.net>

Archeologische Werkgroep Lichtenvoorde:
<http://awl.mainpage.net>

*Wanneer U vragen heeft over de geschiedenis van onze gemeente,
aarzel dan niet met een van bovenstaande personen contact op te nemen!*

Digitale bewerking
Henk Hanselman
2013